

*Ob prazniku dela vsem našim
bralcem iskrene čestitke*

Primorski
dnevnik

PETEK, 1. MAJA 2009

št. 103 (19.502) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zatrlj nad Cerknimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

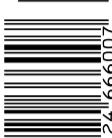
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLACANA V GOTOVINI

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 777124 666007

*Solidarnost
za
izhod
iz krize*

ALJOŠA GAŠPERLIN

Sindikati Cgil, Cisl in Uil bodo na današnjih prvomajskih shodih kljub razhajanjem na državni ravni enotno zahtevali ukrepe za izhod iz krize, ki še zlasti pesti delavce, upokojence, brezposelne in sploh sibkejše. Geslo demonstracij opozarja na nujno po večji solidarnosti, ki je v tem obdobju še kako potrebna. Sindikati so solidarni, delavci so solidarni, velika večina Italjanov je nedvomno solidarna s tistimi, ki se s težavo preživlajo. Toda solidarne morajo biti v prvi vrsti institucije oziroma javne uprave, začenši z vlado.

Na Tržaškem in na Goriškem bodo shodi posvečeni predvsem lokalni problematiki. Kriza je na tem območju najbolj prizadela industrijski sektor, zato so pod vprašajem mnoga delovna mesta. Tvegamo celo, da se bo število brezposelnih ali delavcev v dopolnilni blagajni še krepko povečalo. Zato so nujni ukrepi. Na Tržaškem so sindikati v zadnjem obdobju že sklenili sporazume s skoraj vsemi občinami in s Pokrajino Trst. Temu je sledila ponudba nekaterih storitev po znjeni ceni ali kar zastonji. Na seznamu ni še Občine Trst. Na to bodo spet opozorili danes. Tudi na Goriškem skušajo sindikati reševati težave, ki so hudo začnave posebno na Tržaškem.

Sodelovanje med delavci in javno upravo je lahko torej uspešen odgovor na krizo. Solidarnost morajo vsekakor zagotoviti tudi stanovske organizacije oz. delodajalci, še zlasti veliki industrijski obrati. Pri tem pa imata pomembno besedo tudi deželna in seveda rimska vlada. Sindikati naj torej tudi enotno zahtevajo, da bo kot prvi solidaren Rim. Drugače se lahko zgodi, da bo kdpo 25. aprila predlagal tudi preobrazbo praznika dela, in sicer v praznik (ožrega kroga) delodajalcev.

GOSPODARSTVO - Ameriški proizvajalec bo šel v prisilno poravnava

Chrysler in Fiat sklenila dogovor

Obama potrdil operacijo - Marchionne: Zgodovinski trenutek za Italijo

TRST - Občni zbor Glasbene matice

Načrti in težave

Obvezne iz zaščitnega zakona niso uresničene - Previdnost s sredstvi

no obvezno, ki izhaja iz zaščitnega zakona. Tej temi, se pravi ustanoviti slovenske samostojne sekcije pri tržaškem konservatoriju, so na občnem zboru posvetili pre-

cej pozornosti. Razpravljalni pa so tudi o novih izzivih, ki čakajo stoletno ustavovo, in seveda o finančnih težavah.

Na 6. strani

KRIŽ - Praznik osvoboditve v Domu Alberta Sirka

Janez Stanovnik pohvalil pokončnost Slovencev v Italiji

KRIŽ - V kulturnem domu Alberta Sirka v Križu sta kulturno društvo Vesna in domača sekcija VZPI-ANPI Evald Antončič sinocri priredila tradicionalno slovesnost ob prazniku osvoboditve. Prjetne glasbene trenutke so ponudili Kraški ovčarji, trio flavt Glasbene matice, moški pevski zbor Vesna in učenci osnovne šole Alberta Sirka, slavnostni govornik pa je bil predsednik Združenj borcov za vrednote NOB Slovenije Janez Stanovnik. V posegu, ki so ga Križani nagrajili z občutenim aplavzom, je Stanovnik med drugim pohvalil pokončno držo tukajšnjih Slovencev, ki so, s Trubarjevim gesлом, »stali inu obstali«.

Na 7. strani

...za ljubitelje pravega domačega sladoleda!

velik
poletni
vrt
z 200
mesti
in
udobno
notranjo
dvorano

Avtobusa št. 11 in 25

vas pripeljeta prav do nas!

Ul. Eremo 259
5 min. od Katinare,
100m od parka Revoltella
Tel. 040/910342

BORDON IMPIANTI ELETTRICI
BORDON ALESSANDRO

FOTOVOLTAICNI IN TERMIČNI SISTEMI

Živel
prvi maj!

IDROSYSTEM
SKERK PAOLO

EVROPSKE VOLITVE - Na Deželi predstavitev liste Levica in svoboda

Levica iskrenosti kandidata Igorja Komela

Ravnatelj goriškega Kulturnega doma edini kandidat iz Furlanije-Julijanske krajine

TRST - »Združili smo se, da bi dali novo podobo italijanski levici, podobno iskrenosti.« Igor Komel, neodvisni kandidat na listi Levica in svoboda na evropskih volitvah, je takole povzel smisel volilne prisotnosti nove levičarske politične sile.

Nove? Po imenu gotovo, v bistvu pa je to nekakšna obnova, kot je v premisi včerajšnje predstavitev edinega kandidata iz Furlanije-Julijanske krajine (Komela, seveda) na listi Levica in svoboda v italijanskem severovzhodnem volilnem okrožju povzel Giulio Lauri. Nekdanji deželnih tajnik Stranke komunistične prenove ni slepomisil. Lanski volilni poraz je bil za italijansko levico pekoč. Dopolnil je le dve možnosti: nadaljnjo fragmentarnost levičarskih strank in stranic, ali pa obnovno projekta Mavrične levice, ki naj bi - s širšo bazo - omogočil ponovno vrnitev levice v italijanske državne (in evropske) institucije.

Lista Levica in svoboda je izraz druge opcije, vendar z bistveno novostjo in primerjavi z Mavrično levico. »Mavrično« je sestavljala koalicija strank, novo listo pa »koalicija levičarskih kultur: komunistične, socialistične in okoljevarstvene.«

Nobena pogreta juha, torej, temveč nov zagon, ker Italija potrebuje levico, predvsem sedaj, ko se Demokratska stranka vse bolj pomika proti političnemu centru, je ocenil Lauri. Namig na lov na glasove levičarskih nezadovoljnežev v Franceschinijevi stranki je bil očiten.

Prav tako je bilo očitno spoznanje, da bo preboj čez 4-odstotni volilni prag težak. Kaj pa če tudi tokrat, drugič, spodeli? »Evropa ni cilj, je le korak na poti ponovne uveljavljanje levice v Italiji,« je pojasnil deželnih svetnik Mavrične levice Stefano Pustetto. Ali z drugimi besedami: v vsakem primeru - korajžno naprej!

Odv. Franco Giunchi je na predstaviti pihnil na socialistično dušo: »Pravi socialisti so lahko le na levici,« je pribil. Danjela Birsa je izpostavila »veliko enotnost, lepo ozračje, kvalificirano žensko prisotnost in zadovoljstvo nad prisotnostjo slovenskega kandidata,« prav v času, ko strankarski dediči nekdanje Komunistične partije in Stranke demokratične levice niso (prvič) kandidirali Slovenca.

Goriški pokrajinski odbornik Marjan Marinčič, izraz zelenega, okoljevarstvenega miljeja, se je navezel na aktualnost: »Drugi so z vrha kandidirali slike in podobno kandidatsko »šaro«, naši kandidati govorijo in misijo evropsko.«

Levica in svoboda:
Igor Komel (levo)
in Giulio Lauri

KROMA

Eden teh je prav Igor Komel, ga je predstavljal Lauri. Ravnatelj goriškega Kulturnega doma je sin obmejne realnosti, soustvarjalec sožitja in pluralnosti, kar preprosto pomeni, da živi v evropskih dimenzijah.

Kandidat je že v pozdravu nakazal svojo širino: »Dober dan«, »Mandi«, »Guten tag«; po Slovencih, Furlanih in Nemcih se je spomnil tudi židovske, hrvaške, srbske in drugih tu živečih skupnosti.

Kar nekajkrat je poudaril, da kandidira kot neodvisen, na kandidaturo pa je pristal, »da se ne bi porazgubila dedičina italijanske levice.« Izpostavljal je kulturo kot gonilno silo spoznavanja in razumevanja v obmejni večjezični deželi, nekakšnem laboratoriju sožitja. To sožitje pa je treba graditi dan za dan, s težavo in skromnostjo, obeljeno s kulturno miru, obojestranskega spoštovanja in solidarnosti. Na ta način bo mogoče združiti levico, da bi dobila novo podobo iskrenosti.

Ob koncu je Komel »razkril«, da njegova (neodvisna) kandidatura odseva v naslovih dveh knjig: nedavno izdane dela Antonia Padellara Io gioco pulito, in uspešnice Susanne Tamara Pojdi, kamor te vodi srce.

In znano je, da (za Igorja Komela, a ne samo zanj...) srce bije na lev strani.

M.K.

SLOVENIJA - Mejno vprašanje s Hrvščko

Pahor: Odgovor Rehnu v prvi polovici meseca

LJUBLJANA - Slovenski premier Borut Pahor je včeraj po seji vlade napovedal, da bo Slovenija svoja stališča h kompromisnemu predlogu evropskega komisarja Ollija Rehna o reševanju vprašanja meje s Hrvščko posredovala v tednu po 10. maju. O predlogu po njegovih besedah trenutno potekajo intenzivna politična in strokovna posvetovanja.

Pravni strokovnjaki, domači in tudi, bodo po besedah Pahorja čez praznične do srede pripravili dokončen predlog stališč, ta bo predmet obravnavne predsednikov vseh parlamentarnih strank, potem bo to informacijo kot stališče v četrtek sprejela vlada. V petek - tako si želi vlada - bo to verjetno predmet izmenjanje mnenj v odboru DZ za zunanjopolitiko. »Naslednji teden bomo naša stališča s predlogom komisarja Rehna tudi formalno poslali v Bruselj in čakali odgovor komisarja,« je še pojasnil premier.

Dejal je še, da si bo Slovenija za odgovor komisarju Rehnu vzela "ves potreben čas" in dodal, da ima do tega vso pravico. »Pri svojih odločitvah moramo biti razsodni,« je dejal Pahor. Zatrdil je, da pritisk na Slovenijo ne bo vplival. »Mi doslej, pa tudi sedaj, časovno ne oviramo tega napredka,« je ponovil. Poudaril je tudi, da se je vladoda odločila, da vprašanje meje po 18 letih reši, čeprav je imela tudi možnost, da bi ga »pospravila v predal«.

Pahor je še dejal, da si želi srečanja s hrvaškim kolegom Ivom Sanaderjem, ki bi prineslo napredek. »To pa pomeni, da potrebujemo najprej temeljite konzultacije doma in jasno stališče slovenske politike do tega sporazuma, zato da bi lahko morda s Sanaderjem na tem srečanju naredila korak naprej,« je pojasnil. »Verjamem, da kolega Sanader moje stališče razume,« je dodal in ob tem menil, da srečanje, brez mnenja obeh politik ne bi prineslo želenega učinka. (STA)

ARHEOLOGIJA

Na Ljubljanskem barju našli leseno ost sulice iz starejše kamene dobe

LJUBLJANA - Arheologi so pri podvodnem pregledu reke Ljubljanice na Ljubljanskem barju našli leseno ost sulice iz starejše kamene dobe. Ugotovljena starost osti je od 38 do 45 tisoč let. Odkritje dopolnjuje skromne podatke o prisotnosti paleolitskih lovcev na Ljubljanskem barju, so sporočili z Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS).

Člani Skupine za podvodno arheologijo ZVKDS pod vodstvom Barbare Nadbath in Mirana Eriča so lepo obdelan lesen predmet koničaste oblike 15. septembra lani našli na območju obnove brezidine v Sinji Gorici. Da bi lahko šlo za leseno ost sulice iz starejše kamene dobe, je ocenil arheolog Boštjan Odar, ki je obliko najdenega predmeta primerjal s siletienskimi kamenimi konicami, ki so bile značilne za srednjo Evropo v obdobju med 50 in 35 tisoč leti pred Kristusom. Časovno umestitev sulične osti v siletiensko obdobje so poznene potrdile radiometrične raziskave, ki so jih naredili v laboratorijski Beta Analytic v Miamiju in na RLA v Oxfordu.

Ost sulice je izdelana iz lesa tise, ki je bil najprimernejši za izdelavo leseni delov lovskih opreme. Na eni strani je ohranjen premaz iz smole. Po doslej znanih podatkih gre za prvo tovrstno najdbo na svetu, so sporočili z ZVKDS.

Kot so še zapisali v sporočilu za javnost, je bila prisotnost paleolitskih lovcev na Ljubljanskem barju doslej izpričana le s posamičnimi najdbami kamnitih orodij in obdelanih živalskih kosti iz severnega obrobja. (STA)

Otvoritev spomenika padlim v NOB v Križu pri Sežani z nastopom TPPZ

KRIŽ - V Križu pri Sežani bodo v nedeljo ob 14. uri odprli spomenik padlim v NOB in umrlim v koncentracijskih taboriščih. Gre za zaključek večletnega projekta vaščanov vasi Kriz, Šepulje in Filipčje Brdo. Slavnostna govorica bo ministrica za obrambo RS dr. Ljubica Jelušič, program pa bosta popestrali Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič in gledališki igralec Bojan Podgoršek z recitali pesmi, ki so jih v vojnem času napisali vaščani Kriza. Petra Čebokli pa bo izvedla tudi posebno verzijo slovenske himne. V vasi bo tudi tržnica starin, domače in umetnostne obrti. (O.K.)

V nedeljo Spacialov pohod iz Škrbine do Štanjela

ŠTANJEL - Grad Štanjel - galerija in turizem organizira v nedeljo Spacialov pohod iz Škrbine do Štanjela. Zbirališče bo na Spacialovi domačiji v Škrbin ob 10. uri, kjer bodo tudi pobrali po 5 evrov za udeležbo. Pot bo šla mimo vaškega pokopališča, kjer je pokopan Lojze Spacial, po makadamski poti mimo Rubij do Malega Dola, kjer bo prva postojanka za osvežitev. Pot bodo nadaljevali po kolovizu proti Kobjeglavi in mimo Čotnega kala po vasi do cerkve. Pri cerkvi bodo člani društva Kraški slavček poskrbeli za okrepčilo in predstavili vas. Nato je šla ura hoda do Štanjela, kjer je končna postaja. Zaključek poti je v gradu, v Spacialovi galeriji, kjer si je mogoče ogledati stalno zbirko slik in grafik znamenitega Kraševca. V grajski okrepčevalnici bodo pohodniki pogostili s kraška joto in kozarcem terana.

Dolg mesta Celovec

blizu 100 milijonov evrov

CELOVEC - Novo politično vodstvo v koroški prestolnici Celovec se sooča s precej višjim dolgom mesta, kot so mislili. Pregled mestne blagajne po občinskih volitvah je namreč pokazal, da znaša dolg okoli 93 milijonov evrov in se bliskovito približuje magični znamki 100 milijonov evrov. Zato so začetek tega tedna v občinskem svetu tudi sklepali, da bodo premisli začrtane investicije, ob tem pa hkrati napovedali, da verjetno gradnje novega kopališča in tudi dvorane za hokej na ledu ne bo. Finančni referat je do volitev vodil Walter Zwick, politik iz vrst ljudske stranke (ÖVP), isti stranki pa je pripadel tudi določeni župan Harald Scheucher, ki na volitvah župana ni prišel v drugi krog. V Cewelovcu je zdaj župan Scheuder, novi finančni referent je Gunzer (oba iz Haiderjeve stranke BZÖ), podžupanja pa Mathiaschitz (SPÖ) (I.L.)

KOROŠKA - Dvojezični napisi

Lužiški Srb Toni Bruk govori o pomanjkanju strpnosti na Koroškem

CELOVEC - V okviru serije predavanj na temo »Manjšinske pravice v Avstriji in pravna država«, ki se je začela v ponedeljek v Domu prosvete v Tinjah s predavanjem uglednega avstrijskega strokovnjaka za ustavno pravo Heinzem Mayerjem, ki se je v svojem referatu osredotočil na (ne)ureničitev razsodb ustavnega sodišča o dvojezičnih tabel na Koroškem, je predstavnik lužiških Srbov v Nemčiji Toni Bruk tematiziral rešitev, ki bi zajela celoten teritorij, na katerem živijo pripadniki manjšine in ne po posameznih krajih in po prostentih.

Bruk je v razpravi po Mayerjevem predavanju poudaril, da dajeta dvo- in večjezičnost regiji »dodano vrednost«, dvojezične table pa bi morale biti postavljene - tako kot pri lužiških Srbih na Saškem v zvezni deželi Brandenburg - na celotnem dvojezičnem ozemlju.

Toni Bruk iz Budisija je vodja filmskega podjetja Sorabia in si v teh dneh na Koroškem ustvarja sliko o položaju slovenske narodne skupnosti za dokumentacijo, ki bo bodo se stavili konec maja. Predstavnik lužiških Srbov je še dejal, da ne razume, zakaj naj bi bila postavitev dvojezičnih krajevnih napisov na Koroškem tak velik problem. Menil je, da je očitno v deželi potreben nov pristop k reševanju problema in spraševal, zakaj ne bi obveljala ureditev kot za lužiške Srbe: tam za postavitev dvojezične table ni merodajno, koliko pripadnikov manjšine živi v posameznih krajih, temveč zadostuje, da gre za naselitveno območje lužiških Srbov. (I.L.)

Živeli maj!

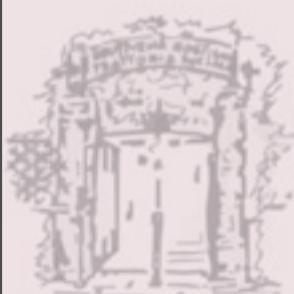
AVTOMEHANIČNA DELAVNICA
ENZO

SARABANDA

• trafika • časopisi • papirnica
PROSEK - UL. S. Nazario 44 -
Tel. / Fax 040.225961

DRUŠTVENA GOSTILNA NA PROSEKU

vošči svojim
članom in strankam
vesele prvomajske
praznike!

SUŠHMEL

REGISTRATORI DI CASSA

UL. S. Francesco 11 - TRST
Tel. 040.370802

Specializirani za sledeće znamke:

**SUPREMA - SAREMA -
SWEDA - OLIVETTI**

Terčon

ŽELEZNINA
VRTNARSTVO
SESLJAN, Tel. 040 299220

Vedno sveži sendviči, tramezini in ...
Na razpolago velika dvorana!

UL. dell'Istria 8/E - Sveti Jakob, TRST

Tecnoutensili

Opčine, Proseška 7
tel 040 212397

Vam želi vesele
prvomajske
praznike

VODOPIVEC

SVETUJEMO VAM Vesele prvomajske praznike!
S PROFESIONALNOSTJO

Zgonik 50/a (pri županstvu) - 34010 Zgonik - tel. 040.229122

IMMOBILIARE
PuntoCasa
Mira Bole

cenitve,
nasveti za nepremičnine,
kupoprodaja

TRST
Ul. Cicerone 8, Tel. 040 662111
Fax. 040 634301
www.immobiliarepuntocasa.it

BAR - SLADOLEDI
Maro
PEKARNA - SLAŠČIČARNA
Torte po naročilu

Bazovica - Ul. Igo Gruden, 64 - Tel. 040.226147

Vesele
prvomajske
praznike!

BAR Sladoledarna

icecafe

Ulica Gruden 39/1
Bazovica (TS)

ŽARIŠČE

Praznik dela, ki ga ni

PETER RUSTJA

Naslov odraža pravzaprav stanje današnjega časa in sveta dela. Tudi na osrednjih proslavah ob dnevu dela prihaja vse bolj do izraza položaj vse večjega števila nezaposlenih ali pa tistega segmenta delavcev, ki dela na določen čas. Italijanski smisel za humor je ustvaril celo posebnega svetnika, ki naj bi ščitil te delavce: po rezultatih sodeč pa San Precario ni kos taki titanski na(d)logi. Delo je v Italiji po eni strani ustavna pravica, v praksi pa je zanemarjena oziroma potisnjena izven zavesti večinskoga dela prebivalstva. Podobno kot recimo dvoježični napis ne samo na avstrijskem Koroškem ali naslohu manjšinska zaščitna določila. Zato bi bolj kot sam praznik dandanes lahko praznovali dan spomina na čase, ko je bilo delo še vrednota in pravica.

Delo plemenitih človeka je geslo, ki človeka dviguje in daje katerikoli človeški dejavnosti, ki jo človek dela z ljubeznijo in predanostjo, plemenit status. Delo mora biti sredstvo preko katerega delavec soustvarja na svoj način del okolja in družbe, v katerem živi. Že sama beseda poklic nakazuje, da je delo

nujno povezano z osebo in osebnostjo človeka, ki je tudi delavec. Razlika med poklicem in »šihtom« (to je turnusom v tovarni) pa je očitna: »šiht« je brezosebna oblika dela, ki je za človeka potrebna za preživetje.

Človeška dimenzija dela je pravzaprav tista, ki jo definiramo kot poklic. Danes je to kategorija, ki v bistvu izginja iz našega vsakdana in zavesti. Ko govorimo o poklicih nas spomin popelje do obrtniških del, ki počasi izginja, saj jih izpodriva poceni proizvodnja blaga, ki je namenjeno le morda za sezonsko uporabo. Rok trajanja posameznega izdelka je omejen oziroma ga omejuje potrošniška moda, v času vse bolj razširjene ekonomske krize in recesije gospodarstva pa pomajšana kupna moč. Drugi, in prav tako od splošne zavesti oddaljena skupina poklicev pa so duhovni poklici. Je to morda slučaj? Tudi v tem primeru gre za poklic, ki je oddaljen od vse bolj razširjenega hedonističnega pojmovanja uspešnosti.

Želja služiti drugemu in ne sebi pa je (ne samo danes) pravo revolucionarno dejanje. Že sv. Fran-

čišek Asiški se je svoj čas moral prebiti skozi posmeh bogatih prijateljev, ker je pridigal skromnost in delal za uboge. Z razliko od drugih sodobnejših ideologij, je Franciškova skromna zamisel, da je treba slediti duhu Evangelijsa in skromno stati ob strani ubogim in potrebnim, vse prej kot zastarela. Tudi katoliška Cerkev praznuje danes praznik dela, in sicer s praznikom sv. Jožefa Delavca. Osnove sodobnega socialnega nauka cerkve pa segajo v leto 1891, je papež Leon XIII. (1878–1903) objavil encikliko Rerum novarum (Nove stvari), s katero je podprt delavsko vprašanje, spregovoril o industrijskih delavcih in poštenih plačah. Ter se ukvarjal s temami, ki so še danes aktualne, kot je npr. nezadostna zaščita delavca. Katoliška Cerkev se zaveda, da je prav delo osnova za pravičnost in razvoj sleherne skupnosti. Samo na tej podlagi je mogoče pričakovati človeka vredno življenje in napredek. Sicer pa delo je ali ga ni – zato je danes praznik, ki bolj kot k praznovanju sili v razmislek vsakega izmed nas, vsaj na današnji (za nekatere dela prost) dan.

MITTELFEST - Letos tudi spremljajoče pobude Obnovljen dogovor med čedajskim festivalom in Srednjevropsko pobudo

TRST - Čedajski srednjevropski festival Mittelfest bo letos na sprednu v dveh različnih obdobjih. »Tradicionalni« festival z najrazličnejšimi predstavami bo nameč na sprednu od 18. do 26. julija, vendar pa bodo že od 13. julija dalje potekala številna mednarodna srečanja z geopolitično vsebino. S tem želijo organizatorji dati s svoj prispevki k boljšemu kulturnemu in političnemu poznavanju prostora, ki dejansko pokriva festivalsko dogajanje. Ta srečanja bodo namreč posvečena položaju v tako imenovani Novi Evropi dvajset let po padcu berlinskega zidu.

Na ta način se bo nedvomno še povečala mednarodna vloga, ki jo Mittelfest že tako ima, zasluga za to pa gre pripisati obnovljenemu sodelovanju med festivalom iz Čedada in Izvršnim tajništvom Srednjevropske pobude, ki je pokrovitelj te najpomembnejše kulturne prireditve v Furlaniji-Julijski krajini. To pokroviteljstvo je bilo potrjeno s podpisom dogovora med Mittelfestom in SEP, podpisala pa sta ga predsednik čedajskega festivala Antonio Devetag in generalni sekretar SEP, ambasador Pietro Ercole Ago. V dogovoru je poudarjen pomem vloge, ki jo ima festival pri promociji dialoga in kulturnega sodelovanja v prostoru, ki ga pokriva SEP kot medvladni forum za politično, gospodarsko in kulturno sodelovanje med 18 državami članicami. Iz SEP in Mittelfesta so še sporočili, da bo skupno delovanje omogočilo večjo učinkovitost pobud za razvoj sodelovanja v srednjevropskem prostoru.

Dogovor nadalje predvideva tenu sodelovanje pri organizaciji pobud, ki so povezane z mednarodno vlogo Furlanije-Julijski krajine, in sicer že v letošnjem letu. Tako bo Izvršni sekretariat SEP konkretno pomagal pri navezavi stikov s pristojnimi oblastmi in organizacijami, kot so na primer zunanjina in kulturna ministrstva, kulturni inštituti ter veleposlaništva držav članic pobude. SEP bo Mittelfestu tudi zagotovil operativni urad na svojem sedežu v Trstu, v zameno pa bo Mittelfest pri svojih pobudah maksimalno izpostavil vlogo SEP kot partnerja, pri čemer bo še poseben poudarek dan dvajsetletnici Srednjevropske pobude, ki je nastala leta 1989 kot Kvarnerlateral.

ANTONIO DEVETAG

PIETRO ERCOLE AGO

EVROPSKE VOLITVE V torek žrebanje za brezplačna volilna sporočila

TRST - V torek, 5. maja, bodo na sedežu Corecomu za FJK v Ul. Coronio 8 ob 12. uri izžrebali razpored za objavljanje brezplačnih volilnih sporočil v volilni kampanji za junijске evropske volitve v radijskih in TV programih. Za ta sporočilo bodo v programih vsak dan na voljo največ štiri termini, v katerih bo mogoče objaviti najmanj tri volilna sporočila. Nobena politična stranka ali skupina pa ne bo mogla objaviti več kot dveh sporočil dnevno v istem radijskem in TV mediju. Med objavo sporočila je med televizijskim oddajanjem obvezen podpis »Brezplačno volilno sporočilo« in navedba politične skupine ali stranke, ki je volilno sporočilo naročila oziroma pripravila.

V torek bodo izžrebali vrstni red objav za prvi dan, za naslednje dni pa si bodo sporočila sledila ob upoštevanju kriterija rotacije, tako da se upošteva kriterij po enakovredni prisotnosti strank in skupin v posameznih programih.

PISMA UREDNIŠTVU

Slovenske šole: ni sprememb?

Včerajšnja številka Primorskega dnevnika na str. 3 beleži izjavo deželnega odbornika Molinara, po kateri naj bi bilo v obveznem seznamu učnega osebja slovenskih šol »kot doslej tudi pri hodišnjem letu 457 mest«. Resnici na ljubo je v letošnjem šolskem letu mest 467, kar pomeni, da jih bo v naslednjem šolskem letu 10 manj, in ne »toliko, kot doslej«. Krčenje učnih moči zadava torej tudi slovensko šolo, pa čeprav bo v primerjavi s splošnimi deželnimi številkami sorazmerno nekoliko manjše.

Tomaž Simčič, Urad za slovenske šole

Nekaj plava na površju, nekaj se usede na dno

Svojemu nekdanjem senatorju Stojanu Spetiču, ki mi že od prejšnjih občinskih volitev odreka pozdrav in priateljski stisk roke, zelo rad sporočam, da me je njegovo pismo uredništvu prijetno presenetilo, ker mi daje priložnost, da opredelim svoj odnos do nekdaj meni dragajo tovarša prof. Stelja Spadara.

Občinska uprava v Dolini je imela precejšnje sitnosti, osebno sem jih imel tudi sam, s tako imenovano Barsovsko fojbo. V dogovoru z borštansko srenjo in s soglasjem celotnega občinskega sveta smo, z zunanjim sodelovanjem tržaškega škofa Lovrenca Bellomija, pristali na ureditev prostora z zaščitenim statusom državnega pomena, pod pogojem, da vse strani spoštujejo pieteto do mrtvih in da mrtvih ne bo nikhe izkorisčal za netenje sovraštva med ljudmi. Posledica tega dejanja je bilo postopno umirjanje napetosti. Nekateri posamezniki in celo stranke so začele nositi rože in polagati vence na fojbo.

Senator Spetič sprašuje, kaj pravi podpisani in drugi strankarski somišljeniki Demokratske stranke o prof. Spadaru danes? Na to vprašanje ni težko odgovoriti ne demokratičnemu Slovencu ne Italjanu.

Imam dva odgovora, ki sta oba kulturna. Za prvega si bom sposodil pisatelja Ivana Cankarja, ki je skozi odprtia vrata gostilne pljunil na cesto. Ravno takrat je šla mimo mlada dama, ki je razburjena zabrusila dobro razpoloženemu pisatelju: »Izmeček izmečka!« Naš veliki Ivan je nataknjeni Ljubljancanki odvrnil: »Izmečku izmeček!« Tako lahko

KULINARIČNI KOTIČEK

Zapečene palačinke z beluševim nadevom

Kaže, da se je pomlad le prikazala in z njo dobrote za naše mize, pa naj bo ob delavnikih ali praznikih. Med toliki spomladanskimi dobratami, naj omenim samo beluš ali špargle, ki zelo lepo uspevajo v naši neposredni bližini. Gre za zelenjavno, ki jo sicer globoko zmrznejo ali iz bolj ali manj oddaljenih krajev najdemo skozi vse leto, ki pa ima sveža, nabранa le nekaj ur poprej, nedvomno mnogo polnejši okus. Med mnogimi slasními jedmi, ki jih lahko pripravimo z beluši (od raznih rižot do testenin in juh) vam predlagam danes zapečene palačinke z beluševim nadevom.

Za 12-15 palačink potrebujemo približno 250 g ostre moke, 1 liter mleka, 3 jajca, malo soli in pol žličke sladkorja. Del mleka lahko nadomestimo z vodo, boljše, če je gazirana. Zmes dobro premešamo z električnim mešalcem, pri čemer pazimo, da v njej ne ostanejo kepice moke. Pustimo počivati pol ure, nato v pomaščeni teflonski ponvi spečemo zajemalko po zajemalki palačinke. Vsakič dodamo pol žličke olja. Pripravljene palačinke pokrijemo s čisto krpo.

Za nadev potrebujemo 500 g beluš (belih ali zelenih, če so beli bomo potrebovali nekaj več, ker so nekoliko bolj žilavi in bomo zavrgli večjo količino stebelc), 300 g skute, 2 majhni šalotki, 2 rumenjaka, 70 g ribanega parmezana, 500 g bešamela, malo muškatnega oreščka, maslo, sol in paper.

Belušem odstranimo trdi del steba, jih ostrgamo in temeljito operemo. Vršičke odrezemo, steba pa narežemo na kolobarke in jih v slanem kropu kuhamo kakih 15 minut. V drugi posodi bomo prav tako v slanem kropu, vendar samo 4 minute, skuhalo vršičke. Zelenjavno odcedimo in pustimo, da se ohladi. Na razpuščenem maslu dušimo drobno sesečljano šalotko, ki pa ne sme porumenti. Ko postane steklena dodamo na kolobarke narezane skuhane beluše, premešamo, dušimo 2-3 minute, ugasnemo ogenj in pustimo, da se zmes ohladi. Nato jo zmiksamo skupaj z rumenjakom, parmezonom in skuto. Palačinke premažemo z zadostno količino nadeva, jih prepognemo na štrti ali jih zavijemo in zložimo v nameščen pekač, na vsako pa položimo vršiček beluša. Ob koncu polijemo z belim moškatnega oreščka in potresli s kosmiči masla. Pečemo v pecici 20 minut pri 180 stopinjah.

Namesto palačink lahko uporabimo že pripravljene lazanje, ki jih dobimo v vsakem marketu.

Dober tek!

Ivan Fischer

vsakdo razume, kaj ga čaka, če bo pljuval na Tita.

Ob zadnjih deželnih volitvah, ko smo izvolili kar pet slovenskih deželnih svetnikov, me sreča na sedežu stranke prof. Spadaro in reče: »Si zadovoljen sedaj, ko imate kar pet izvoljenih? Drugič bom poskrbel, osebno, da jih boste imeli deset!« Odgovoril sem: »Od tebe ne pričakujemo ničesar, ker ti Slovenci ne zaupamo več!« Sedaj imamo priložnost za razčiščenje ali si on prisvaja stranko ali obratno.

Demokratska stranka je nastala iz zgodovinskega namena po zblžjanju in združitvi dveh različnih ljudskih strank, katerih simboli križ, srpa, kladiva in dreče zvezde so zblževali sodelovanje Alda Mora in Enrica Berlinguerja. Kot se pri najboljšem vinu ali domačem olju na dnu posode naberejo smeti in neu-porabne usedline, tako se dogaja pri strankah. Nekaj plava na površju, nekaj se useda na dno, vmes smo pa mi, ki nam je do tega, da delamo za vrednote in za dobro ljudi.

Tajnika Roberta Cosolinija prosim, da ne dovoli prof. Spadaru podpisovanja svojih člankov v imenu Demokratske stranke.

Edvin Švab

Pripombe VZPI-ANPI iz Podgorje na poročanje PD

Sekcija VZPI-ANPI iz Podgorje pri Gorici, pobudnica in organizatorka dejavnosti pri spomeniku padlim v narodno osvobodilni borbi, ugotavlja, da je poročanje v zvezi z našimi proslavami pomajkljivo in površno.

Prvič se je to zgodilo v zvezi s pravo prvega novembra (glej PD z dne 2.11.08). Medtem ko je bilo poročanje o proslavah iz drugih krajev goriškega območja povsem korektno z navedbo raznih govornikov in vsebinj njihovih govornov, je za podgorsko proslavo izpadlo celo ime in priimek glavnega govornika in tako tudi vsebina govora samega. Netočno je bilo tudi poročanje o pozdravu. Omenjeni so bili namreč samo »pozdravi delegacij« novogoriške Zvezde borcev in pobrateni sekcijski Rastislav Delpin. Glede na omejeni prostor, ki ga je imel člankar na razpolago zaradi številnih sorodnih ceremonij, se nam je zdelo primernejše izpostaviti vsebino svečanosti kot pa navajanje prisotnih in izrečenih pozdravov. Glede vsebine pa naj pomenimo, da je bil člankar na kraju in da je spremljal ves napovedani potek svečanosti. V nobeni od napovedi podgorske ceremonije ni bil imenovan slavnostni govornik, ker sekcija VZPI-ANPI z njim ni seznanila javnosti. Zato pa je člankar po koncu obrednih pozdravov in taborniškega recitala ter na začetku zborovskega petja odšel, ker so ga čakale svečanosti druge. Še sanjalo se mu ni, da ne napovedani zgodovinar moral šele priti do besede. Borutu Klabjanu se za to opravičujemo. (ID)

PRIPIŠ UREDNIŠTVA: Obžalujemo, da je podgorska sekcija VZPI-ANPI nezadovoljna z našim poročanjem in z našo skrbjo, da posvetimo svečanosti v Podgorji enako pozornost kot svečanostim v ostalih krajih na Goriškem.

Glede na omejeni prostor, ki ga je imel člankar na razpolago zaradi številnih sorodnih ceremonij, se nam je zdelo primernejše izpostaviti vsebino svečanosti kot pa navajanje prisotnih in izrečenih pozdravov. Glede vsebine pa naj pomenimo, da je bil člankar na kraju in da je spremljal ves napovedani potek svečanosti. V nobeni od napovedi podgorske ceremonije ni bil imenovan slavnostni govornik, ker sekcija VZPI-ANPI z njim ni seznanila javnosti. Zato pa je člankar po koncu obrednih pozdravov in taborniškega recitala ter na začetku zborovskega petja odšel, ker so ga čakale svečanosti druge. Še sanjalo se mu ni, da ne napovedani zgodovinar moral šele priti do besede. Borutu Klabjanu se za to opravičujemo. (ID)

EVROPSKE VOLITVE - V severovzhodnem volilnem okrožju, v katerega spada tudi Furlanija-Julijnska krajina

Devetnajst list, 210 kandidatov (med njimi tudi trije Slovenci)

Igor Kocijančič, Igor Komel in Boris Pahor - Med kandidati 62 žensk, med njimi štiri nosilke list

BENETKE - Osemajst list in kar 210 kandidatov se bo na evropskih volitvah 6. in 7. junija v italijanskem severovzhodnem volilnem okrožju potegevalo za strassbourške stolčke. Med njimi so tudi trije Slovenci: tržaški tajnik Stranke komunistične prenove in deželnji svetnik Igor Kocijančič na skupni listi Stranke komunistične prenove - Stranke italijanskih komunistov, ravnatelj goriškega Kulturnega doma Igor Komel (kot neodvisen) na listi Levica in svoboda ter pisatelj Boris Pahor na manjšinski listi Sudtiroler Volkspartei. Kocijančič je deseti na kandidatni listi, ki jo vodi nekdanja senatorka Lidia Menapace; Komel je enajsti (listo vodi predstavnica omizza za mir Lisa Peletti Clark), Pahor pa tretji (listo vodi Herbert Dorfmann).

Na listah je skupno 62 žensk, to je 29 odstotkov vseh kandidatov. Največ žensk (po 6) kandidira na listah Ljudstva svobode, SKP-SIK in Komunistične stranke delavcev. Štiri so tudi nosilke list: Lidia Menapace (SKP-SIK), Lisa Peletti Clark (Levica in svoboda), Emma Bonino (lista Bonino-Pannella) in Daniela Melchiorre (zlastno listo liberal-demokratov).

Nosilci list so tudi trije vsedržavni voditelji strank. To so Silvio Berlusconi (Ljudstvo svobode), ki je kandidat v vseh petih volilnih okrožjih), Antonio Di Pietro (Italija vrednot), ki prav tako kandidira v vseh okrožjih, in Umberto Bossi (Severna liga).

Listo Demokratske stranke vodi nekdanji šolski minister Luigi Berlinguer, na tretem mestu kandidira videnomska demokratska pasjonarka Debora Serracchiani, za evropski parlament pa kandidira tudi Vittorio Prodi, brat nekdanjega premiera Romana.

Na listi Ljudstva svobode predstavlja Furlanijo-Julijsko krajino senator Giovanni Collino. Prav on naj bi bil - v deželnem merilu - najbolj oster konkurent Debore Serracchiani. Pred dnevi je bila nesojena kandidatka Ljudstva svobode v severovzhodnem okrožju nekdanja olimpijske prvakinja v smučarskih tekih Manuela Di Centa, ki pa je očitno izvisela.

Na listi Berlusconijeve stranke je med drugimi tudi nekdanja voditeljica televizijskih oddaj in parlamentarka Elisabetta Gardini.

Na listi SKP-SIK sta ob Kocijančiču še dva kandidata iz Furlanijo-Julijnske krajine, Pia Covre in Sergio Minutillo.

POPOL DELLA LIBERTÀ Silvio Berlusconi Alberto Balboni Sergio Antonio Berlato Michaela Biancofiore Laura Calò Antonio Cancian Giovanni Collino Maria Gabriella De Maria Fabrizio Frosio Elisabetta Gardini Maurizio Paniz Fiorella Rigon Amalia Sartori, detta Lia	PARTITO DEMOCRATICO Luigi Berlinguer Salvatore Caronna Debora Serracchiani Gabriele Frigato Vittorio Prodi Laura Puppato Luciano Vecchi Saba Aluisio Franco Frigo Simona Caselli Slivio Gandini Natalia Maramotti Michele Nicoletti	ITALIA DEI VALORI Antonio di Pietro Gustavo Franchetto Luigi de Magistris Giorgio Pressburger Georg Schedereit Sonia Alfano Alessandro Borghetti Carlo Bulletti Luigi Ferrante Elisabetta Lazzari Roberto Marcato Carlo Vulpio Andrea Zanoni	LEGA NORD Umberto Bossi Lorenzo Fontana Giancarlo Scottà Marco Lusetti Enzo Bortolotti Roberto Ciambetti Enzo Erminio Bosco Mara Bizzotto Luciano Maroni Arianna Lazzarini Manuela Corradini Robert Janek Maddalena Spagnolo	UNIONE DI CENTRO Gian Luigi Gigli Iles Braghetto Ugo Bergamo Antonio Guadagnin Giorgio Carollo Carla Marazzato Marco Vicentini Ivo Tarolli Silvia Noè Lorella Mignona Tiziano Motti Elena Rizzi Giuseppina De Rossi	SOCIALISTI UNITI PER L'EUROPA Saverio Zavattieri Romano Stefanelli Francesca Savini Sabino Pastore Alessia Cislino Luca Paganini Pantelis Assimakis Antonio Da Col Anna De Vincentis Rocco Malerba Raffaele Del Mondo Bruno Mezzalira Domenico Marin
MPA LA DESTRA, PARTITO PENSIONATI, ALLEANZA DI CENTRO Carlo Andreotti Ildo Antonio Fania Luigi Ferone Gian Luigi Gardini Luciano Garofano Valeria Grillo Michele Laganà Anna Montella Francesco Noce Paolo Patelmo Paolo Rossi Paolo Scaravelli Diego Pasini Volpe	LIBERAL DEMOCRATICI MELCHIORRE Daniela Melchiorre Maurizio Trevisiol Michele D'Arcangelo Piera Levi-Montalcini Valsiro Scotti Eva Baldassin Tiziano Buttaffi Adolfo Cappelli Arturo Angelo Cavallini Nicola Galati Francesca D'Ortranto Gianfranco Rivellini	MOVIMENTO SOCIALE FIAMMA TRICOLOR Roberto Bevilacqua Rosalba Santacroce Stefano Salmè Polo Motta Bruno Cesaro Sara Garofoli Emilio Giuliana Silvana Giometto Antonio Miclavez Massimo Zannoni Mauro Pellilo Luciano Tamburin Isabella Boscolo in Tiozzo	SÜDTIROLER VOLKSPARTEI Herbert Dorfmann Walter Kaswalder Boris Pahor Sylvia Hofer Heidi Gamper Erico (Eric) Gutgsell Maria Messner Georg Jakob Reden	FORZA NUOVA Roberto Fiore Luca Previati Claudio Scarpa Nicola Ferrarese Giulio Tam Mauro Steffè Ugo Fabbri Isabella Bonifacio Francesco Pirelli Matteo Zorzi Ugo Bertipaglia Claudio Marconi Desideria Raggi	INDIPENDENZA VENETA Alberto Gardin Aldo Vianello Luigi Zanon Luigi Frizzo Monica Daniele Viviana Cattani Gianluigi D'Alpaos Emanuele Rioda Piero Pazzi
PRC - PDCI Lidia Menapace Oliviero Diliberto Alberto Burgio Francesca Andreose Annmaria Buroni Cinzia Colaprico Maria Pia Covre Valerio Evangelisti Emilio Franzina Igor Kocijančič Sergio Minutillo Sara Sbzizza Loredana Visciglia	PARTITO COMUNISTA DEI LAVORATORI Marco Ferrando Tiziana Mantovani Michele Terra Federico Bacchicci Rossana Canfarini Luca Facci Elisabetta Maria Falgares Fausto Fornaciari Gabriela Ficcadenti Luciano Zangoli Alfonso Franzoni Giuliana Porcelli	AUTONOMISTI Pierluigi Goisis Franco Colacello Massimiliano (Max) Loda Gennaro Bellini Franca Tengattini Giuseppe Acerbis Irene Santinelli Salvatore Romanazzi Teresina Acerbis Claudio Angelo Allodi Raffaele Epis	SINISTRA E LIBERTÀ Lisa Peletti Clark Nicola Vendola Josef Kusstatscher Carlo Flamigni Giuseppe Pellegrinon Renate Holzeisen Emilio Arisi Alessandro Bottoni Daniele Edra Marino Folin Igor Komel Daniela Mognona Alessandro Zan	LISTA EMMA BONINO MARCO PANELL Emma Bonino Giacinto d. Marco Pannella Marco Cappato Aldo Loris Rossi Mina Schett Welbi Valter Beltramini Michèle Bortoluzzi Piero Capone Raffaele Ferraro Gabriella Gazza Vesce Monica Mischietti Donatella Trevisan Sergio A. Stanziani Ghedini	PARLAMENTARE INDIPENDENTE Lamberto Roberti

Opomba
Imena strank oz. list
navajamo v uradni
italijanski obliku, kot
bodo natisnjena na
glasovnicah.

VLADA - Referendum 21. junija
**Michela Brambilla
kmalu ministrica**

RIM - Kot je bilo pričakovati, je vlada na svoji včerajšnji seji razpisala referendum o državnem volilnem zakonu za 21. junij, kar pomeni, da bo sovpadal z drugim krogom upravnih volitev. Toda glavnino politične pozornosti je pritegnila neka druga zadeva, ki je pravzaprav povzročila »diplomatski incident« med vlado in predsedstvom republike.

Ministrski predsednik Silvio Berlusconi je namreč na včerajšnji seji napovedal, da bo sedanjo podtajnico za turizem Michelu Brambillo povisil na rang ministre in da bo sedanje podtajnike Roberto Castellija (infrastrukture), Adolfa Ursu (gospodarski razvoj) in Paola Romanija (gospodarski razvoj) povisil na rang podministrov. Poleg tega bo Stefana Saglia imenoval za podtajnika za gospodarstvo.

Vse to sta ministra Roberto Calderoli in Ignazio La Russa po seji tudi povedala časnikarjem, kar je povzročilo nejevoljo na Kvirinalu. Upoštevati je namreč treba, da po italijanski ustavi minstre imenuje predsednik republike na predlog ministrskega predsednika, državni poglavar pa o novi ministrici in novih podministrih ni vedel nič.

Kot ponavadi je zadevo zgladil podtajnik pri predsedstvu vlade Gianni Letta. Dejal je, da Berlusconi na seji ni govoril o novih članih vlade, pristavljal pa je, da se bo o tem v kratkem pogovoril z Napolitanom.

LOMBARDIJA - V nesreči 2 ranjena

Most na Padu se je zrušil Trije avtomobili v vodo

MILAN - Včeraj se je ob 12.50 delno porušil most na reki Pad, ki povezuje Piacenza in Lodi. Zaradi narasle reke je popustil eden izmed stebrov, tako da se je del vozišča pogrenil v deročo vodo in pri tem potegnil za seboj tri avtomobile, ki so ravno takrat prečkali reko. K sreči rečni tok ni nobenega odnesel, avtomobilisti in potniki pa so se vsi rešili. Kot je sporočila policija, sta se pri tem dve osebi ranili, ena hujce. Posegli so tudi gasilci in civilna zaščita ter pregledalci, ali je bil v nesreči vpletjen še kdo, vendar kaže, da ni bilo človeških žrtev.

Delno zrušenje mostu je seveda povzročilo težave v krajevnem prometu. Oblasti so iz previdnosti prekinili tudi železniški promet, ki se odvija na drugem mostu, po tehničnem pregledu pa je znova normalno stekel.

Most je prav gotovo popustil pod pritiskom narasle reke. Res pa je tudi, da je bil objekt pred nedavnim gradbeno obnovljen. Preiskava bo skušalo ugotoviti, ali je bila zagrešena kaka napaka oz. prekršek.

GARLASCO
**Pričakovane razsodbe
včeraj ni bilo**

PAVIA - Pričakovane razsodbe zaradi umora Chiare Poggi, za katerega je edini osumljelec njen bivši zaročenec Alberto Stasi, včeraj ni bilo. Pristoljni sodnik Stefano Vitelli je namreč odločil, da so potrebne dodatne preiskave. Pod drobnogled se bo v prvi vrsti vrnil Stasijev računalnik. Toda izvedeni bodo moralni skušati rešiti še nekatera vprašanja. Med temi sta še zlasti pot, ki jo 13. avgusta leta 2007 opravil Stasi, ko je odkril truplo zaročenke, ter natančnejša ugotovitev njene smrti. Poleg tega je sodnik odredil ponovno analizo hiše v kraju Garlasco, v kateri je prišlo do umora.

Spomnimo naj, da je javni tožilec zahteval za Stasija ob sodbo na 30 let zapora. Njegovi branilci pa skušajo dokazati, da je bil Stasi v času umora doma, in sicer za ekranom računalnika.

GLASBENA MATICA - Občni zbor

Delovanje pogojujejo neizpolnjene obveze in finance

Predsednica Nataša Paulin je govorila o novih načrtih stoletne ustanove - Porast gojencev

Osrednja proslava ob dnevu slovenske kulture v poklon stoletnici Glasbene matice se je letos zaključila z odprtim vprašanjem o neizpoljeni vsebinski člena zaščitnega zakona o ustanovitvi avtonomne slovenske sekcije pri tržaškem konservatoriju. O tem, da je neuvajljena pravica negativno zaznamovala zadnje desetletje ustanove, je pričalo tudi obsežno obravnavanje problema na občnem zboru nevolilnega značaja, ki se je odvijal v sredo na sedežu šole. Konservatorij se izogiba odprtemu soočanju z Glasbeno matico, katere vloge ne priznava, zato bodo člani vodstva debatirali o tej zadevi posredno na srečanjih paritetnega odbora, je pojasnila predsednica Glasbene matice Nataša Paulin, ki je obenem dodala, da za odlašanje rešitve kriv tudi nejasen položaj celotnega glasbenega šolstva v državnem merilu.

Stoletnica je za predsednico Glasbene matice čas za počastitev, a predvsem za trezno postavljanje samokritičnih in konstruktivnih vprašanj o lastni učinkovitosti in o potrebnih spremembah, na katere bo odgovorila evalvacija, ki jo bo šola izvedla v kratkem in je namenjena učnemu in neučnemu osebju ter vsem članom. Šola mora nagraditi zaupanje, katerega je deležna s strani vedno večjega števila učencev in njihovih staršev z ohranitvijo visoko kakovostnega nivoja ponudbe in z utrjevanjem lastne prepoznavnosti tudi v italijanskem okolju. Navzven pa mora nadaljno spodbujati sodelovanje s sorodnimi ustanovami, iskati propozitivne partnerje, skrbeti za dobro gospodarjenje. Temo previdnega upravljanja finančnih sredstev sta poudarila tudi prisotna predsednica krovnih organizacij. Drago Štoka (SSO) je pohvalil optimizem šole, ki želi razumeti in tolmačiti tendence sodobnega časa ter je potrdil podporo njenemu delovanju. Rudi Pavšič

Tržaški konservatorij se izogiba soočenju z GM

KROMA

(SKGZ) je sporočil, da dežela ne bo podelila že tri leta zamrznjenih, izrednih sredstev, po drugi strani pa da bo javno finansiranje tudi v bodoče postopoma skromnejše zaradi recesije. SKGZ in SSO imata zato dolžnost, da opozorita slovenske ustanove na globalno stisko, ki je tokrat nepreklicno pred nami. Vsaka ustanova mora zato pripraviti svoj sahacijski načrt, da bo brez večjih posledic kljubovala znižanju sredstev.

Glasbena matica zaključuje poslovno leto 2008 z ne zaskrbljujočim primanjkljam, ki so ga povzročile predvsem neizpolnjene finančne obveze nekaterih krajevnih oblasti in povišek stroškov za storitve, kar ni vplivalo na članarine, ki so ostale nespremenjene.

Tajniško poročilo je ob odsočnosti odgovornega Janka Bana podal ravnatelj

Glasbene matice Bogdan Kralj, ki je izpostavil zelo pozitiven podatek znatnega naraščanja števila učencev na vseh sedežih in na poseben način v Benetki, kjer so odprli tudi novo podružnico v Barduin so pridobili nove učilnice v sodelovanju z Inštitutom za slovensko kulturo ter z Občino Špeter. Šolo Glasbene matice trenutno obiskuje za individualni pouk 618 učencev, število zaposlenih profesorjev in honorarcev pa je ostalo nespremenjeno. Pogosti tekmovalni uspehi so samo najvidnejši aspekt kakovostnega in razvijanega učnega načrta, v katerega spadajo tudi redni interni in javni nastopi, delavnice in seminari, ki so namenjeni tudi izobraževanju učnega kadera. Glasbena matica je ob tem soorganizatorka Festivala kitare Kras in tekmovanja Fisa...armonie ter je priredila

mednarodni simpoziji o umetnosti na meji, s katerim je uradno odprla praznovanje ob stoletnici. Ustanova je letos začasno prekinila koncertno sezono, da bi lahko usmerila več energij v prirejanje izrednih, jubilejnih dogodkov.

Predsednica nadzornega odbora Martina Malalan je pohvalila šolo za odgovorno in dosledno upravljanje in je izpostavila okrnjenost neučnega osebja kot edino šibko točko. O svojem delovanju v tekoči sezoni sta poročala tudi predstavnika dveh skupin, ki delujeta pod okriljem Glasbene matice, to sta zbor Gallus, ki je od letošnje sezone deluje pod takšnico Marka Sancina in je prenovil tudi zasedbo ter odbornike, in harmonikarski orkester Synthesis 4, ki bo posnel CD ploščo ob svoji visoki, trideseti obletnici ustanovitve. (ROP)

OBČINI DOLINA IN ZGONIK - Na predvečer 1. maja

Spoštljiv spomin na padle

Ob vaške spomenike so že včeraj položili vence predstavniki dolinske in zgoniške občinske uprave

Častna straža pred Spomeniškim parkom v Dolini (levo) in polaganje venca pred obeležjem pri Proseški postaji

KROMA

Padlih partizank in partizanov, aktivistov in sploh vseh domačinov, ki so izgubili življenje med drugo svetovno vojno, so se včeraj spomnili predstavniki občin Dolina in Zgonik. Zgoniška delegacija z županom Mirkom Sardočem na čelu se je že v južnih urah poklonila padlim na prošekem pokopališču in Proseški postaji. Zvečer pa so položili vence pred spomenike in spominske plošče v Repni-

ču, Briščikih, Gabrovcu, Samatorci, Saležu in Zgoniku.

Institucionalna počastitev padlih je potekala tudi na območju dolinske občine. V Spomeniškem parku v Dolini je ob častni straži tabornic in tabornikov ter nekdanjih borcev spregovorila županja Fulvia Premolin, zapel je tudi zbor Upokojencev iz Brega. Delegacija je nato obiskala devet spominskih obeležij v občini.

PODTAJNIK

Zaostritev kontrol za prevoznike z vzhoda

V deželi Furlaniji-julijski krajini se bodo s 1. majem še zaostrile kontrole tovornjakov iz vzhodnoevropskih držav ob njihovem vstopu v Italijo. To je napovedal podtajnik na ministrstvu za infrastrukturo in prevoze Bartolomeo Giachino včeraj na prefekturi, na kateri se je sestal s predstavniki vseh sil javnega reda in zastopnikov deželne uprave z deželnim odbornikom za prevoze Riccardom Riccardijem na čelu. Namens vlade je namreč preverjati, ali tuji prevozniki upoštevajo italijansko zakonodajo in prometni zakonik. Na ta način naj bi vlada zaščitila italijanske prevoznike, ki tuje obsojajo, da izvajajo nelojno konkurenco. Giachino je to povedal na dan, ko je začel veljati t.i. odlok Matteoli z dne 3. aprila. Ta v primerjavi z evropskimi smernicami še omejuje možnost za tuje prevoznike, da opravljajo svoje delo v Italiji. Italijanski trg je namreč od včeraj odprt tudi za prevoznike s Češke, iz Estonije, Litve, Latvije, Poljske, Slovaške in iz Madžarske.

Sicer so nadzor na mejnih prehodih pri Fernetičih, pri StAndreju in na Trbižu že okreplili v zadnjih mesecih, je razložil Giachino na krajšem srečanju z novinarji po končanem sestanku. V prvih treh mesecih so se namreč kontrole glede na isto obdobje lanči povečale za 68 odstotkov. Teh je bilo 32 (19 lani), med kontrollami pa so pregledali skupno 150 odstotkov tovornjakov več, in sicer 834 (lani v istem obdobju 333). Kar 93 odstotkov kontrol pa so med januarjem in marcem opravili na tujih tovornjakih. S prvim majem se bo število kontrole povečalo, je poudaril Giachino, ker hočemo prevoznikom z vzhoda dokazati, da tu kontrole obstajajo. V tem smislu ne bodo preverjali le stanja, v katerem so tovornjaki, temveč tudi dokumente in davčni domicil. Na novinarjevo vprašanje, ali namenava vlada uvesti obvezen davčni domicil v Italiji za tuje prevoznike, ki delajo v Italiji, je Giachino odgovoril, da »delamo na tem«.

Kontrole so nujne za kljubovanje krizi, ki pesti prevozni sektor, pa tudi za jamstvo konkurenco na italijanskem trgu in sploh za varnost na cestah, je še povedal Giachino in dodal, da namerava država na osnovi kontroli ščititi italijanski sistem, ki v bistvu upošteva pravila.

A.G.

KRIŽ - Sinoči praznik osvoboditve v Domu Alberta Sirka

Janez Stanovnik: »Križani ste stali inu obstali«

Prireditev v znamenju glasbe sta organizirala SKD Vesna in domača sekcija VZPI-ANPI Evald Antončič

Križani so na predvečer praznika dela praznovali osvoboditev izpod nacifašizma. Kulturno društvo Vesna in domača sekcija VZPI-ANPI Evald Antončič sta v nabito polnem domu Alberta Sirka priredila prijetno proslavo v znamenju glasbe. Slavnostni govornik je bil predsednik Združenj borcev za vrednote NOB Slovenije Janez Stanovnik, ki je nasledil lanskoga gosta Milana Kučana.

Stanovnik se je dotaknil več tem, začel in končal pa je s pohvalo Križanom in Slovencem v Italiji: »Trubar bi dejal, da ste Križani 'stali inu obstali'.« Pa še: »POMEMBNO je, da smo obdržali pas med Karavankami in Trstom ter da še vedno tu stojimo.« Omenil je gospodarsko krizo (»odpravili moramo pohlep in špekulant«), okolje in razdelitev svetovnega bogastva (»naš svet je kakor vas, v kateri imajo tri družine po tri dnevne obroke, vsi ostali pa nič«). O incidentu pri Lokvi je dejal, da moramo vsem dopustiti, da se poklonijo prednikom, izkoriscati mrtve v propagandne namene pa je smrtni greh.

Prireditev, ki se je zaključila z balkado, so obogatili glasbeniki. Kraški ovčarji so igrali priredebit partizanskih pesmi, učenci OŠ Alberta Sirka so zapeli pesmi Moja vas, Domovina naša, Otroci enega sveta, pa tudi Jutri gremo v napad, ki je z refrenom »Mi gremo, gremo, s puško na ramu, v napad (...)« za malčke še preveč udarniška. Spored sta dopolnila moški zbor Vesna in trio flaut Glasbenice iz razreda Tamare Tretjak. (af)

Janez Stanovnik se
rukaje z
Miroslavom Košto

KROMA

OPČINE - Pred osrednjim vaškim spomenikom

Mladi obrazzi za zimzelene ideale

Svečanost sta priredila krajevna sekcija borčevske organizacije VZPI-ANPI in SKD Tabor - Prisrčen nastop domačih šolarjev

Domačinke in
domačine pred
spomenikom je v
sredo zvečer
nagovorila Neva
Lupinc

KROMA

29. aprila, na dan, ko so se pred štiriinšestdesetimi leti začeli boji za osvoboditev Opčin (in posledično Trsta), se je pred vaškim spomenikom na Dunajski ulici zbrala množica domačinov. Med njimi je bilo veliko mladih obrazov, predvsem otrok, ki obiskujejo vaško osnovno šolo Franceta Bevka: padlim so se poklonili z recitacijami in petjem (šolski zborček) je vodila Ana Palčič.

Tradicionalno svečanost sta priredila domača kulturno društvo Tabor in sekcija VZPI-ANPI Opčine, Bani, Ferlugi in Piščanci. Priložnostna misel je bila tokrat zaupana mladi domači zdravnici Nevi Lupinc, ki je med drugim poučarila potrebo po prenašanju vrednot odporništva na najmlajše. Živih prič je namreč vse manj, tiste vrednote pa ne smejo v pozab.

Udeleženci so se nato v sprevodu podali v Prosvetni dom, kjer je sledilo predvajanje dokumentarca o fašističnem taborišču na Rabu, v katerem je izgubilo življenje tudi veliko Slovencev.

Pobude SKP za 1. maj

V ljudskem domu G. Canciani v Podlonjerju (Ul. Masaccio št. 24) se bo danes praznovanje začelo ob 13. uri s tradicionalnim prvomajskim ksilom in nadaljevalo do poznega večera. Ob 18.30 bosta pozdrav prinesla pokrajinska tajnika SIK in SKP-EL Giuliana Zagabria in Igor Kocjančič, večer pa se bo nadaljeval ob zvokih glasbene skupine Le Mitiche Pirie. Na Opčinah (dvorišče Prosvetnega doma, Ul. del Ricreatoria št. 1) bo praznik trajal ves konec tedna z bogatim in razvejanim programom. Danes bodo kioski odprli ob 14. uri. Ob 17. uri bo sta govorila Francesca Scarpato (SIK) in Iztok Furlanič (SKP), nato bo na sporednu koncert TPPZ Pintko Tomazič. Za glasbo bosta zvezcer poskrbeli skupini Mladi Kraški Mužizkanti in Kraški Ovcari. Jutri bodo kioski odprli ob 18. uri. Ob 20. uri bo nastop AŠD Cheerdance Millennium, večer bo nato popestril ansambel Alter Ego. V nedeljo bodo kioski odprli ob 16. uri. Ob 17. uri bo nastopila trebenska godba na pihala Viktor Parma. Vsak dan so na sporednu tudi javna srečanja in predvajanje filmov.

VZPI - Za Abruce
**Nabirka knjig
in potrebščin
za šolsko mladino**

Po tragični potresni ujmi, ki je prisadela prebivalce Abrucev, želi deželno Vzpi-Anpi sodelovati pri pobudi, ki želi nekoliko omiliti bolečino hudo pri zadetih prebivalcev. Pomislili so na otroke, ki so doživelji trpko preizkušnjo in zato potrebujejo veliko podpore in pomoč, da lahko spet normalno zaživijo v vsakdanu. Z uvedbo rednega pouka bo vsak učenec potreboval šolske potrebščine. Pokrajinski Vzpi-Anpi vabi zato vse knjigarne in papirnice tržaške pokrajine, naj darujejo knjige in šolske potrebščine za šoloobvezno mladino iz Abrucev. Za obliko dostave šolskega materiala se bodo dogovorili s tamkajšnjo šolsko upravo, pobudo pa nameravajo izvesti v enem mesecu.

Predlog je koristen, zato vabijo lastnike knjigarn in papirnic, da se za podrobne informacije oglasijo na sedežu pokrajinskega odbora Vzpi-Anpi v Ul. Crispi 3, ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure oz. naj po klicejo na tel. 040/ 661088 ali naj pišejo na anpits@alice.it.

POLICIJA - Pred dnevi priprli še tri mlade člane tolpe, skupaj jih je v raznih zaporih šest

Kradli so tudi na Krasu

Preiskava se je začela s februarjskim zasledovanjem od Sesljana do Tržiča - Ponoči vlamljali in hiše in odnašali denar, zlatnino, računalnike ter fotografiske aparate

V poldrugem mesecu je mobilni oddelek tržaške policije pripelj sedem mladih albanskih državljanov, več njihovih rojakov pa kazensko ovadil. S tem je policija v bistvu onesposobila tolpo, ki naj bi bila odgovorna za nekaj sto nočnih tatvin na širšem območju od Lombardije do naših dežele. Tatovi, ki so stari od 18 do 30 let, so občasno obiskovali tudi tržaški Kras, burna februarška noč, ki je potekala med Opčinami, Šempoljem in Sesljonom ter se zatem nadaljevala v Tržiču, pa je za skupino kriminalcev predstavljal začetek konca.

V noči med 11. in 12. februarjem so tatovi po podatkih policije in karabinjerjev okradla kakih osem hiš, po eno na Opčinah (v Narodni ulici) in v Šempolaju, ostale v Sesljani in okolici. Uporabljali so vedno isto tehniko: s svedrom so preluknjali okenski okvir in z železno

žico premaknili notranjo kljuko. Iz hiš so odnesli vse, kar so našli: denar, zlatnino, računalnike, fotografiske aparate in drugo. Toda tisto noč so sile javnega reda pozorno nadzorovale območje devinsko-nabrežinske občine, saj so bile tatvine pogoste. Policijska patrulja je tudi s pomočjo pozivov nekaterih domačinov opazila sumljiv avtomobil bmw, ki je vozil skozi Sesljan. Vozilo se ni ustavilo in prišlo je do slikovitega zasledovanja, ki se je končalo v Tržiču. Tatovi so ukrazen bmw s plenom vred zapestili v Ul. Vigne in se razberali, enega je policija prijela. Šlo je za 20-letnega albanskega državljanja E. M.

Preiskava se je stopnjevala, na osnovi zbranega gradiva so izsledili ostale člane tolpe, ki je bila posebno dejavna v Venetu in Lombardiji. 27. februarja so policisti v Trevisu arretirali dva albanska državljanina (30-

letnega A. M. in 28-letnega B. R.), hišne preiskave pa so v naslednjih dneh opravili v Milanu, Vareseju, Vičenzi in Mestru. Tolpa je imela v severni Italijini razpolago več stanovanj, v njih je skrivala ukradene računalnike, zlatnino, dragocene ure, bankovce ipd. Zadnje dejanje je bilo na vrsti v torek, 28. aprila. V San Donaju so policisti odvzeli prostost štirim članom tolpe: E. K., E. H in K. K. (prva dva sta starata 24 let, tretji pa 18) so osumljeni prikrivanja ukradenega blaga, njihovega rojaka pa so priprli, ker ni spoštoval naloge za izgon iz države. V stanovanju so našli vložilsko orodje in ključ ukradenega avtomobila alfa romeo brera. Pri mobilnem oddelku so pojasnili, da so se tatovi le občasno odpravljali do Trsta, del ukradenega blaga pa so že poslali v Albanijo. Preiskave je v bistvu konec.

BAZOVICA - Začetek praznovanj ob društvenem jubileju

110-letnica KD Lipa

Celovečerni koncert Mešanega pevskega zabora Lipa - Nabiralna akcija za mladinsko gledališče v L'Aquila

Mešani pevski Zbor Lipa iz Bazovice je ponovno zadel v polno. V četrtek, 23. aprila, je njegovemu celovečernemu koncertu sledilo lepo število poslušalcev, ki so skoraj popolnoma napolnili prostorno dvorano športnega centra Zarja. Večer sta povezovali Lucija Ciac in Irena Žagar, ki sta podčrtali tudi dobrodelni namen koncerta v prid mladinske gledališke ustanove Teatro l'Uovo iz L'Aquile, s katero je MepZ Lipa direktno povezan. Ta ustanova je namreč zaradi potresa izgubila vse svoje imetje, od prestižnega kulturnega centra, kjer je poteka vsa njena socialna in umetniška dejavnost, do tehnične opreme. Pri nabiralni akciji se je bazovska publike prav lepo izkazala saj je v košu dobrodelnih prispevkov nabralo kar nekaj denarja, marsikdo pa si je tudi zabeležil številko ban-

čnega računa, na katerega je mogoče prispevati donacijo.

Posebno zadovoljna nad uspehom je bila zborovodkinja Tamara Ražem, ki je za tokratni jubilejni koncert pripravila skoraj povsem prenovljen program in kateremu so prisotni sledili z vidnim zadovoljstvom. Aplavzi so se stopnjevali in proti koncu je bilo slišati tudi nekaj glasnih vzlikov »bravo«. V Zahvalo so pevci zapeli še dodatno pesem Drugačen večer. Skladbo je uglasbil Adi Danev na besedilo barkovljanskega narečnega pesnika Aleksandra Furlana, ki je bil tudi prisoten na koncertu in ga je publike pozdravila s posebno občutenim plaskanjem. »Program je bil zahteven in dobro izpeljan ter tudi interpretacijsko ni manjkal nekaj lepih in posebno ganljivih trenutkov,« je komentirala priznana oper-

na pevka Nora Jankovič, ki je bila prisotna v dvorani. Ta koncert je Bazovico popeljal tudi v začetek praznovanj ob 110-letnici rojstva društva Lipa, ki se bo vrstila vse do konca leta. (L.V.)

DIJAŠKI DOM Čas je za poletne centre za najmlajše

V Slovenskem dijaškem domu Srečko Kosovel se vneto pripravljajo na bližajoče se poletne počitnice ... pravzaprav poletne dejavnosti v okviru tradicionalnih poletnih središč za otroke iz jasli, vrtca in osnovne šole.

Od 29. junija do 11. septembra (z enotedenškim premorom med 24. in 28. avgustom) bodo otroci od 1. do 3. leta starosti (jasli) in tisti od 3. do 6. leta starosti (vrtci), ki so v šolskem letu že obiskovali strukture na UL Ginnastika, se bodo lahko udeležili dejavnosti, ki jih Dijaški dom prireja ranje. Kot nam je povedala vzgojiteljica Renata bodo skozi poletje, od ponedeljka do petka z najmlajšimi nadaljevali s programom, ki so ga začeli lani: spoznavali bodo ljudstva sveta v okviru projekta, ki ga vodi Unicef. Posebno pozornost bodo posvetili razvijanju besednega zaklada, z branjem pravljic, s pogovarjanjem ob slikanicah, s petjem pesmic in seveda z igranjem. Igra je namreč osnova vsem dejavnostim, saj je za otroka najbolj naraven način učenja, odkrivanja sveta in svojega mesta v njem. Poletno središče bo namreč v slovenskem jeziku, »saj delamo na tem, da bi izboljšali otrokovo komunikacijo in ga seznanili z novimi slovenskimi besedami.« Vsako leto se vzgojiteljem Dijaškega doma pridružijo še prijatelji Društva za razvijanje prostovoljnega dela iz Novega mesta, ki otrokom seveda postrežejo še s pristno slovenščino.

Lani je bil poletni center zelo dobro obiskan. Poleg raznoraznih dejavnosti, ki razvijajo njihove motorične, kognitivne, jezikovne in socialne sposobnosti, so jih potrebljive in pridne vzgojiteljice pospremile na več izletov, v botanični vrt, v akvarij ali v Miramar, na primer. In tako bo tudi letos.

Osnovnosalci od 6. do 12. leta pa se bodo lahko zabavali v poletnem središču Dijaškega doma od 15. junija do 31. julija; od 19. do 27. julija pa ne gre pozabiti tradicionalne kolonije pri morju v Špadičih. Za vse poletne centre so možne tendenske prisotnosti. Z vpisovanji so v Dijaškem domu začeli že pred dnevi, morebitni interesenti pa se lahko še vedno oglašajo v pisarni od 8.30 do 16.30. (sas)

ZAHODNI KRAS - Peticija za obnovo cerkvice

Križ za sv. Roka

Poziv je v nedaj dneh podpisalo 320 domačinov

Na Trgu Goldoni 4. okusi tradicije

Okusi tradicije (I sapori della tradizione) je naslov prireditve, ki bo že četrti leta potekala na Trgu Goldoni. Od torka do nedelje bo mogoče na stojnicah okusiti vino in narezek kmetije Grgić s Padrič, pršute in sire znamke Maša, med kmetije Ziani, sladice Al Bom Bom, likerje Piolo & Max. Kmetija Muzina bo ponujala cvetje, podjetje Geneve srl pa bo predstavilo možne posege iz kovanega železa.

Kioski bodo odprtji do nedelje, vsak večer bo tudi koncert, medtem ko bo med 8. in 10. majem petnajst kmetij in gostišč na Krasu ponujalo posebne jedilnike. Natančen seznam bomo objavili v prihodnjih dneh.

Križani imajo zelo pri srcu cerkvico sv. Roka. Potem ko je dala občinska uprava pred nekaj tedni urediti okrog cerkvice želesno ogrodje, da bi zadržalo morebitni odlomi kamnitih skrl s strehe, so domačini sestavili peticijo, s katero prosijo tržaško občino »naj nujno postopa za popravilo poškodovane strehe.« Cerkvica predstavlja najstarejši in najpomembnejši obstoječi primer verske arhitekture na kraškem območju. Pred kratkim je rajonski svet poskrbel za obavarovanje stavbe. Ob tej priliki je bilo ugotovljeno, da se razpoke na kamnitih strelah širijo. Če se ne nujno poseže, se bo verjetno škoda hitro razširila še na druge notranje dele stavbe,« so opozorili kramani.

Resolucijo, za katero je dala pobudo svetnica v zahodnokraškem rajonskem svetu Maria Grazia Villi, je v nekaj dneh podpisalo 320 vaščanov. Podpise so predložili rajonskemu svetu za Zahodni Kras, ta jih bo posredoval župan Robert Dipazzi.

Obvestilo izletnikom Primorskega dnevnika

Izletnike, ki so se prijavili na potovanja našega dnevnika, in sicer v Španijo in Alzacio, obveščamo, da lahko poravnajo zadnji obrok in prevzamejo potne dokumente v torek, 5. maja med 9. in 13. uro v prostorih uredništva PD, Ul. Mon-tecchi 6.

Pobude Emergency

Tržaška skupina humanitarne organizacije Emergency bo od danes do nedelje s svojo stojnico prisotna na prvomajskem slavju, ki ga Stranka komunistične prenove prireja na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah. Teden pozneje pa se bodo njeni člani udeležili dolinskega tradicionalnega praznika Majence. Pri stojnici si bo lahko vsakodan nabavil nove poletne majice, hkrati pa izvedel o številnih pobudah, ki jih Emergency vodi po svetu. Organizaciji lahko tudi vsakdo namesti 5 promil davka na osebne dohodke z vpisom kode 971 471 101 55. Več informacij o samem delovanju in pobudah pa je na voljo tudi spletna stran www.emergencytrieste.org.

Prvi maj in Bavisela bosta okrnila promet

Ob prvomajskem prazniku dela bodo storitve krajevnih prevozov okrnjene. Avtobusi bodo vozili od 7. ure dalje, linije št. 2, 7, 12, 18, 19, 21, 40, 50 in 52 ne bodo vozile, nekatere avtobusne proge pa bodo spremenjene. Avtobus št. 3 bo v smeri proti Trstu peljal po Ul. Commerciale, avtobus št. 5 bo vozil do Ul. Cumano, št. 20 bo obiskal tudi Naselje sv. Sergija, nekateri avtobusi št. 27 bodo vozili po Cesti za Lazaret, nekateri avtobusi št. 41 pa bodo iz Trsta peljali naravnost v Boljunc in Dolino ter zatem v Prebeneg in Mačkolje. Večerni avtobusi A, B, C in D bodo vozili ob 20.30 dalje.

Občina Trst opozarja, da bo ob prireditvi Bavisela promet v mestu te dni omejen. Danes bodo med 9.30 in 13. uro zaradi kolearske dirke občasne zapore na območju od Miramara do nabrežja, Čarbole in Katinare. Ob Velikem trgu bo promet omejen tudi od sobote ob 14. uri do nedelje opolnoči, v nedeljo pa bo zaradi maratona promet skoraj cel dan okrnjen na tržaškem nabrežju, med 6. uro in 16.30 tudi od železniške postaje do Rojana. Obalna cesta bo od 6. ure do konca maratona zaprta za promet.

Predor pri Čarboli odprt

Predor pri Čarboli je spet odprt za promet. Občina Trst je 425 metrov dolg tunel obnovila v 20 dneh, za delo je odstrela 83 tisoč evrov. V nedeljo, 10. maja bo skozi obnovljen predor tekla druga etapa kolesarske dirke Giro d'Italia.

Breja srna v motorista

V sredo zvečer okrog 20. ure je pri avtocestnem počivališču pri Devinu prišlo do nenavadne prometne nesreče. Motorista sta vozila jo be mag. Jasna Merku. Glasba: Teodora Tommasi - sladka flauta in Carlo Tommasi - klavir. Razstava bo odprtja do 28. maja, od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 17. do 19. ure, na Opčinah (Proseška ul. 131).

Včeraj danes

Danes, PETEK, 1. maja 2009
PRAZNIK DELA

Sonce vzide ob 5.53 in zatone ob 20.12 - Dolžina dneva 14.19 - Luna vzide ob 11.36 in zatone ob 2.05

Jutri, SOBOTA, 2. maja 2009
BORIS

VREME VČERAJ: temperatura zraka 14,3 stopinje C, zračni tlak 1010,2 mb ustaljen, veter 16 km na uro zahodnik, vlagi 67-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 14,5 stopinje C.

Lekarne

Petek, 1. maja 2009

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Trg Ospedale 8, Ul. Commerciale 21, Capo di Piazza Mons. Santin 2, Milje - Lungomare Venezia 3, Opčine - Proseška ulica 3.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Ospedale 8 (040 767391), Ul. Commerciale 21 (040 421121), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998). Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Trg Ospedale 8, Ul. Commerciale 21, Capo di Piazza Mons. Santin 2, Milje - Lungomare Venezia 3. Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Capo di Piazza Mons. Santin 2 (040 365840).

Sobota, 2. maja 2009

Trg Ospedale 8 (040 767391), Ul. Commerciale 21 (040 421121), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998). Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg Ospedale 8, Ul. Commerciale 21, Capo di Piazza Mons. Santin 2, Milje - Lungomare Venezia 3. Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Capo di Piazza Mons. Santin 2 (040 365840).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Prireditve

GALERIJA MILKO BAMBIC s prispevkom Tržaške pokrajine vabi na odprtje razstave »Kamni, zidovi in hiše, trate, steze in rastje na Planoti« slikarke Mirelle Schott Sbisà v soboto, 9. maja, ob 19.30. Predstavila bo jo be mag. Jasna Merku. Glasba: Teodora Tommasi - sladka flauta in Carlo Tommasi - klavir. Razstava bo odprtja do 28. maja, od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 17. do 19. ure, na Opčinah (Proseška ul. 131).

AVALON - Poti umetnosti & wellness-a (Briččiki) vabi na ogled likovne razstave »Barve dobrega pocutja« slikarke Luise Milano Rustja. Razstava bo na ogled vsak dan do 17. maja od 9. do 21. ure.

SKD BARKOVLJE - Ul. Bonafata 6, prireja v petek, 22. maja, koncert mešanega mladinskega zabora Trst, ki ga vodi Aleksandra Pertot. Začetek ob 20.30. Vljudno vabljeni.

Obvestila

Zaradi pomanjkanja prostora bomo ostala obvestila objavili v naslednji izdaji.

ZDROŽENJE ZA ZDRAVLJENJE AL-KOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1. nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtekih, od 11. do 12. ure.

SKD VIGRED, razvojno društvo Pliska in KD Tomaj vabi na »Kosovelovo večera 2009«, ob 20. uri v sredo, 6. maja, v Štalci v Šempolaju, v sredo, 13. maja v KD v Tomaju. Sodelujejo: Otoška pevska skupina in Mladinska glasbena skupina Vigred, učenci OŠ Dutovlje - podružnica Tomaj in Stanko Gruden, recitatorke SKD Vigred. V Štalci bo tudi na ogled razstava »Hommage Kosovelu« v organizaciji KD za umetnost Kons.

KOLONIJA PRI MORU ŠPADIČI v organizaciji Slovenskega dijaškega doma S. Kosovel se bo odvijala od 19. do 27. julija 2009. Za informacije in vpis je na razpolago pisarna Doma od 8.30 do 16.30 od ponedeljka do petka ali na tel. št. 040573141.

POLETNI CENTR V SLOVENSKEM DIAŠKEM DOMU S. KOSOVEL za otroke 1-3 let in 3-6 let se bosta odvijala od 29. junija do 11. septembra 2009. Možna je izbira tedna. Za informacije in vpis je na razpolago pisarna Doma od 8.30 do 16.30 od ponedeljka do petka ali na tel. št. 040573141.

POLETNI CENTER V SLOVENSKEM DIAŠKEM DOMU S. KOSOVEL za otroke 6-12 let se bo odvijal od 15. junija do 31. julija 2009. Možna je izbira tedna. Za informacije in vpis je na razpolago pisarna Doma od 8.30 do 16.30 od ponedeljka do petka ali na tel. št. 040573141.

10. OBLETNICA MATURE 1999-2009 Organiziramo 4-dnevn izlet od 16. do 19. julija v Novalijo (otok Pag). Prevoz z lastnimi sredstvi. Javite se do danes, 1. maja, odgovornim osebam: »F.Prešeren« (Sara 340-5937718), »Z.Zois« (Silvia 333-1314065), »J.Stefan« (Rudi 329-8536418), »A.M.Slomšek« (Edwin 320-8572522).

BIVŠI RADIO OPĆINE, Agrosocič, pičerija Rino, sladoledarna Arnaldo, hotel Valeria, bar Tabor Sandro, bar sladoledarna Vatta in restavracija Max vabi na polno številno udeležbo tradicionalne prvomajske budnine, ob spremljavi trebenske godbe na pihala V. Parma. Zbirališče bo ob 9.45 pri spomeniku padlim na Opčinah. **GODBENO DRUŠTVO PROSEK** prireja danes, 1. maja, »Budnico« po vseh zgornjških občin s sledenim urnikom: Briščiki 9.30, Repnički 10.45, Zgonik 11.15, Salež 11.45, Samatarca 12.30, Gabrovec 13.15.

KD F. VENTURINI vabi na 25. »Glas harmonike« danes, 1. maja, ob 14. uri - Mednarodno netekmovalno srečanje godev na diatonično harmoniko. V soboto, 2. maja, ob 17. uri, večer ljudskih in folklornih pesmi s pevsko klapo »Paga« iz Paga, rusko - ukrajinsko pevsko skupino »Rodnik« iz Trsta in ŽPS Stu ledi. Obe prireditvi bosta potekali v centru A. Ukmar - Miro pri Domju. Delovali bodo dobro založeni kioski.

MILADINSKI KROŽEK PROSEK-KONTOVEL IN VZPI-ANPI vabi danes, 1. maja, ob 8.30 na »Budnico«. Zbirališče pri Soščevi hiši.

NK KRAS - REPEN prireja ob priliki na predovanja članske ekipe v elitno ligi »Sportni praznik« pod velikim šotorom na glavnem trgu v Repnu 1., 2. in 3. maja. Danes, 1. maja, ples z znamenovsko pevko Natalijo Verboten, v soboto 2. in nedeljo 3. maja ples z ansamblom Kraški Kvintet in Braco Koren. Specialitete na žaru, pivo, domače belo vino in teran. Vstop prost.

PROMEMORIA - društvo za zaščito vrednot protifašizma in protinacizma, vabi danes, 1. maja, ob 12. uri v Rijarno na kratko svečanost s polaganjem cvetja v spomin na protifašistične borke in borce vseh narodnosti, padle v boju za svobodo.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE vabi od 1. do 3. maja, na prvomajski praznik pod šotorom na Opčinah. Program: danes, 1. maja, ob 14.

uri odprtje kioskov, ob 17. uri prvomajski pozdrav in koncert TPPT P. Tomačič, sledi nastop ansambla Mladidi kraški muzikanti in ples z skupino Kraški ovčari, ob 20.30 v dvorani film »Racconti da Stoccolma«. Sobota, 2. maja, ob 18.30 razprava »Gospodarska kriza, kaj storiti?«, ob 20. uri ples z ansamblom »Alter ego« in nastop AŠD Cheerdance Millenium: partnerski dvigi in članska skupina Faires Pom - Pon, v dvorani ob 20.30 film »A tempo pieno«. Nedelja, 3. maja, ob 17. uri koncert godbenega društva V. Parma, ob 17.30 razprava: Zakaj je 65 let preveč? Od 20. ure ples z ansamblom Alter ego, ob 20.30 v dvorani film »L'orchestra di piazza Vittorio«. V dvorani je tudi na ogled razstava »Kuba 1959 - 2009« v organizaciji VZPI-ANPI Dol - Jamle.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE- krožek 1. Maj, vabi danes, 1. maja, na praznik v ljudski dom »G. Cianciani« v Podlonjer. Program: ob 13. uri kosiol in odprtje kioskov, ob 17. prvomajski pozdrav, sledi ples z ansamblom »Le mitiche pirie«.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo danes, 1. maja, ob 17. uri nastop na prvomajskem prazniku na Opčinah in v nedeljo, 3. maja ob 14. uri nastop ob odkritju spomenika v Križu pri Šežani. V torek, 5. maja, ob 20.45 bo redna pevska vaja na sedežu na Padričah.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA - Šč Melanie Klein in Slovenska prsveta obveščata, da se bo poletni center, namenjen otrokom od 2. do 10. leta, odvijal od 6. julija do 28. avgusta, v prostorih otroškega vrtca U. Vrabec v Bazovici. Vpisovanje je možno vsak sredo od 2. maja do 20. junija, med 16. in 18. uro, v ul. Cicerone 8 ali po internetu. Info: tel. 328-4559414, www.melanieklein.org.

KRUT obvešča, da je odhod avtobusa za skupinsko bivanje v Strunjancu v nedeljo, 3. maja ob 15.30 iz Trsta, Trg Oberdan - Deželna palaca. **NARAVOSLOVNI DIDAKTIČNI CENTER** v Bazovici bo v nedeljo, 3. maja, odprt od 10. do 18. ure. V tem informativnem centru lahko obiskovalec preko različnih čutil in posebnih didaktičnih pripomočkov ter rekonstrukcij naravnih okolij spozna naravo in ostale tematike Krasa, naše dežele ter ostalega sveta. Vstop prost. Za nadaljnje informacije lahko kličete na telefonsko številko 040-3773677.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v pondeljek, 4. maja, v Peterlinovo dvorano, Donizetijeva 3, na srečanje z Borisom Pahorjem. S pisateljem se bo pogovarjal časnik Martin Brecelj. Začetek ob 20.30. **OBČINA REPENTABOR** sporoča, da je razpisana javna selekcija na podlagi preverjanja znanja za 1. mesto upravnega inštruktorja - prevajalca dodeljenega jezikovnemu okencu (kat. C ekonomski položaj C1) za določen čas in delnim delovnim urnikom za obdobje 12 mesecov z morebitnim podaljšanjem od 1. junija. Zahtevani pogoji: diploma višje srednje šole, poznanje slovenskega jezika v pisni in ustni obliki. Rok za predstavitev pršenj zapade 4. maja ob 13. uri. Za informacije in dvig razpisa se lahko obrnete na repentaborsko občinsko tajništvo od pondeljka do petka od 9. do 13. ure, ob pondeljkih in sredah tudi od 15. do 17.30.

SKGZ v sodelovanju s Slovenskim klubom prireja v okviru Srečanju večer SKGZ in manjšina. Sodelovali bodo novinarji obmежnih medijev. Srečanje, ki ga bo povezoval Poljanka Dolhar, bo v torek, 5. maja, ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu (ul. S. Francesco 20/II).

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi svoje člane na redno sejjo, ki bo v sredo, 6. maja, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v ul. Sv. Frančiška 20.

JUS NABREŽINA vabi vse člane na redni občni zbor v drugem sklicanju v petek, 8. maja, ob 20. uri v župnijski dvorani v Nabrežini.

TEČAJ NORDIJSKE HOJE SPDT organizira tečaj Nordijske hoje, ki bo v sobotah 9., 16. in 23. maja, od 15.30 do 17.30 ure in bo vseboval pravilno tehniko hoje v naravi s pomočjo palic. Za prijave in informacije poklicite na tel. 040/220155 (Livio).

11. USTVARJALNA DELAVNICA

ZSKD bo letos potekala v Mladinskem hotelu v Pliskovici od nedelje, 23. avgusta, do petka, 28. avgusta. In-

formacije in prijave: Zveza slovenskih kulturnih društev, ul. San Francesco 20 (II. nad.), tel.: 040-635626, fax: 040-635628, e-mail: trst@zskd.org, www.zskd.eu

NORDIJSKA HOJA- SKD IGO GRU DEN vabi v soboto, 9. maja, ob 8.30 in v nedeljo, 10. maja, ob 9. uri na začetni tečaj z izposojo palic. Start pred društvom v Nabrežini. Vpis in info.: 349-648382 ali 040-200620 (Mileva).

SKLAD MITJA ČUK organizira kratke tečaje slovenskega jezika z izkušeno profesorico slovenščine (slovenščina za Italijane, začetna stopnja in nadaljevalna stopnja in izpolnjevanje v maternščini, pravopis in pisanie pršenj,...). Tečaj traja 12 ur, po dogovoru jih razporedimo v dva ali tri dni. Termimi so predvideni v drugi polovici maja in v prvi polovici junija. Informacije po telefonu: 040-212289. Tečaje bomo organizirali, če bodo vpisani vsaj štiri tečajniki.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE sklicuje redni občni zbor na sedežu društva, ul. D'Annunzio 62 v Miljah, v petek, 15. maja, ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevi red predvideva branje predsedniškega, tajniškega in blagajniškega poročila, predstavitev bilanca ter odobritev obračunske in predračunske bilance. Vabiljni vsi člani.

OBČINA DEVIN-NABREŽINA obvešča, da so začele vpisovanja v občinske otroške jasli K. Štrekelj v Sesljanu za šolsko leto 2009/2010. Obrazci za vpis so na razpolago v Uradu za šolstvo v Občinski knjižnici v Nabrežini št. 102. Prošnje morajo biti predložene občinskemu Uradu za protokol - Nabrežina Kamnolomi 25 - najkasneje do petka, 15. maja, do 12. ure. Za podrobnejše informacije se zainteresirani starši lahko obrnejo na Urad za šolstvo, tel. št.: 040-2017375.

SKD BARKOVLE prireja tečaj »Sprehod in komuniciranje s kamni«, ki ga bo vodila gospa Elisa Barbierato. V soboto, 16. maja, sprehab od Soči in zbiranje kamnov. V pondeljek, 18. in 25. maja delo s kamni. Vse informacije nudimo na tel. št. 338-7845845.

ZSKD sklicuje 43. redni občni zbor, ki bo potekal v soboto, 16. maja, v dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah (TS), ul. Ricreator 2, ob 14.30 v prvem in ob 15. uri v drugem sklicanju, po naslednjem dnevnem redu: otvoritev občnega zборa in namestitev delovnega predsedstva, predsedniško poročilo, blagajniško poročilo, poročilo nadzornega odbora, razprava, odobritev bilanca in sprememb pravilnika, razno.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče »Kratkohlačnik 2009« v otroškem vrtcu na Prosek u od 6. do 31. julija, od 8. do 17. ure. Informacije in vpisi do 25. maja, na tel. št.: 040-212289, v jutranjih urah.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče »Kratkohlačnik 2009« v otroškem vrtcu na Prosek u od 6. do 31. julija, od 8. do 17. ure. Informacije in vpisi do 25. maja, na tel. št.: 040-212289, v jutranjih urah.

ZSKD sklicuje 43. redni občni zbor, ki bo potekal v soboto, 16. maja, v dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah (TS), ul. Ricreator 2, ob 14.30 v prvem in ob 15. uri v drugem sklicanju, po naslednjem dnevnem redu: otvoritev občnega zborha in namestitev delovnega predsedstva, predsedniško poročilo, blagajniško poročilo, poročilo nadzornega odbora, razprava, odobritev bilanca in sprememb pravilnika, razno.

ZSKD sklicuje 43. redni občni zbor, ki bo potekal v soboto, 16. maja, v dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah (TS), ul. Ricreator 2, ob 14.30 v prvem in ob 15. uri v drugem sklicanju, po naslednjem dnevnem redu: otvoritev občnega zborha in namestitev delovnega predsedstva, predsedniško poročilo, blagajniško poročilo, poročilo nadzornega odbora, razprava, odobritev bilanca in sprememb pravilnika, razno.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče »Kratkohlačnik 2009« v otroškem vrtcu na Prosek u od 6. do 31. julija, od 8. do 17. ure. Informacije in vpisi do 25. maja, na tel. št.: 040-212289, v jutranjih urah.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče »Kratkohlačnik 2009« v otroškem vrtcu na Prosek u od 6. do 31. julija, od 8. do 17. ure. Informacije in vpisi do 25. maja, na tel. št.: 040-212289, v jutranjih urah.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče »Kratkohlačnik 2009« v otroškem vrtcu na Prosek u od 6. do 31. julija, od 8. do 17. ure. Informacije in vpisi do 25. maja, na tel. št.: 040-212289, v jutranjih urah.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče »Kratkohlačnik 2009« v otroškem vrtcu na Prosek u od 6. do 31. julija, od 8. do 17. ure. Informacije in vpisi do 25. maja, na tel. št.: 040-212289, v jutranjih urah.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče »Kratkohlačnik 2009« v otroškem vrtcu na Prosek u od 6. do 31. julija, od 8. do 17. ure. Informacije in vpisi do 25. maja, na tel. št.: 040-212289, v jutranjih urah.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče »Kratkohlačnik 2009« v otroškem vrtcu na Prosek u od 6. do 31. julija, od 8. do 17. ure. Informacije in vpisi do 25. maja, na tel. št.: 040-212289, v jutranjih urah.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče »Kratkohlačnik 2009« v otroškem vrtcu na Prosek u od 6. do 31. julija, od 8. do 17. ure. Informacije in vpisi do 25. maja, na tel. št.: 040-212289, v jutranjih urah.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče »Kratkohlačnik 2009« v otroškem vrtcu na Prosek u od 6. do 31. julija, od 8. do 17. ure. Informacije in vpisi do 25. maja, na tel. št.: 040-212289, v jutranjih urah.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče »Kratkohlačnik 2009« v otroškem vrtcu na Prosek u od 6. do 31. julija, od 8. do 1

KD FRAN VENTURINI

25.GLAS HARMONIKE

Danes, 1. maja, ob 14. uri

Mednarodno netekmovalno srečanje godev na diatonično harmoniko

Jutri, 2. maja, ob 17. uri

Večer ljudskih in folklornih pesmi
Sodelujejo:
pevska klapa PAG s Paga, rusko/ukrajinska pevska skupina RODNIK iz Trsta, ženska pevska skupina STU LEDI

v centru
A. Ukmar-Miro pri Domju
Delovali bodo dobro založeni kioski

Fantovska in dekliška Boršt-Zabrežec

PARK HRIBENCA V ZABREŽCU

Program:

jutri, 2. maja, od 18. ure dalje

KONCERT s skupinama
The Others in Snifferson Family

nedelja, 3. maja, od 18. ure dalje

PODIRANJE MAJA

Vse dni bodo delovali dobro založeni kioski. Specialitete na žaru.

TOPLO VABLJENI!

Čestitke

STANKO, na ta dan si leta 1929 prišel na svet. Od takrat mineva 80 let. V Gročani si se rodil in svojega rojstnega kraja nikoli zapustil. Še veliko zdravil in veselih dni ti družina vsa želi.

Res hitro čas beži, a prišel je dan, ko naš NICK praznuje svoj 4. rojstni dan! Najlepše voščilo iz srca mu želijo nonata Marta in Ludvik ter tetu Eriko.

Pred 60. leti sta se moja břzona SLAVA in břzono MARIO poročila. Vse najboljše jima iz srca želi Samo.

Danes praznujeta

Rudi in Draga 60 let poroke

Čestitajo sinovi

Sergio, Miloš, Marino z družinami

Z današnjim dnem sta v šentjakobski četrti začela obratovati v mali trafiki

Varna in Joel

Veliko zadoščenja vama iz srca želimo

Petra, Mario in mama

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »X-Men, le origini«.

ARISTON - 16.00, 18.30, 21.00 »Che - Guerriglia«.

CINECITY - 15.20, 16.35, 17.40, 18.40, 20.00, 21.30, 22.10 »X-Men, le origini«; 15.00, 17.25, 19.50, 22.15 »State of play«; 15.20, 17.30, 20.00 »Hannah

Stranka komunistične prenove – Evropska levica vabi na

Prvomajska praznika

v Ljudskem domu v Podlonjerju

Danes, 1. maja

ob 13.00 odprtje kioskov,
ob 18.30 pozdrav 1. Maju, sledi ples z ansamblom Le mitiche pirie.
V dvorani fotografika razstava o 1. Maju v Trstu

na Opčinah pod šotorom na dvorišču Prosvetnega doma od 1. do 3. maja

Danes, 1. maja

ob 14.00 odprtje kioskov
ob 17.00 prvomajski pozdrav in koncert TPPZ P. Tomažič, sledi nastop ansambla Mladi kraški muzikanti in ples s skupino Kraški ovčarji

ob 20.30 v dvorani film »Racconti da Stoccolma«

Jutri, 2. maja

ob 18.30 razprava »Gospodarska kriza, kaj storiti«
ob 20.00 ples z Alter ego in nastop AŠD Cheerdance Millennium
ob 20.30 v dvorani film »A tempo pieno«

Nedelja, 3. maja

ob 17.00 koncert Godbenega društva V. Parma,
ob 17.30 razprava »Zakaj je 65 let preveč«,
ob 20.00 ples z ansamblom Alter ego
ob 20.30 v dvorani film »L'orchestra di Piazza Vittoria«

V dvorani na ogled razstava KUBA 1959-2009 v organizaciji VZPI-ANPI Dol-Jamlige

Izleti

SK DEVIN prireja v okviru kolesarskih izletov prvi izlet v nedeljo, 3. maja, na trasi bivše železnice Trst -Kozina. Zbirališče in odhod ob 9.30 pri bivši postaji v Ricmanijah, kjer je parkirišče 50 m niže.

KD O. ŽUPANČIČ obvešča, da je še nekaj prostih mest za izlet v Umbrijo (Spello, Spoleto, Norcia, Castelluccio in Val Nerina ter Orvieto) in obisk praznika »Vini nel mondo« od 30. maja do 2. junija 2009. Za prijave (do ponedeljka 4. maja) in informacije kliknite na št. 340-3447695 po 19.30 (Tamar).

MLADINSKI ODSEK SPDT prireja v nedeljo, 17. maja, avtobusni izlet za družine na Krim. Zbirališče ob 6.45 na trgu Oberdan in ob 7. uri pred hotelom Daneu na Opčinah, prihod predviden okoli 19. ure na zbirno mesto. Priporočamo primerno obutev in oblačila. Za informacije in prijave pokličite Katjo (338-595315) ali Lauro (348-7757442) ob večernih urah ali na naslov: mladinski@spdt.org, najkasneje do torka, 5. maja. Vabljeni!

PODPORNO DRUŠTVO V ROJANU IN KROŽEK KRUT obveščata, da je razpolago še nekaj prostih mest za izlet v Kanalsko dolino z ogledom Naborjeta, Žabnic, rudarskega muzeja v Rablju in Belopeških jezer, ki bo v ne-

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalki:

AGIP: Drevored Campi Elisi 59, Milje - Trg Caduti Libertà, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14

ESSO: Trg Foraggi 7, Općine - križišče

Q8: Istrska ulica 212

TAMOIL: Miramarski drevored 233/1

ČRPALKE ODRPTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Općine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

deljo, 10. maja. Dodatne informacije in vpisovanje na sedežu krožka, ul. Ciccerone 8, Trst; tel. 040-360072, pri g. Darku Kobalu, tel. 040-826661 in pri g. Antonu Boletu, tel. 040-417025.

ZA IZLET PRIMORSKEGA DNEVNICA

- od 14. do 17. maja, je še nekaj prostih mest! Obisk Kumrovca - muzej Josipa Broza Tita, Husnjakovo, najpomembnejše najdbišče pračloveka, Stubica, kmečki upori, Zagreb in Samobor. Informacije na tel. št. 040-637025 (Adriatica).

IZLET PRIMORSKEGA DNEVNICA V ŠPANIJO

na tretji izmeni, 24.-31. maja, sta prosti še dve mesti. Informacije pri organizatorju potovanja, v agenciji Aurora.

SPDT

organizira v nedeljo, 17. maja, avtobusni izlet na Krim (1107 m). Prijave (čimprej) sprejemata Livio tel. 040/220155 in Vojka tel. 040/2176855. Avtobus bo odpotoval s trga Oberdan ob 6.45 in izpred hotela Danev na Opčinah ob 7. uri. Vabljeni!

Osmice

DREJC FEROLJA ima odprto osmico v Doberdoru. Tel. št.: 0481-78377.

FRANC IN TOMAŽ sta v Mayvinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni! Tel. 040-299442.

KMETIJA KOMAR je v Logu odprla osmico. Poleg točenega in stekleničnega vina nudi domač prigizek. Tel. 040-380749. Vabljeni!

KMETIJA KRALJIČ ima odprto osmico v Prebenegu. Na razpolago so tudi mlade kokoši. Tel. 040-232577

MARIO IN ONDINA sta odprla osmico v Samarci 17. Tel. 040-229449.

MARIO PAHOR je odprl osmico v Jamljah. Toči belo in črno vino ter nudi domač prigizek. Tel. 0481-419956.

NA KONTOVELU Kamence je odprta osmica. Vabljeni!

OSMICA je odprta v Šempolaju v oljčnem gaju. Vabljeni!

OSMICO je odprl Frandoli v Slivnem 25. Tel. 040-200750.

OSMICO je odpral Stanko Milič v Zgoniku 34.

OSMICO je odprl Škerk v Praprotu. Tel. 040-200156.

OSMICO so odprli pri Batkovich, Repen 32. Nudimo domač prigizek. Tel. 040-327240.

OSMICO sta v Medji vasi odprla Paolo in Robi. Točita belo in črno vidno ter nudita domač prigizek. Tel. 040-208726.

OSMICO v Bazovici sta odprla Nada in Boris.

POMLADANSKA OSMICA je odprta v Boljuncu v kleti Parovel.

PRI ŠTOLOVIH je odprta osmica, Salje 46. Nudimo domače dobrote. Tel. 040-229439.

V VIŽOVLJAH je odprta osmica pri Ivanu Pernarčiču. Tel. 040-291498.

ŠUBER ima odprto osmico na Opčinah.

Mali oglasi

17-LETNI FANT išče delo v poletnem času. Tel. št. 349-8406057.

DAJEM V NAJEM NEPREMIČNINO v Gabrovcu, 50 kv.m., primerno za pisarno ali za katerokoli dejavnost. Tel. št.: 348-4459266.

IŠČEM optimist v dobrem stanju. Tel. št.: 040-228703 ali 338-8804155.

LESENO POHIŠTVO (315x100) s pomicnim strojem, z omaro na vogal s šipko, miza, trije stoli, dve klopi. Prodam tudi posamezno po delih. Cena: 800,00 evrov. Tel. št. 040-941476 ali 347-7838117.

MLAD IN RESEN FANT nujno išče katerokoli zaposlitev. Izkušnje ima kot tiskar in grafik. Tel. 040-773440.

PRODAM izložbe in hladilnike za trgovino jestvin. Poklicati na tel. št.: 333-3655055.

PRODAM MOTORNO KOLO gilera SMT 50, letnik 2007, v odličnem stanju. Tel. 040-227022.

PRODAM avtodom, letnik 1993, mehanični ford. Cena: 9.300 evrov. Tel. 040-225369.

PRODAM ford fiesta, 1.400 diesel, 3 vrata, letnik 2004, prevoženih 48.000 km, full optional. Cena: 6.000 evrov. Tel. 040-200069 ali 328-4286064.

PRODAM scooter focus 125 ccm, črne barve, prevoženih samo 3.800 km, letnik 2006, zagon elektronski ali z dajlincem. Cena: 750,00 evrov. Tel. št. 328-0466885 po 15. uri.

V DRAGI (Dolina) dajem v najem halo na dve etaži, skupne površine približno 600 kv.m., s sanitarijami in tušem, uporabno za skladische, garažo ali obrt. Tel. št.: 040-228932 ali 00386-0403020

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

VOLITVE - Stranka Slovenske skupnosti predstavila županske kandidate

»Naredili smo korak naprej, povsod stavimo na zmago«

Obveze Franke Padovan, Daria Bertinazzija in Walterja Devetaka - Polemično o Demokratski stranki

Walter Devetak BUMBACA

Franca Padovan BUMBACA

Dario Bertinazzi BUMBACA

»Prepričani smo, da so izbire naših županskih kandidatov dobre. Dokazujejo, da je naša stranka odprta, zbirna in zagledana v prihodnost,« je poudaril pokrajinski tajnik stranke Slovenske skupnosti (SSk) Julijan Čavdek na včerajšnji uradni predstavitev Franke Padovan, ki cilja na izvolitev v Števerjanu, Daria Bertinazzija, ki temuje v Doberdalu, in Walterja Devetaka, ki ga volilna preizkušnja čaka v Sovodnjah. »V vseh treh občinah stavimo na zmago,« je Čavdku pritrdir deželni tajnik stranke Damijan Terpin, ki je posebej izpostavil Devetakovo kandidaturo. »V Sovodnjah smo naredili dodaten korak naprej - tako mentalni kot politični - po izvolitvi Igorja Gabrova v deželnem svetu, ki tudi ni izhajal iz vrst naše stranke. Takšnega koraka ocenjujeo ni zmogla Demokratska stranka, ki je zavrnila naš predlog dogovora o skupnem upravljanju treh občin. Ce ne bo znala preseči ideološkega ločevanja in konfliktov, se ji piše negotova prihodnost. Vendar nočemo polemirizirati, čeprav bi za to imeli argumente, a želimo biti konstruktivni, združevati in širiti bazo. Prepričan sem, da Slovenci ne moremo ostajati obremenjeni s preteklostjo. Opraviti moramo korak naprej. Ssk ga je s svojimi kandidati in listami naredila,« je ocenil Terpin.

»V politiki sem že trideset let in sem prisel do spoznanja, da je edini izhod na boljše v tem, da gledaš predvsem na jutri, izhajajoč iz pozitivnih izkušenj preteklosti, ne pa da da si suženj preteklosti. To držo želimo dokazovati s konkretnim delom in z reševanjem problemov. Odgovorno se želimo izpostavljati za našo skupnost, ker želimo biti gospodarji v svoji občini,« je Čavdkovo in Terpinovo sporočilo podkrepil Vlado Klemš, koordinator liste Skupaj za Sovodnje, iz katere izhaja skupni kandidat, Walter Devetak. Klemš je obenem pozitivno ocenil izkušnjo sodelovanja s Ssk v mandatu, ki se ravnomerno zaključuje.

Na vrsti so bili županski kandidati. Franca Padovan ima za sabo dolgoletno udejstvovanje na področju kulture in prostovoljnega dela. Pri svojem osemnajstem letu je postal predsednica društva F.B. Sedej, zaradi angažiranja v kulturi je bila nato imenovana za predsednico Zveze slovenske katoliške prosvete. Ob tem je učiteljica in nadomešča ravnateljico na didaktičnem ravnateljstvu v ulici Brolo v Gorici. Že petnajst let je aktivna v števerjanski občinski upravi; v iztekočem se mandatu je odbornica za socialno, kulturo in šolstvo. »Županska kandidatura je zame velik izziv. Ni lahko naslediti Hadrijana Corsija, ki je v občinski upravi že celih 44 let,« je poudarila in navedla, da bo nadaljevala njegovo delo ter posebej skrbela za ureditev vasi in osrednjega trga, za kmetijstvo in vinogradništvo, za solo in vrtec, za krajevna društva, za slovenski jezik in za sodelovanje s sosednjimi obči-

DOBERDOB Ferfolja kandidat

Predlagala ga bo Severna liga

Marino Ferfolja je županski kandidat Severne lige v doberdobski občini. Njegovo ime sta včeraj potrdila bivši senator Francesco Moro in deželni svetnik Severne lige Federico Razzini. »Potem ko je propadla možnost volilnega začetnika s stranko Slovenske skupnosti, smo se odločili za samostojen nastop,« je pojasnil Razzini, medtem ko je Moro povedal, da že sestavljajo listo, ki se bo volivcem predstavila s simbolom Severne lige. »Naš županski kandidat bo Ferfolja, na listi bo tudi kak predstavnik Ljudstva svobode,« je pojasnil Moro in povedal, da ne bodo imeli svoje liste v Sovodnjah in Števerjanu, po vsej verjetnosti pa v sovodenjski in števerjanski občini ne bodo imeli svojih predstavnikov niti na drugih listah. Moro je sicer povedal, da bo zadnje zasedanje pokrajinskega vodstva Severne lige pred volitvami v ponedeljek, ko bodo uradno potrdili vse županske kandidature in liste.

Županski kandidat Severne lige v Doberdalu je pred petimi leti kandidiral za občinski svet na listi Skupaj za bodočnost, ki je združevala Slovensko skupnost in skupino Nova obzorja; Ferfolja je takrat zbral tri preference.

SOVODNJE Floreninova z Brandolinom o zaščiti okolja

Županska kandidatinja Občinske enotnosti za upravne volitve v Sovodnjah ob Soči Alenka Florenin se je v prostorih deželnega sveta v Trstu srečala z deželnim svetnikom Demokratske stranke in bivšim predsednikom goriške pokrajine Giorgiom Brandolinom.

Floreninova je pogovorniku povzela problematiko, s katero se sooča sovodenjska občina predvsem na področju zaščite okolja in cestne infrastrukture. Deželni svetnik Brandolin je pogovornici zagotovil, da bo pozorno sledil napredovanju reševanja voza Malnišča, saj gre za hud problem onesnaževanja okolja, ki ostaja nerezlen že preveč časa in postaja ob poplavah Vipave prava ekološka bomba. Glede upepeljevalnika je deželni svetnik potrdil, da ponovno odprije sežigalnice ni v planu, posutja stavbe in sanacije območja pa si v obdobju krize ne moremo privočiti. Floreninova je Brandolinu izpostavila tudi problem cestnih povezav. Brandolin je s tem v zvezi povedal, da je glede državne ceste skozi Dol nekaj načrtov že pripravljenih, potrebno jih bo le povleciti iz pršilnice javnih uradov. Na območju Rupe in Mirna pa bo primerno stvar mislitvi v čezmejni logiki: glede tega vprašanja se bo Floreninova v kratkem ustrela tu, da z županom občine Miren-Kostanjevica. Nazadnje se je pogovor osredotočil na gorisko letališče, ki leži tudi na teritoriju sovodenjske občine. Floreninova je mnenja, da mora letališče predstavljati dodano vrednost za lokalno skupnost in ne dodatno obremenitev za teritorij, ki je že prizadet s tevilnimi infrastrukturami v korist širšega pokrajinskega in deželnega prostora.

Nedokončani Travnik BUMBACA

Nadaljuje se postopek za odprtje slovenskih otroških jasli v ulici Rocca v Gorici. V sredo je načrt za njihovo uresničitev vzel v pretres občinska komisija za javna dela, ki ji predseduje Marina Colombo. »Načrt za jasli predvideva, da bodo v poslopu lahko sprejeli 22 otrok, starih od 12 do 36 mesecov. V kratkem bo pripravljen in odobren definitivni načrt, nakar bo pred začetkom poletja na vrsti izvršni. Če ne bo zapletov, bi se dela lahko začela pred koncem leta,« je povedala Colombova. Med zasedanjem komisije so nekateri svetniki opozorili, da bo kuhinja jasli majhna in primerna le za segrevanje hrane. Colombova je pojasnila, da so se za manjšo kuhinjo odločili, ker bi za večjo potrebovali preveč prostora, posledično pa bi morale imeti jasli manj mest. Ob zaključku zasedanja svetniki niso izrazili mnenja o načrtu, nekateri pa naj bi v zvezi s slovenskimi jaslimi vložili svetniško vprašanje na prihodnjem občinskem svetu. Colombova je sicer razložila, da bi bilo mnenje komisije vsekakor neobvezujoče, saj je za odobritev načrta pristojen izključno občinski svet.

Član komisije za javna dela je tudi Silvan Primosig. Pojasnil je, da občina čaka še na protipotresno dokumentacijo, potem pa se bo lahko lotila priprave definitivnega načrta. Po besedah Primosiga naj bi se načrtovanje zavleklo do konca poletja, zato pa slovenski svetnik obžaluje dejstvo, da se je nabrala tolikšna zamuda. »28. maja leta 2006 je na svojem zadnjem zasedanju Brancatijev odbor sprejel odločitev o uresničitvi slovenskih jasli, dežela pa je dala denar na razpolago že leta 2007. Projekt bi lahko vendarle uresničili malce hitreje,« je povedal Primosig.

Na sredinem zasedanju so govorili tudi o obnavljanju Travnika, saj občina že nekaj časa vodi postopek za prekinitev pogodb s podjetjem Luci costruzioni, o čemer pa nočej dajati uradnih izjav. Tudi zaradi tega je drugi del zasedanja občinske komisije potekal za zaprtimi vrati in ni bil javen, kar je sklenila Colombova. Izvedeli smo vsekakor, da se zatika predvsem pri gradnji vzpenjača na grad, ki naj bi je podjetje Luci costruzioni ne bi nameravalo zgraditi. Ob novicah o prekiniti pogodbe z izvajalcem del seveda narašča zaskrbljenost med trgovci v Travniku in iz Rašte, saj bo treba za dokončanje gradbenega posega razpisati novo javno dražbo, kar bo povzročilo dodatno zamudo. Na Travniku so sicer potrebljene manjše dela, ki bi jih lahko občina dala v zakup brez potrebe po javni dražbi, to pa ne velja za gradnjo vzpenjača na grad, saj gre za kompleksen projekt, katerega realizacija je vredna pol milijona evrov.

Da je bilo sredino zasedanja komisije za javna dela tajno, ni bilo po godu občinskemu svetniku Levice in svobode Liviu Bianchiniju. »Mesto ni last desne sredine, zato pa Goričani imajo pravico, da izvejo vse, kar se v njem dogaja. To v dobrem in slabem,« opozarja Bianchini in poudarja, da se ne strinja z občinsko odločitvijo o odprtosti kuhinje v jaslih v ulici Rocca ter da bo to jasno in glasno povedalo na ponedeljkovem zasedanju občinskega sveta. »Vsaj malčkom bi moral kuhati, ne pa jim dostavljati hrano drugod,« pravi Bianchini in pikro ugotavlja, da je občina ponovno dokazala neobčutljivost za socialno najbolj ogrožene ljudi, z otroki vred.

TRŽIČ - Odbor poveril pripravo študije Spojitev z Ronkami in Štarancanom aktualna

V Tržiču potrjujejo zanimanje za okrepitev sodelovanja s sosednjima občinama Ronke in Štarancanom. Potem ko je bil dokončno odobren zakon o fiskalnem federalizmu, ki bo od javnih uprav zahteval večjo učinkovitost, je projekt o združitvi Tržiča z Ronkami in Štarancanom spet aktualen.

Tržički župan Gianfranco Pizzolitto se je že lani ogreval za združitev s sosednjima občinama, hkrati pa je po udarjal, da neče nikogar izsiljevati in da gre za postopek, ki zahteva svoj čas. Ne glede je v zadnjih tednih tržički občinski odbor sprejel sklep, na podlagi katerega bodo preverili učinkove morebitne združitve s sosednjima občinama. Pizzolittov odbor je namreč odločil, da bo poveril tehničnemu studiu raziskavo o učinkih, ki bi jih imela združitev treh občin z upravnega vidika. Priprava raziskave bi stala okrog 10.000 evrov, zato pa bo o njeni realizaciji razpravljal občinski svet.

V preteklosti se je več tržičkih politikov zavzelo za združitev z Ronkami in Štarancanom. Tri občine namreč tvorijo veliko urbano središče, med njimi pa ni nikakršnih socialnih ali kulturnih razlik. S spojitočno treh občin bi nastalo mesto, ki bi imelo skoraj petdeset tisoč prebivalcev in bi bilo pomembno tudi na deželnem ravni, saj bi razpolagalo z letališčem, pristaniščem, avtocesto in številnimi industrijskimi obrati.

GORICA Bianchini in Sosol s Komelom

Kandidaturo Igorja Komela na evropskih volitvah pozdravljata Liviu Bianchini, občinski svetnik v Gorici in somišljenik Levice in svobode, ter Marjan Sosol, svetnik v rajonskem svetu za Pevmo-Štmaver-Oslavje, ki se ravno tako prepoznavata v novem levčarskem gibanju. »Prepričana sva, da se bo Komel angažiral za goriški prostor in za integracijo tužičnih narodov, saj bo edini goriški kandidat za evropski parlament. Ni primernejšega človeka, ki bo zagovarjal interese ljudi in jim bo še naprej znal prisluhniti,« trdi Bianchini, ki hkrati opozarja, da je nezadovoljen z odgovorom, ki ga je prejel od deželnega svetnika Gaetana Valentija in generalnega direktorja deželne agencije za zdravstvo, Lionelu Barbine. Vprašal je namreč, če je bivša generalna direktorica goriškega zdravstvenega podjetja prejela denarno nagrado za odprtje nove bolnišnice v Gorice. »Prejel sem le dvoumen odgovor in neutemeljen hvalospes bolnišnice,« pravi Bianchini.

GORICA Za Travnik nov zastoj, za jasli pa korak naprej

ŠTEVERJAN - Osrednji dogodek danes na prireditvenem prostoru Briškega griča na Bukovju

S prihodom pohodnikov se začenja Prvomajsko slavje

Ob Maranu in Mermolji tudi Ingrid Komjanc in Debora Seracchiani - V Rupi soočenje med kandidatoma - Shod v Opatjem selu

OB PRVEM MAJU Shod za delo in pravice

Danes v Gradišču

V Gradišču bo danes potekal osrednji prvomajski shod v goriški pokrajini, ki bo posvečen spoštovanju pravic in dostojanstva delavcev, prizadevanju za večjo varnost in skrb za varovanje okolja. Sprevd kot običajno prirejajo sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL, pričel pa se bo ob 9.30 na drevoredu Trieste, ob hišni številki 153. Udeleženci se bodo odpravili na pot mimo partizanskih spomenikov, se bo danes v Števerjanu začelo tradicionalno Prvomajsko slavje, ki ga prireja kulturno društvo Briški grič. Praznovanje bo potekalo na prireditvenem prostoru na Bukovju ob podpori SKGZ-ja in ZSKD-ja ter pod pokroviteljstvom občine Števerjan. Osrednji kulturni dogodek bo danes ob 17. uri, ko bosta zbrane ljudi nagovorila Alessandro Maran in Ace Mermolja; prisotna bo tudi kandidatka Demokratske stranke za evropski parlament Debora Seracchiani, besedo pa bodo dali tudi županski kandidatnji Občinske enotnosti, Ingrid Komjanc. Sledila bosta nastop pleśnie skupine Metulj iz Pirana, in ples z ansamblom Modri val iz Kopra.

Na Bukovju se bo praznično vdrušje nadaljevalo tudi jutri, ko bo nastopila skupina Kočani orkestar iz Makedonije. V Balkan fest z začetkom ob 20. uri bosta uvedli domači rock skupini Live Killers in Grinders. V nedeljo, 3. maja, bo na vrsti športno-rekreacijsko pobuda Spoznavajmo Brda. Pohodniki in ljubitelji hoje se bodo lahko sprostili na pohodu med Števerjanom in Medano po proggi, ki se vije med griči in stezami; po lanskem uspehu prve izvedbe bodo organizirali tudi BrdAut, orientacijsko vožnjo z avtomobili po Brdih. Informacije o BrdAutu so na razpolago pri Tamari Mizerit (tel. 334-2294517).

V Rupi bo danes drugo dejanje Praznika frtalje, ki se je pričel prejšnji konec tedna. Ob 16.30 bo nastopil mešani pevski zbor A. Klančič iz Mirna, nakar se bo časnikarka Erika Jazbar pogovarjala s kandidatoma za mesto župana sovodenjske občine, in sicer z Alenko Florenin in z Walterjem Devetakom. Sledil bo nastop dramske skupine prosvetnega društva Štandrež v ples z ansamblom Happy Day.

Tradicionalni praznik v organizaciji Zveze svobodnih sindikatov Slovenije bo danes ob 15. uri v Opatjem selu, kjer ob leta 1972 vzdržujejo tradicijo prvomajskih srečanj, ob tem pa vseskozi gojijo pristne odnose z zamejskimi Slovenci in nasploh s sosednjimi italijanskimi kraji in organizacijami. Gost letosnjega srečanja bo izvršni sekretar ZSSS Pavle Vrhovec, v kulturnem programu bodo sodelovali Goriški pihalni orkester, solistka Tatjana Mihelj, humorist Purger in ansambla Arena in Ideja. (nn)

V številnih krajih Goriške je sinoči zaživel običaj postavljanja mlajev. Fantje in možje so se odpravili v gozd, kjer so izbrali najviše drevo, ga podrli in prinesli v vas, kjer so ga okrasili, kot veleva tradicija. Ponekod so drevesa olupili, drugog so nanje obesili vence in jih olepšali z zelenjem.

Že nekaj let postavljajo mlaj tudi v goriškem Dijaškem domu Simon Gregorčič. Skupina gojencev in vzgojiteljev se je včeraj popoldne odpravila po mlaj, na rameni so ga prinesli do doma v Svetogorski ulici v Gorici in postavili sredi dvorišča.

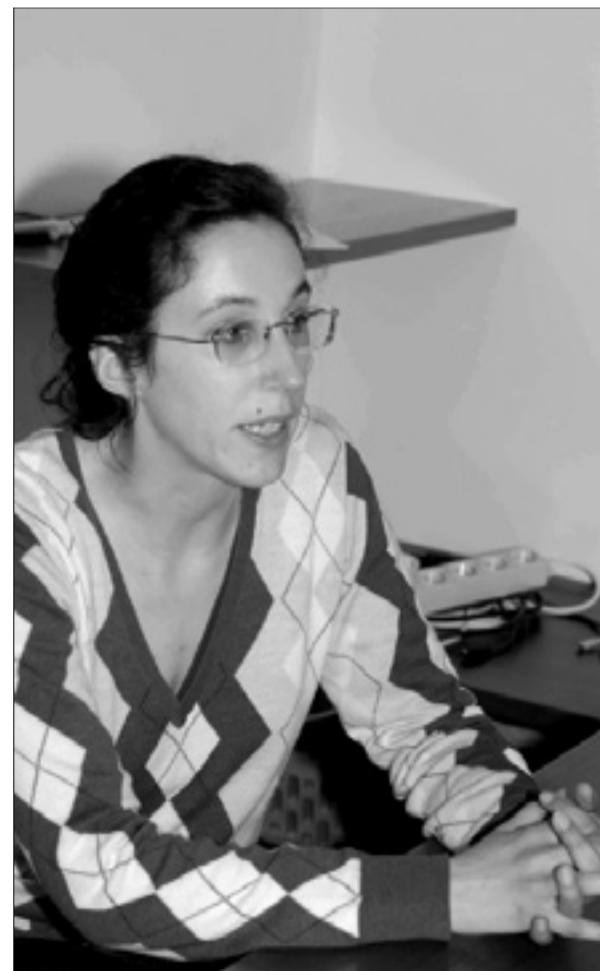
BUMBACA

GORICA - Dijaški dom in Slovik ponujata obšolski program za dijake višjih srednjih šol

Ekstra za širjenje obzorij

Start v letu 2009-2010 za dijake prvih letnikov - Ker gre za prvo, poskusno izvedbo, bo število prostih vpisnih mest zelo omejeno

Matejka Grgič (levo) in Kristina Knez (zgoraj) na predstavitev novega Slovikovega programa

BUMBACA

njeval s ponudbo drugačnih možnosti izobraževanja, širjenja obzorij in osebnostne rasti.

Dijaki, ki se bodo odločili za vključitev v program, bodo lahko med šolskim letom od pondeljka do petka po pouku obdelovali v Dijaškem domu, nato pa se bodo s kombijem zapeljali do novih prostorov Slovika v KB centru v Gorici, kjer bodo ob pomoči tutorjev študirali, opravljali domače delo in se dodatno posvečali temam, ki jih zanimajo. Program ne izključuje možnosti, da se dijaki udeležujejo tudi drugih popoldanskih dejavnosti; v samem KB centru sta locirani Feiglove knjižnice in Glasbena matica, nedaleč stran pa še druge ustanove, ki nudijo možnost izobraževanja in rekreacije. Po želji dijakov in njihovih staršev lahko tudi organizatorji programa Ekstra poskrbjajo za izvedbo jezikovnih tečajev, delavnic in krožkov. V sam program so že vključeni trije takki sicer krajsi tečaji, ki bodo potekali predvidoma ob petkih pozno popoldne - to so tečaji slovenščine, angleščine in računalništva. Slovik in Dijaški dom razmišljata tudi o možnosti organizacije dejavnosti pred začetkom šolskega leta, v mesecu septembru, ko se bodoči dijaki pripravljajo na nelahek prehod iz nižje na višjo srednjo šolo.

»Dijakom bomo stalno spremljali, hkrati pa jima tudi omogočili dokajšnjo stopnjo prostosti, kot je pač primerno za njihovo starost in odgovornost. Ekstra ne bo varstvena ustanova in niti avtomat za inštrukcije po ugodni ceni. Naš namen je mladostniku in njegovim staršem pomagati pri razvijanju celovite osebnosti, kar seveda vključuje tudi možnost preživljavanja prostega časa v varnem okolju in nudenja pomoči ob učenju, a ne samo to. Enako pomembni faktorji so vključitev v skupino vrstnikov, ki imajo podobne želje in potrebe, delo v spodbudnem okolju, kontakt z mladimi, a strokovno usposobljenimi mentorji, usmerjanje ob izbiro univerzitetnega študija in drugi dejavniki,« je doda Matejka Grgič, znanstvena direktorka Slovika.

Dijaški dom in Slovik bosta vse informacije sproti objavljala na svojih spletnih straneh www.dijaskidom.it in www.slovik.org, informativno gradivo, razpisi in ostala dokumentacija pa bo na razpolago tudi na sedežih obeh ustanov.

GORICA - Slovik Žižkovo predavanje tudi v knjigi

SLAVO ŽIŽEK

Slovik je izdal knjigo, v kateri je objavljeno predavanje Kaj se zgodi, ko pade meja: film in ideologija, ki ga je imel Slavo Žižek v Kulturnem domu v Gorici 20. novembra lani, ko je bil gost Slovika in združenja Exborder. Predstavitev knjige, ki jo Slovik pripreja v sodelovanju s knjižnico Damirja Feigla, bo v pondeljek, 4. maja, ob 18. uri v čitalnici Feiglove knjižnice v Gorici. Predstavil jo bo Grega Repovž, glavni urednik slovenskega tednika Mladina.

Po lanskem dogodku, ki je doživel izjemen odmek, se so pri Sloviku odločili, da besedilo tudi natisnesejo. S tem želijo besedam Žižka nuditi domicil, ki je trajnejši od spomina slušateljev. Tisti, ki so Žižku prisluhnili, bodo imeli tako ponovno možnost, da se zamisijo ob njegovih besedah, da sledijo njegovemu zdaj ironičnemu, zdaj trpkemu, a vedno pronicljivemu razmišljanju. Tisti, ki pa se takratnega predavanja niso mogli udeležiti, se bodo lahko seznanili z njegovimi mislimi in kritikami. Na straneh publikacije, ki sta jo uredili Nataša Pelko in Matejka Grgič, je objavljeno celotno predavanje z vprašanjem občinstva; fotografije je prispeval Boris Prinčič.

Obvestilo izletnikom Primorskega dnevnika

Izletnike, ki so se prijavili na potovanja našega dnevnika, in sicer v Španijo in Alzacio, obveščamo, da lahko poravnajo zadnji obrok in prevzamejo potne dokumente v torek, 5. maja, med 9. in 13. uro v prostorih Kulturnega doma, v ulici Brass 20 v Gorici.

V Tržiču zavnili pogodbo

Delavci tržiške ladjevne Fincantieri, vpisani v sindikat FIM, so zavnili delovno pogodbo, ki jo je na državni ravni podpisala njihova sindikalna organizacija. »224 tržiških delavcev iz vrst sindikata FIM je namreč volilo proti, za pa samo 11,« je pojasnil državni tajnik sindikata FIOM Giorgio Cremaschi in poudarja, da je to dokaz popolnega nestrinjanja s podpisano pogodbo. Cremaschi odgovarja državni tajnik FIM Bruno Vitalé in poudarja, da je na državni ravni pogodbo podrl 1.427 oz. 83 odstotkov članov sindikata, proti jih je volilo 376 oz. 32 odstotkov.

Paolo Ferrero v Gorici

Državni tajnik SKP Paolo Ferrero bo v pondeljek, 4. maja, ob 18. uri v pokrajinski sejni dvorani v Gorici odpril volilno kampanjo za evropske volitve Antikapitalistične in komunistične liste. Prisoten bo tudi deželni svetnik Igor Kocijančič, sicer kandidat za evropske volitve iz dežele FIK skupaj s Sergiom Minutillo in Pio Corvem.

Z brco ga je podrl na tla

V sredo zvečer je mlajši moški v parku pri avtobusni postaji v Novi Gorici pričakal moškega in ga z brco v obraz podrl na tla. Pri tem ga je lažje poškodoval. Iz žepa mu je ukradel denarnico in nato skozi park pobegnil proti centru mesta. Predznež ni imel prav veliko sreče s plenom. Med begom je pogledal v denarnico, in ker v njej ni bilo denarja, jo je odvrgel v bližini. Policiisti za storilcem še pozivajo.

V Medeji zemlja iz fojb

Na spomeniku Ara Pacis v Medji bo 17. maja slovesnost, med katero bodo žaro napolnili z zemljo iz nekaterih fojb, ki se danes nahajajo v Sloveniji in na Hrvaškem. Ceremonija prireja zdržanje eulov.

GORICA - Predstavili knjigo Cena domoljubja angleškega časnikarja Johna Earla

Poročila angleških misij ključ za razumevanje zgodovine

V ospredju zapleteni odnosi med brigado Osoppo, garibaldinci in IX. korpusom

Marina Rossi in
John Earle (levo),
udeleženci knjižne
predstavitve
z Luigijem Pichom
v prvi vrsti (desno)

BUMBACA

Med razpravo je o odnosih med slovenskimi in italijanskimi borci spregovoril Pich. Povedal je, da je bil v letih 1943 in 1944 v stiku s pripadniki angleških misij, o katerih je v knjigi pisal Earle, dalje pa je spregovoril o veliki nemški ofenzivi na območju Benečije. Od 26. do 28. septembra leta 1944 je 32.000 Nemcev napadlo italijanske partizanske položaje. V hudih bojih je izkravela brigada Osoppo, hude izgube pa so imeli tudi Garibaldinci, medtem ko se je IX. korpus pravočasno umaknil. »Slovenski bataljoni so se odločili za umik, ne da bi nas o tem obvestili. V bojih z Nemci je zatem padla polovica borcev brigade Osoppo in Garibaldi,« je pojasnil Pich. Po ofenzivi je naraslo nezaupanje med brigadama Osoppo in Garibaldi; trud pripadnikov angleških misij, da bi italijanski brigadi še naprej sodelovali in se združili, je bil zaman, saj je nekaj tednov kasneje brigada Garibaldi prešla pod poveljstvo IX. korpusa. Kot je v knjigi zapisal Earle, je od julija leta 1944 v okviru IX. korpusa delovala sovjetska misija, ki se je zavzemala za sodelovanje med slovenskimi borci in garibaldinci, vodil pa jo je polkovnik Ivan Petrovič Ribačenko. Njega sta se med predstavitvijo knjige spomnili tako Pich kot Poletto; slednji je

spregovoril tudi o Cvetku Šuligoju, ki ga je po vojni spoznal tudi Earle. »Šuligoj je bil med širimi še živečimi primorskimi padalcji, s katerimi sem prišel v stik po letu 1993, ko me je na proslavi ob 50. obletnici Partizanskega dnevnika navorovil Ivo Božič, raven tako bivši padalec,« je v sredo povedal Earle, medtem ko je Poletto pojasnil, da je Šuligoj - umrl je leta 2001 - v Gorici upravljal drogerijo. »Ko se je Šuligoj leta 1945 vrnil v Gorico, so mu svetovali, da naj odide drugam, saj ga je iskala OZNA. Dolga leta ni hotel imeti odnosov z gorinskimi Slovenci, kasneje pa se je s posredovanjem Ladija Dornika le približal zvezri VZPI-ANPI,« je povedal Poletto, predstavitev knjige pa je sklenil njen avtor Earle. »Poročila, ki so jih iz naših krajev pošljili v London pripadniki angleških misij, so bila poglaviti vir mojega raziskovalnega dela,« je razložil Earle in ravno poročila angleških misij so pomemben ključ za razumevanje krajevne zgodovine. Poročanje angleških častnikov je bilo namreč, kar se da objektivno, saj so s svojimi dopisi pošljali v Anglijo informacije, ki so bile strateškega pomena za nadaljevanje vojne in za vzdrževanje stikov tako z italijanskim odporništvom kot s slovenskim narodnoosvobodilnim gibanjem. Earle je predstavitev zaključil s prepričanjem, da je treba marsikateri medvojni in povojni dogodek še raziskati in razčistiti. To velja tako za usodo primorskikh padalcev in sploh domoljubov, ki so bili v povojnem obdobju likvidirani od novih jugoslovanskih oblasti, kot tudi za zapletene odnose med brigadama Osoppo in Garibaldi. (dr)

Mladim Primorcem, ki so jih med drugo svetovno vojno Angleži izurili za radiotelegrafiste in saboterje ter jih s padi spustili na slovensko ozemlje, je posvečena knjiga »Il prezzo del patriottismo« (Cena domoljuba); napisal jo je angleški časnikar in nekdanji član britanske misije v Jugoslaviji John Earle, po raznih predstavilih v Trstu in drugih krajih pa so jo v sredo predstavili v knjigarni LEG v Gorici. Uvodoma je spregovoril novinar Ivo Jevnikar, medtem ko je vsebino knjige predstavila zgodovinarka Marina Rossi. Posebno pozornost je namenila poglavju, ki jih Earlova knjiga posveča odnosom med brigadama Osoppo in Garibaldi, britanskim misijam na območju Benečije ter sodelovanju in sporom med italijanskimi partizani in slovenskim IX. korpusom. Ker sta bila na predstavilih prisotna bivša garibaldinka Silvina Poletto - Benvenuto in Luigi Pich - Giulio, je na dan prišlo

več zanimivih podatkov o prehodu brigade Garibaldi pod poveljstvo IX. korpusa in o delovanju angleških misij, ki so vzdrževali stike med brigadama Osoppo in Garibaldi in slovenskim partizanskim gibanjem.

»Earle nam v svoji knjigi med drugim predstavlja različne cilje, ki sta jih imeli brigadi Osoppo in Garibaldi; v slednji je bila močna komunistična komponenta, ki se je borila za drugačno družbeno ureditev. Če to upoštevamo, lahko bolje razumemo, zakaj so garibaldinci prešli pod IX. korpus,« je povedala Rossijeva in pojasnila, da so Angleži skušali nadzorovati garibaldince, vendar so se ti vseeno odločili za prehod pod IX. korpus in zatem imeli več težav zaradi hladnega sprejema. Slovenski partizani so namreč začetno gledali z nezaupanjem na italijanske soborce, po raznih skupnih bitkah pa so vendarle začeli ceniti pogum garibaldincev.

GRADEŽ - Danes se začenja nova turistična sezona

Kopališča odpirajo vrata

V družbi GIT obljudljajo čiste plaže, poceni storitve in zvrhano mero gostoljubnosti

GORICA
Konferenco
o zdravstvu bo
uvepel Frattini

Mednarodne konference na temo meja in javnega zdravstva, ki jo inštitut za mednarodno sociologijo ISIG ter Ekonomski in socialni svet Združenih narodov (ECOSOC) prirejata 15. in 16. maja v deželnem avditoriju v Gorici, se bo udeležil italijanski zunanji minister Franco Frattini. Njegov poseg je napovedan za prvi dan posvetovanja, ki se bo zaključilo dan kasneje, ko bo v Gorico prišel podtajnik na ministervu za zdravje, Ferruccio Fazio. Poleg njiju so napovedani visoki predstavniki Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) iz Južne in Severne Amerike, Evrope, Azije in Afrike, ter predsednica ECOSOC-a Sylvie Lucas.

Posebna pozornost bo namejena »prašiči« gripi, ki je na pohodu in vzbuju preplah. Pojav okužbe spreminja ravno podtajnik Fazio, ki ga je za to poverila italijanska vlada. Zakujučni dokument konference bo predložen skupščini ECOSOC-a, ki bo potekala junija v New Yorku.

Ptičji pogled
na Gradež in
njegovo laguno

BUMBACA

Prvega maja se v Gradežu tradicionalno začenja turistična sezona, in to od leta 1892, ko so v mestu ob laguni uredili prva kopališča. Danes ob 17. uri bodo zato slobesno prezreali trak pred osrednjim vhodom na plažo, kjer bodo prisotni župan Silvana Olivotto ter drugi krajevni in deželní upravitelji. Iz družbe GIT, ki upravlja osrednjo gradeško kopališče, zagotavljajo, da bodo letos namenjali posebno skrb čistoči svojih plaž in da svojih storitev ne bodo podražili; seveda gostom obljudljajo tudi zvrhano mero gostoljubnosti, ki jo domači in tuji turisti še kako cenijo. Iz družbe GIT hrkati opozarjajo, da je morje pred Gradežem čisto, zato pa na gradeških plažah že devetnajst let zaporedoma plapola plava zastava, ki jo podeljuje Evropska unija. Da bi turistice zadržali čez vse leto, v Gradežu pripravljajo načrt za urešnicičev novega termalnega kompleksa, za gradnjo katerega bodo od dežele prejeli 13,5 milijonov evrov.

NOVA GORICA

Izhod iz krize nosilna tema

V okviru priprav na dvanajsti kongres Zveze za Primorsko (ZZP), ki bo 30. maja v Postojni, se je v Novi Gorici sestal tudi gospodarski forum ZZP ter analiziral gospodarsko in finančno krizo s poudarkom na njenih posledicah na Primorskem ter predlagal, naj bodo gospodarske razmere in iskanje rešitev za izhod iz krize nosilna tema tokratnega kongresa.

Forum je sprejel tudi več ugotovitev, zaključkov in predlogov. Tako predlagajo, naj slovenski ekonomisti analizirajo in ugotovijo odpornost centraliziranega oziroma decentraliziranega gospodarskega sistema na krizo, saj so prepričani, da je kriza večja v sorazmerju s koncentracijo, slovenski sistem pa je po njihovem mnenju izrazito centraliziran. Verjamejo v to, da je za Slovenijo z majhnim in občutljivim gospodarstvom edini primeren disperzni model z veliko razvojnimi poli. Izrazili so tudi potmen nacionalnega interesa, ki ima v javnosti sicer negativni predznak, ker se ga povezuje s »tajkuni«, vseeno pa se zavzemajo za to, da ostane čim več lastnine v slovenskih rokah. To prepričanje jim utriujejo aktualne razmere od prikrtega protecionizma posameznih držav EU, zapiranja tovarn in obratov v Sloveniji do neobdavčenega odliva dobitka, so ugotavljali. Forum tudi obžaluje in obsoja, da se je v preteklosti omogočilo, da so se »tajkuni« polastili zelo pomembnega in strateškega dela slovenskega gospodarstva. Prepričani so, da brez sodelovanja KAD in SOD ter državnih bank to ne bi bilo mogoče. Zagovarjajo stališče, naj državne banke ob zpadlosti glavnice takih kreditov le-te spremenijo v lastniške deleže, nato pa počakajo s prodajo na ugodnejše razmere in medtem poiščajo tak model, da se ti deleži prodajo, če je le mogoče slovenskim lastnikom.

Forum tudi ugotavlja, da so v zadnjih letih lastniški deleži v ključnih podjetjih Primorske prešli v roke lastnikov v tujini oziroma izven Primorske. Z menedžerji od drugod so bile zamenjane številne uprave, kar naj bi negativno vplivalo na poslovanje teh podjetij. Mnoge je to pripeljalo na rob preživetja oziroma do stečaja, zato predlagajo, da se člane uprav v bodoče kadruje predvsem domače strokovnjake, ki bodo živel v dihalni za podjetje in tudi lokalno skupnost. Pozdravljajo pa razvojne programe številnih primorskih občin, ki uspešno gradijo podjetniško-poslovne cone in pri tem uspešno črpajo evropska sredstva ter nove investitorje vabijo s spodbudami in ugodnostmi in so prepričani, da je to vsekakor ena od pomembnih oblik premagovanja krize in novega razvojnega zagona Primorske. (nn)

GORICA - Za Vittoria Pintarja

Potrjena osemletna zaporna kazen

Kasacijsko sodišče je včeraj dopoldne potrdilo osem letno zaporno kazen za 77-letnega Goričana Vittoria Pintarja, na katero je bil obsojen zaradi umora 69-letne žene Ludmille Succi. Do umora je prišlo 21. julija leta 2006. Moške je takrat s 25-centimetrskim kuhiškim nožem v njunem domu v ulici Grossi v Gorici. Ženska je bila pri priči mrtva. V preiskavi je bilo ugotovljeno, da so bili prepiri med njima pogosti, za Pintarja pa je obup zaradi ženin duševnih motenj postal neznosen. Po krvavem dogodku se je Pintar zatekel v gasilsko kasarno, ki je le nekaj sto metrov stran oddaljena od njegovega doma, tu pa je povsem miren pričkal na prihod policistov, ki so ga zatem aretrirali.

Med prvostenjko obravnavo je goriški sodnik upošteval psihiatrico oceno, da Pintar ni bil povsem razsoden. Zato je priznal olajševalne

okoliščine. Na prizivnem sodišču je obtoženec odvetnik Daniele Compagnone predlagal njegovo oprostitev, v kolikor ni gotovega dokaza o moževi popolni obdolžljivosti, ali pa obsodbo na najnižjo možno kazen s priznanjem olajševalne okoliščine provokacije. Državni tožilec je - nasplohno - zahteval potrditev že izrecene odsobe. Prizivno sodišče se je 25. julija lani odločilo za znižanje zaporne kazni na osem let, včeraj pa je kasacijsko sodišče takratno razsodilo potrdilo in ni upoštevalo zahtev obtoženčevih odvetnikov po oprostitvi.

Pintarjeva odvetnika Daniele Compagnone in Giulio Mosetti sta po včerajnjem zasedanju potrdili svoje prepričanje, da moškega ni mogoče kaznovati, ker naj bi bil med umorom žene nerazsoden. Zaradi tega bosta zahtevala, da kazen prestanе v hišnem priporu; odvetnika k temu pristavlja, da je zdravstveno stanje moškega slablo in da je že v letih.

Živeli maj!

**Gostilna
"Dvor"**
PINTAR DANICA
Grajska 5, Števerjan
Tel. 0481.884035

ZAPRTO OB PONEDELJKIH IN CETRTKIH

Bar Kubik
Gorica
Korzo Verdi 53

bar
kavarna
aperitivi
prigrizki
hladne jedi

**GRADBENO PODJETJE
DEVETAK IZTOK & C. S.A.S.**

DOBERDOB
Ul. Prešeren 8 - Poljane
Tel. (0481) 78116

PRODAJA IN
POPRAVILA KOLES
E. ĆUK
CEFARIN R. & SAKSIDA A.
GORICA
Trg Cavour 9, Tel. 0481 535019

**GRADBENO PODJETJE
KOSIČ GIOVANNI**
35 let delovanja
DOBERDOB, Ul. Marconi 3, tel. 0481/78012

AWS
GORICA
mail: aws.it@tin.it

**JESTVINE PETER POVIČ
Tuttidi MARKET**
Ulica Trieste 261 - Gorica

**AGRITURIZEM
Kovac**
DOBERDOB
ZA CERKVIJO
Tel. 0481 78125
www.kovac.it - info@kovac.it
OKUSNA IN ZDRAVA HRANA
Odprto ob petkih, sobotah,
nedeljah in praznikih

Vesele prvomajske praznike

URARNA ZLATARNA ŠULIGOJ

Gorica, ulica Carducci 49, Tel. 0481.535657, www.suligoj.com

MARIC MUCCI PROIZVODNJA
IN INŠTALACIJA
KLEPARSTVA
MARIO MUCCI & C. s.n.c.
Ulica A. Gregorčič 20/2 • 34170 GORICA
Tel. 0481/21828 • Fax 0481/524657
info@muccilattonerie.com • www.muccilattonerie.com

**GOSTILNA 1971 GOSTILNA
V. PRIMOŽIČ**
GORICA
Drevored
XX. Septembra, 134
DOMAČA KUHINJA
Tel. 0481.82117
Faks 0481.548864

ALUMINIJASTE ZASTEKLITVE - KOVAŠKI IZDELKI
Tabaj F.lli s.n.c.
Miloš in Rajmund
ŠTANDREŽ - GORICA, ul. A. Gregorčič 24
Tel. 0481/21514 • Faks 0481/21987 - barbara@tabaj.191.it

**Potovalna agencija
GOTOUR** www.gotourviaggi.it
Potovanja - letalske karte
izleti - posebne ponudbe
ul. Sauro 12 - GORICA
tel. 0481.531213 • faks 0481.531180
e-mail: gotour@gotourviaggi.it

**NARDIN G.
GORICA**
ZASTOPSTVO
FORST
Ulica Svetega Mihaela 324
Tel. 0481.21065, Faks 0481.522410

MARK S.r.l.
Ulica San Michele 334
34170 GORICA

Tel.: +39 0481 21711
Faks: +39 0481 20719
E-mail: info@mark-medical.com
www.mark-medical.com

Lojanda "Devetak" 1870
VRH SVETEGA MIHAELA
Tel. 0481.882488
www.devetak.com
OKUSNE DOBROTE
DOMAČE ZEMLJE
in sproščeni oddeli na Krasu
Vesele prvomajske praznike

KOSIČ GORICA
TRGOVINA OBUTVE
Raštel 5

Raštel 19
Raštel 8

Otroška oblačila in obutev
Ul. Oberdan 9

SHOP
Ulica
Oberdan 7

BASTIANI SERGIO
DOBERDOB (GO)
Tel. 0481.78305

avtodelavnica
avtoličarstvo
vulkanizerstvo

Agraria
N. & M. Zavadlav

semena, sadike in vsi
pripomočki za vrtnarstvo
krma in oprema za domače živali
Gorica
ul. Trieste 18, Tel. 0481.520898

GLASS GLOBAL SYSTEM
www.imsa.it

**AVTOLIČARSTVO
GAIOTTO B. & PODGORNICH D. & MARCO**
UL. TRIVIGIANO 15
ŠTANDREŽ
0481 / 21366

**tiskarna
grafica goriziana**
34170 gorica • ul. a. gregorčič, 18 • tel. 0481.22116
fax 0481.22079 • e-mail: info@graficagoriziana.com
www.graficagoriziana.com

JOHN BULL BITTER ALE

ALL SOPP'S FAMOUS JAILHOUSE

laško pivo

GORICA - Z današnjim dnem in do nedelje

Spet Expomego

V ospredju tudi Brda - Pozitiven poslovni rezultat sejemske družbe

Z današnjim dnem in do nedelje bo v Gorico spet privabljaj vzorčni sejem Expomego. Njegove 39. izvedbe se letos udeležuje dvesto razstavljevcev, porazdeljenih v treh paviljonih in na zunanjih površinah. Prvi vikend v minulem tednu je bil po oceni sejemske družbe za Videm in Gorico, ki sejem prireja, uspešen, zato spet računajo na množičen obisk ljudi iz dežele FJK in sosednje Slovenije. Med drugim je na letošnjem Expomegu posebna pozornost posvečena vestranski ponudbi Goriških Brd, za kar je poskrbela novogoriška obrtna in podjetniška zbornica. Mimo tega je po ustaljeni navadi fokus sejma na hišni in gradbeni opremi ter na turističnih in rekreativnih programih. Goriško sejemske razstavice bo torej do nedelje odprto med 10.30 in 20.30, vstop je prost.

Ravno včeraj je družba Udine e Goria Fiere posredovala javnosti poslovni rezultat lanskega leta, ki se je zaključilo z 141.712 evri dobitka. Znesek sicer ni visok, opozorjajo v družbi, vendar za njim stojijo velike investicije v nove sejemske pobude in v zahtevne izbire, kot je bila na primer spojitev goriškega in videmskoga sejma. Lotili so se tudi priprave novega triletnega načrta, ki naj bi utrdil vlogo družbe na mednarodni ravni in v središču Evrope, poudarjajo. V ta prizadevanja sodi tudi dogovor o sodelovanju med sejmoma v Vidmu in Celovcu.

Lekarne

GORICA: DNEVNO DEŽURSTVO
AL PONTE, ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

GORICA: NOČNO DEŽURSTVO
TRAMONTANA, ul. Crispi 23, tel. 0481-53349.

LOČNIK: DNEVNO DEŽURSTVO
MADONNA DI MONTESANTO, ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

KRMIN: DNEVNO DEŽURSTVO
LUZZI DAVERIO, ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

KRMIN: NOČNO DEŽURSTVO
BRAČAN (FARO), ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

TRŽIČ:
DNEVNO IN NOČNO DEŽURSTVO
CENTRALE, trg Republike 16, tel. 0481-410341.

ŠKOCJAN: NOČNO DEŽURSTVO
RAMPINO, trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

ROMANS: NOČNO DEŽURSTVO
DEL TORRE, ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

SAN PIER D'ISONZO:
DNEVNO DEŽURSTVO
VISINTIN, ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Gledališče

FESTIVAL KOMIČNEGA GLEDALIŠČA KOMIGO 2009: v torek, 5. maja, ob

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalki:

GORICA
ESSO - Ul. Aquileia 40
ESSO - Ul. Lungo Isonzo 77
ERG - Ul. San Michele 57
AGIP - Ul. Trieste 179

TRŽIČ
SHELL - Ul. Boito 43
AGIP - Ul. Matteotti 22
ERG - Ul. G.F. Pocar

KRMIN
OMV - Drev. Venezia Giulia 53

GRADIŠČE
SHELL - Drev. Trieste 50/a

RONKE
AGIP - Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+

STARANCAN

AGIP - Ul. Trieste 47

MARIAN

AGIP - Ul. Manzoni 164

ŠKOCJAN

AGIP - Ul. Battisti 22 (Pieris)

ROMANS

AGIP - Ul. Aquileia 34

GORICA

Kulture »vabe«

Ob prvem maju bo v Gorico privabljala tudi kultura, saj je v mestu kar nekaj omembne vrednega razstava. Danes bo odprt sedež Goriške hranilnice v ulici Carducci, kjer so na ogled likovna dela iz javnih in zasebnih zbirk iz Gorice in Trsta. Poleg Afra, Santomasa, Vdove, Casorati, Donghija in Sbisaja, Macarrija, Mascherinija in Prampolinja je posebnega poklona deležen Lojze Spazzapan. Razstavišče je odprto med 10. in 19. uro, vstop je prost, ponujali pa bodo tudi brezplačne vodene oglede, in sicer jutri ob 17. uri, v nedeljo pa ob 11. in 17. uri. Privlačna je tudi ponudba Pokrajinskih muzejev iz Gorice. Danes, zaradi prvega maja, bodo sicer muzejske zbirke zaprte, jutri in v nedeljo pa bosta na ogled razstava film-skih kostumov iz svetovno znanega ateljeja Tirelli v palaci Attems Petzenstein in likovnih del Tina Piazze v goriškem grajskem naselju (od 9. do 19. ure). Kot vsako prvo nedeljo v mesecu, bo vstop brezplačen.

20.30 koncert kantavtorja istrske glasbe Rudija Bučarja.

Kino

V GORICI DANES IN JUTRI

KINEMAX Dvorana 1: 15.15 - 17.30 - 20.00 - 22.10 »X-Man le origini: Wolverine«.
Dvorana 2: 15.20 - 17.30 - 19.50 - 22.00 »State of Play«.
Dvorana 3: 15.50 »Ponyo sulla scogliera«; 18.00 - 20.10 - 22.00 »Questione di cuore«.
V TRŽIČU DANES IN JUTRI
KINEMAX Dvorana 1: 15.15 - 17.30 - 20.00 - 22.10 »X-Man le origini: Wolverine«.
Dvorana 2: 16.00 - 18.00 - 20.00 »Hanna Montana: The Movie«; 22.00 »Houdini - L'ultimo mago«.
Dvorana 3: 15.20 - 17.30 - 19.50 - 22.00 »State of Play«.
Dvorana 4: 15.15 - 17.30 - 19.50 - 22.10 »Che - Guerrilla (2. del)«.
Dvorana 5: 15.15 - 17.00 - 18.45 »Le avventure del topino Desperaux«; 20.20 - 22.15 »Fast and Furious - Solo parti originali«.

Razstave

FOTOGRAFSKI KROŽEK FBI vabi na ogled razstave Paole Zavan v baru Cicchetteria v ul. Petrarca v Gorici; do 24. maja.

Kam po bencin

Jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalki:

GORICA
AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/b
TAMOIL - Ul. Lungo Isonzo 110
ERG - Ul. Brig. Re, na državni cesti 56 km 33+

TRŽIČ
ESSO - Ul. Boito 64
API - Ul. Grado
SHELL - Ul. Boito 7

RONKE
SHELL - Ul. Redipuglia 25/a
ERG - Ul. Aquileia 35

ŠKOCJAN
SHELL - Ul. Grado 10

ŠLOVRENC
AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56

VILEŠ
ERG - Državna cesta 351 km 16+250

KRMIN
SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

FOTOKLUB SKUPINA 75 v sodelovanju s kulturnim združenjem Graphiti in z vinogradniškim podjetjem Simon Komjanc vabi v Galerijo 75 na Bukovju 6 v Števerjanu na ogled fotografiske razstave SkupinArt. Razstavljajo člani Skupine 75 Mitja Juren, Silvan Pittoli, Miran Vižintin in Marko Vogrič; do 3. maja ob praznikih od 10. ure do 12.30 in med pravomajskimi praznovanjami.

V DRŽAVNI KNJIZNICI v ul. Mameli v Gorici je na ogled razstava Antonia Mazzaglie z naslovom »Percorsi Danteschi«; do 2. maja.

V GALERIJI ANTICHE MURA v ul. Roselli v Tržiču bo danes, 1. maja, ob 18. uri odprtje razstave Fulvia Doto; na ogled bo do 14. maja.

V PAVILJONU POSLOVNEGA CENTRA HIT (Delpinova 7a v Novi Gorici) je na ogled razstava slikarke Patrizie Devide; do 4. maja.

V PILONOVI GALERIJI v Ajdovščini je na ogled razstava Vrata, objekti in slike avtorjev Bogdana Borčića in Mette Kavčič; do 8. maja.

Koncerti

SNOVANJA v priredbi SCGV Emil Komel in Arsatelera iz Gorice: 8. maja ob 20.30 bo v dvorani Pokrajinskih muzejev v Gorici na vrsti prireditev Olivier Messiaen in njegov čas, ki jo bodo oblikovali Alessandra Schettino, Neva Klanjšček, Matej Santi in Aries Caces; koncerti so brezplačni.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da je bil v sredo, 22. aprila, na oglasni deski Deželnega šolskega urada v Trstu v ul. S. Anastasio, 12, objavljen razpis za potrditev, vključitev in posodobitev pokrajinskih (nekdanjih permanentnih) lestvic učnega osebja šol z slovenskim učnim jezikom. Razpis je na ogled tudi na spletni strani Deželnega šolskega urada (www.scuola.fvg.it), na oglasni deski goriškega oddelka Urada za slovenske šole in na posameznih šolah. Prošnjo za potrditev mora vložiti tudi učno osebje, ki je v omenjenih lestvicah vključeno pogojno, četudi še ni doseglo predvidenega naslova za polnopravno vključitev. Obrazci za vložitev prošenj so isti kot za vključitev v pokrajinske lestvice šol z italijanskim učnim jezikom in zainteresirani jih dobijo na spletni strani Ministrstva za šolstvo, univerzo in raziskovanje (www.pubblica.istruzione.it), na posameznih šolah in na Uradu za slovenske šole, ki je tudi na razpolago za morebitna pojasnila. Prošnje je treba oddati Uradu za slovenske šole (ul. Rismundo, 6) do petka, 22. maja 2009.

DRUŽBA se dobi v nedeljo, 3. maja, ob 13. uri.

SLOVENSKA SKUPNOST obvešča, da bo v četrtek, 7. maja, z začetkom ob 20. uri na strankinem sedežu v Gorici zasedal goriški pokrajinski svet SSK.

DRUŽINSKA HIŠA NA PALKIŠČU je bila v četrtek, 16. aprila, tarča tatinskega pohoda. Neznanci so v notranjost vdrli skozi pritlično okno hiše na Palkišču 38, na ovinku ob glavnih cestih, predvidoma med 8. in 15. uro, ko go spodarjev ni bilo doma. Ker se je tatina zgodila pri temelju dnevu in ob glavnih cestih, domači upajo, da je morda kdo od krajanov ali mimooidočih opazil kaj nenavadnega. Zato pozivajo vse, ki so morda opazili sumljive ljudi ali avtomobile ali kar koli drugega, kozrnega za preiskavo, da pokličejo na tel. 338-3176605.

KD DANICA prireja 2. rekreatijski dan na Vrhu ob dnevu mladosti v nedeljo, 24. maja, na Vrhu s pričetkom ob 9. uri. Sodelujejo lahko šestčlanske ekipe z najmanj dvema ženskama. Igre in pravilniki bodo na razpolago ekipam isti dan; informacije in vpisovanje do 10. maja pri Dolores (tel. 339-7484533) in Demitriju (tel. 339-8667252).

KMEČKA ZVEZA je na razpolago za pomoč pri izpolnjevanju prijav dohodkov 730 oz. Unico. Urad v Gorici je odprt za stranke ob ponedeljkih, srednah in petkih od 8. do 13. ure (tel. 0481-82570).

KULTURNI DOM GORICA v sodelovanju z goriškim združenjem priseljencev iz Abrucov in Moliseja, SKGZ, ZSKD in zadružno Maja organizira solidarnostno akcijo za potresence v Abruci. Ob prireditvah in v društvih bodo potekale nabirke prostovoljnih darov, prispevke pa je mogoče tudi nakazati na bančni račun pri baki UniCredit - Associazione Abruzzesi del Friuli Venezia Giulia - Via Veneto 20 Videm (Udine), št. IT83SABIO2008 CAB 12310 - c/c 000001369384. Podrobnejše informacije v uradu goriškega Kulturnega doma (tel. 0481-33288).

MLADINSKA SEKCIJA SSK GORICA prireja pokrajinski kongres skupine Prihodnost v nedeljo, 10. maja. Na programu so ob 14.30 športni turnir v nogometu in odbojki, ob 18.30 pokrajinski kongres, ob 19.30 kulturni program in ob 20.30 zakuska.

NIZ »KINEMAX D'AUTORE« v goriškem Kinemaxu: 4. in 5. maja »The Wave - L'onda«, 11. in 12. maja »Tenza«, 18. in 19. maja »Katyn«, 25. in 26. maja »Tutta colpa di Giuda«; vstopnica znaša 4 evre.

OBČINA DOBERDOB razpisuje javni natečaj za dodeljevanje dodatnih pri-

šandrežu pri cerkvi. Priporoča se točnost.

KD OTON ŽUPANČIČ obvešča, da je še nekaj prostih mest za izlet v Umbrijo (Spello, Spoleto, Norcia, Castelluccio in Val Nerina ter Orvieto) in obisk praznika Vini nel mondo od 30. maja do 2. junija; informacije in prijave (do ponedeljka 4. maja) na tel. 340-3447695 po 19.30 (Tamara).

KD OTON ŽUPANČIČ prireja od 5. do 9. septembra avtobusni izlet v Brno, Krakov, Auschwitz in Dunaj; informacije in vpisovanje do 15. maja na tel. 0481-21065 (Vojko Nardin), 0481-34730 (Karla Nanut) in 0481-21856 (gostilna Turri).

Obvestila

11. USTVARJALNA DELAVNICA

ZSKD bo letos potekala v Mladinskem hotelu v Pliskovici od nedelje, 23. avgusta, do petka, 28. avgusta; informacije in prijave pri Zvezi slovenskih kulturnih društev na korzu Verdi, 51 v Gorici, tel. 0481-531495, faks 0481-550004, e-pošta gorica@zskd.org, spletna stran www.zskd.net.

BRDAUT 2009 - krožna orientacijska vožnja z avtomobili po Brdih bo v nedeljo, 3. maja, ob 9.30. Razpis je objavljen na spletni strani www.brindel.net; informacije na tel. 334-2294517 (Tamara).

DO 7. MAJA poteka pred

Živelj

Hotel Restavracija **Sonia** S.r.l.

Domjo 47 Tel. 040.820229
www.albergosonia.it info@albergosonia.it

mesnica

Cufar

Vesel praznik dela!

Tel. 040 226786
 ul. Igo Gruden 35, Bazovica

Maida
 FRIZERSKI SALON

ZA NEVESTE:
*ureditev pričeske
 na domu*

Urnik: ob sobotah 8.00 - 16.30 OPĆINE (TS) - Tel. 040211359 - Proseška ul. 20

CRISMANI DAVID od leta 1985

gradnja in prenova

GRADBENO PODJETJE

Mob. 338.8313006 - Tel. Fax 040.220573 - Križ, 175 - Trst
www.crismanidavid.it

OŠTERIA BORIS

ob ponedeljkih zaprto
 Mavhinje 1 Tel. 040.299449

★★★

Center Hotel

info@centerhotel.it www.centerhotel.it

Ul. Igo Gruden, 43 - 34012 Bazovica
 Tel. 040.9221334

b

Fotostudio BP 08
 Prosek 212 - Trst
 328 9430124

Boris Prinčič
 fotograf

Živel 1. maj!

Društvena gostilna v Gabrovcu

Savina & Anna

Gabrovec, 24
 Tel. 040 229168

Tipične kraške jedi
 Vrt - Velika dvorana - Parkirni prostor
 Zaprto ob torkih in sredah

BETON EST srl

Beton - Pesek - Gramoz - Malta - Gradbeni material - Orodje

Milje (Ts) - Industrijska cesta Noghere - Strada delle Saline, 40
 Tel. 040 9235023 - 9235026
 faks 040 9234007

KAVARNA GRUDEN

NAM ŽELI VESEL
 PRAZNIK DELA!

KAVARNA GRUDEN
 Nabrežina 89

DRUŠTVENA GOSTILNA KONTOVEL

najemnik
 G.Papucci & C.

DOMAČA KUHINJA IN DOMAČE VINO

Kontovel 152 - Tel. 040225168

EURO Spin

PREHRAMBENI DISKONT MIMA Snc

VESELE PRVOMAJSKE PRAZNIKE!
FERNETIČI 24 REPENTABOR
TEL. 040.2176832

HOTEL RESTAVRACIJA
Milič
 od leta 1883

BRİŞČIKI 10 TEL. 040.327330

ČASOPISI - TOBAKARNA
 ZAPRTO OB PONEDELJKIH

MESNICA DA FUFO

SVEŽE MESO IN SPECIALITETE ZA ŽAR

PROSEK - UL. S. Nazario 46 - TRST - Tel. 040 2528145

naj!

praznik dela!

**BAR - BUFFET - PIZZERIA
»RINO«**

ob nedeljah zaprto
**KOSILA - VEČERJE
PIZZE OPOLDNE
IN ZVEČER** OPČINE
Dunajska c. 11/A
Tel. 040 213821

**GOSTILNA PRI VODNJAKU
AL POZZO**
Posebna postrežba za
poroke, obhajila in bankete
JEZERO - Tel. 040 228211 - ZAPRTO OB ČETRTKIH

**pizzeria - bar - gostilna
»VETO«**
DEBENJAK NADA snc
TIPIČNE DOMAČE JEDI
DIVJAČINA
peč na drva
OPČINE - Proseška ulica 35 - Tel. 040.211629 - ob torkih zaprto

TAC S.A.S.
GRUDEN MATEJ & C.
SESLJAN 24/I - TEL. 040.299259

FRIULEXPORT
IMPORT-EXPORT-RAPPRESENTANZE
TRST - VIDEM s.p.a.
TUV SUD ISO 9001
IMPORT EXPORT
34135 Trst - Scala al Belvedere, 1
Tel. 040.43713 - 040.411826
Fax 040.43073

Bar Makadam
MAKADAM snc di Vallenari L. & C.
PROSEK - PROSECCO 1 - Tel. 040 251043

ANTENNA TOP Trieste
Strada della Rosandra - Domjo 137 - 34018 - Dolino (TS)
Tel. 040 2820944 - Fax 040 8324483 - info@antennatops.com

- Televizijske antene
- Parabolične antene
- Satelitski sprejemniki in sprejemniki za digitalni zemeljski signal
- Daljinci
- Protivlomni sistemi in videonadzor

LUKSA
• BAR
• SLADOLEDI
• POSLOVALNICA
TOTOCALCIO
DIRKA TRIS
SUPERENALOTTO
BETTER
BETTER
Igrate lahko tudi ob
NEDELJAH
PROSEK 140 - Tel. 040/225286

Pahor
trading of ferrous and non ferrous metals
trading of ferrous and non ferrous metals

**PRODAJA BARVNIH IN
NEBARVNIH KOVIN**

Živel 1. maj, praznik dela!

Ul. Grado, 64 - TRŽIČ (GO) zraven Kinemaxa

Tel. 0481-40469-43423 • Fax 0481-40570 • www.pahor.it • e-mail: info@pahor.it

Residence Gruden
Vesele prvomajske praznike!
Praprof, 14 tel. 040/200151

SINCERT
ISO 9001-2000
INSTITUTO
INTERNAZIONALE
Certificirani
po standardih
ISO in člani
konzorcija
KARST
EDIL CARSO
www.edilcarso.it - e-mail: edilcarso@libero.it
**GRADBENO PODJETJE IN
OBNOVA ZGRADB**
Obrtna cona ZGONIK Proseška postaja 29/B
Tel. 040.2528036 - Faks 040.2529521 - Mob. 348.5211656

ZGONIK 3/A Tel. 040.229123
domača kuhinja - pizza iz krušne peči
GOSTILNA GUSTIN

AdriaEnergy

AVTOPRALNICA

BAR-BIFE

GORIVO

ADRIAENERGY - OMV

ZRAVEN OBRTNE CONE "ZGONIK"

Tel. 040-225007

Vesel 1. maj vsem!

Z A P R V I M A J - Aleksij Pregarc je bil nekdaj tudi tovarniški delavec v podgorski predilnici

Za solidarnost, pesmi ob tekočem traku

Ob letošnjem prvem maju nam je tržaški pesnik Aleksij Pregarc posredoval izbor svojih pesmi, za katere je pred mnogimi leti našel navdih med svojim delom v tovarni. Objavljamo jih z avtorjevim komentarjem.

Med mojimi biobibliografskimi podatki večkrat vzbuja pozornost nevedba »bil je tudi tovarniški delavec«. Gre za obdobje od srede 1969. do konca 1971. leta, kraj - Podgora, obrat Tržaškega predilnika (Cotonificio Triestino).

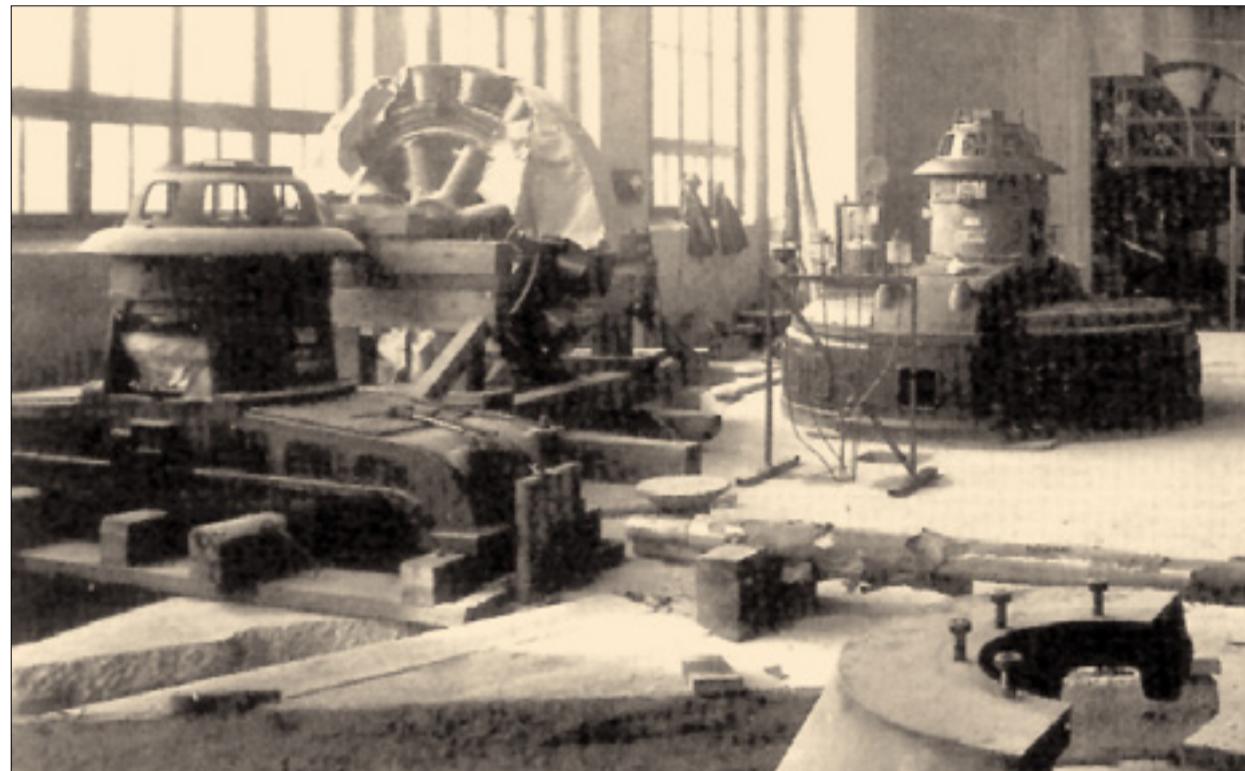
Slo je za mojo spontano odločitev, rekel bi trmoglavo, vendar ne bi ob tej priložnosti obnavljal vzrokov čemu tako. Je pa bilo to obdobje učvrstitev mojega sicer stalno prisotnega socialnega čutjenja in pa solidarnosti preprostega človeka - delavca. V tovarniški hali sem obenem spoznal precej naših iz Brd, iz same Gorice, pa tudi nekaj priseljencev iz Južne Italije ter seveda vse značilnosti dela v ne povsem zdravem okolju.

Dodelili so me najprej dnevni izmeni - redko čudo med ženskami pri traku, vendar je to trajalo le deset dni, preden sem se odločil za nočno izmeno, kjer smo bili sami dedci. In prav ob proizvodnji traku so vzbresteli osnutki pesmi, ki so tu objavljene...

Naši domači literarni krogi so te moje pesni ob prvih objavah ocenili kor patetično izpoved, že velikokrat preizkušeno na hrbitih svojih notov, očetov itd. Ob njihovih lastnih pomanjkljivih izkustvih v tem smislu je to razumljivo, saj še danes, v obdobju ekonomskega cunamija, v listanju po naših časopisih težko staknemo kakšno izrazito pomanjkanje v naši skupnosti, morda tudi zato, ker nam je med vse bolj poglabljajočo se krizo nerodno razgaljati težo revščine.

Naj bodo torej ti moji verzi (predveni so tudi v druge jezike in nekateri vidno nagrajeni) moj solidarnosti klic vsem, ki jih družba pušča na cedilu, pa tudi tistim našim ljudem, ki dostojanstveno in v intimi prenasajo stisko. In še, naj bo ob letošnjem 1. maju to moje pisanje tudi ljub spomin na moje nekdanje delovne kolege na Goriškem.

Aleksij Pregarc

Notranjost podgorske predilnice

dnevna izmena

JUTRANJA MOLITEV TKALKE

BOG SUKANEC
bodi pravšnji ne predebel ne pretanek
suči se enakomerno
obupaj se trokilsko
prosim te za nižjo normo

BOG PRAH
razneži se nad mojo naglavno ruto
lezi nanjo ves kar te je
prosim te
razpri nad pljuči kožo popki sapniki
nad vsem kar nam okrasta ožilje
zdravilni čudežni dežnik iz klorofila
prosim te usliši nas

VODJA ODDELKA - BOG NE ČLOVEK
ciklus razpozname vpije da sem danes
ženska
samo ženska
zapusča me vsa vražja moč
dovolilnico želim
brez hinavčenja te prosim:
pusti me domov
domov
prosim te usliši me amen

nočna izmena

DVESTO SEDEMNAJST

vstopi
z mastno kapo
narahlo potisnjeno čez desno uho
brezbrizno pregane časopis
(v konici štrlico osmrtnice)
vtakne ga v žep kot v predal pozabljenja
deseta pred polnočjo je
kartonček zaškrta v reži ure:
on postane zdaj številka 217
za kapoja - na delovnem razporedu
v igračah svojih otrok
med dolgov v trgovini z jestvinami
DVESTO SEDEMNAJST

XXX

biti
zrno v sipu
orositi se
kotaliti se
POSTATI SEKUNDA VEČNOSTI
neslišno utripati
še raje
biti drobno zrno skrilavca:
poigraš se z ubijalskimi ležaji
razpraskaš kroglični kapital
POSTANEŠ KORALNA SEKUNDA VEČNOSTI

WC - SPECIALKA

WC
je vitrina dognanih gesel
s samovšečnostjo jih bereš
- postrgali so ti jih iz srca -
na beljavi stene pred teboj
so s spretnostjo jamskega človeka vkitili
SPECIALKO
širokih in velikih udnic
in ogromnih štrlečih udov
reži se jim in čakaš večnosivega svitanja
ta noč je skoraj mimo
toda jutri?
jutri bom na specialki v večju
razbral svojo PRIHODNOST

PRIJATELJA

sijajna prijatelja sva s razpršilcem
vse kosmiče bombaža in ksilona
nenadoma elipsasto odpihne
in me nato krožno spominjajoč poboža:
glej kako sem aktiven
sijajna prijatelja sva z razpršilcem
kar pederastno me že vetri
po licu po ramenih čisto dol do križa
še prav temeljito pod rebri -
da si mi namesto jetike navrgel plevritis
draghi sijajni prijatelj!

Aleksij Pregarc

KROMA

SINDIKALNO ZBOROVANJE

zborujemo zborujem vsi na zbor
določne sindikat je sklical zborovanje:
trinajst ur na leto-pridite-naša pravica!
se patos zadira v zvoniku
s profilm BOMO-programa
nočna izmena na poti v menzo
kemikalijasto nam mežikajo zvezde
sedemo mize iz pločevine kava iz avtomata
pivo iz avtomata
cigarette

IMAŠ CIGARETO
OSLINJEN ČIK BREZ FILTRA
DOBRO VLAŽEN ČIK BREZ FILTRA
krehanje šepet vzdihni neslanosti tesnoba
transakcija misli iz sindikalnih možganov:
ŠTRAJK

ŠTRAJJAK steče po žlebih nočnega dela
podoba za mizo zakinka
drobno vprašanje ŠTRAJK-DANES?

DANES NE udarja pod strop
JUTRI POJUTRIŠNJEM

VSE DNI DO ZMAGE
DO ZMAGE se kinkež zadere
DO ZMAGE odmeva v tropu
KAKO VPRAŠANJE - TOVARIŠI
MORDA VPRAŠANJE - PRIJATELJI?

petminutne vice
TOVARIŠI DELAMO ZA VAS DO ŠTRAJKETE
zabrnji pod strop

PRISPEVEK NAM PODVOJITE
zateglost sirene nam vpokonči živce
brezkončna vsemirska zev med kvadraturo oddelkov
utrip umazane noči
jajice malodušja v prsih
premik figur med decibele jeklenih monstrumov

jutri bo štrajk štrajk rahlega upanja

ZAKAJ VAS LUNA NOSI V FABRIKO zaveje

»a mezza altezza«

iz lise oranžnega smradu

VSI BOSTE MLADI UMIRLI

KRUH JE PRIČARAL SVET, KOT SMO GA ŽELELI

Prvi maj, zasidran v spominu

So stvari, ki v življenju trajajo morda nekaj minut, morda minuto ali kar nekaj sekund in jih ne moreš odgnati iz spomina. Vsakdo jih doživi. Včasih je to kako srečanje ali kaj druga. Življenje je pač sestavljeno tudi iz takih trenutkov. Doživel sem ga v Trstu prvega maja 1945, ko so tedanje jugoslovanske partizanske enote bile v mestu.

Takrat sem kot nekak koordinator spadal v oddaljeni štab mornarice, tistega dne pa nisem imel kakega posebnega opravila in sem se sprehajal ob morju. Na koncu kanala, ki povezuje morje s cerkvijo Sv. Antona je bilo zasidranih nekaj obo-roženih čolnov vojne mornarice, na enem pa so očitno imeli nekak praznik, saj so se kar glasno veselili ob hrani in pički. Med njimi je bil A. Humer, že dolgo znanec, menda iz Grgarskih raven.

Pa mi je z gracioznim nasmehom, ki pri nej zagotovo ni bil vskdanji, v italijansčini dejala: »Che bell'odore!«. Sem dojel, da gre za kruh, ki sem ga imel zavitega v kos mehkega kartona. Njene besede niso bile naključne. Prizorov dobesedno lakote je tedaj bilo marsikje. Jugoslo-

vanska oblast se je mimo drugih resnih težav tiste dni sila potrudila, da so v mestu brž odprli nekatere trgovine, predvsem pa, da so svoje delo začele opravljati pekarne. Lakota je bila na vsakem koraku, saj ji dotedana okupacijska oblast že tako ni bila več kos.

Obstal sem in se kar ustavljal, ko mi je mlada in čedna gospa tihoma spregovorila »Almeno un pezzo!«. Nisem se obotavljal, dal sem ji kar ves kos kruha, ki je dejansko mamljivo dišal še meni, pa me je Tržačanka nenašoma tako tesno objela kot se to navadno dogaja med sorodniki, ki se dolgo niso videli. In se samo to. Na obrazu sem še bolj nepričakovano začutil njene tople solze. To ni bil neu stavljiv jok, marveč dovolj zgovorno znamenje zahvale in hvaležnosti. Vse skupaj je trajalo hip.

Opazil sem, da se je hčerkica

Miro Kocjan

ložnostnih besed z mlado gospo, ki je zagotovo sodila v dobrostoječi družbeni sloj. Pa smo se razšli. Na nasprotne pločnike se je mlada gospa spet obrnila name in mi s svojo roko stisnjeno na svojem srcu ter namejeno meni povedala vse.

Nenadno srečanje, kruh kot vez in globoko človeški prizor. Vse skupaj je trajalo morda par minut toda dovolj, da je in da bo spomin storil vse, da dogodek ne bo šel nikoli v pozabo. Glede na vse kar se je tedaj do- gajalo, na nepopisne krutosti, ki so žal bile vseskozi in marsikje, je to bil skromen drobec, ki je po svoje razkrik in opozoril na nažalost redkokdaj obelodanjeni srčno globino človeške biti. Kruh, nenavaden kos kruha, ki je zblížal in v bistvu združil dve popolnomu neznani osebi in pričaral svet, ki bi ga moral složno živeti.

Miro Kocjan

1. MAJ 1949 - 60-letnica Stadiona, osrednjega športnega objekta Slovencev na Tržaškem

Hvala, Josif Visarionovič Stalin

Prvomajski telovadni nastopi v Trstu v letih takoj po drugi svetovni vojni so bili mogočne manifestacije, kakršnih v kasnejših letih ni bilo več. Že ju-tranje povorce tisočev mladih telovadcev na dan delavskega praznika po glavnih tržaških mestnih ulicah, ki so potekali med dvema špalirjem na pločnikih živžgajočih nacionalističnih in protislovenskih italijanskih meščanov, so ustvarjale nastopajočim občutek moči. Vse je pa prišlo še bolj do izraza v popoldanskem nastopu stotin in stotin telovacev na občinskem stadionu pri Sv. Soboti, kjer so prikazali gledalcem, ki so napolnili tribune do zadnjega kotička, proste sestave pionirjev, pionirk, mladink in mladincev, članic in članov ter drugih skupin, s katerimi so poželi viharno odobravanje za svoje telovadne spremnosti.

Seveda, vsem je bilo jasno, da to niso zgolj športni nastopi, ampak so bile predvsem politične manifestacije, ki so pod oznako praznovanja delavskega praznika skušale dokazovati, da prevladuje v Trstu tista večina prebivalstva, ki si želi priključitve tega mesta k Jugoslaviji. Danes, po več kot pol stoletja se zdi, da so to bile že tedaj prazne iluzije. Morda so bile, morda pa tudi ne. Tega tisti, ki smo se tedaj aktivno ali pasivno udeleževali te prvomajske manifestacije nismo vedeli. Morda pa niso vedeli niti tisti, ki »so vedeli.«

Stvari okrog teh praznovanj pa so se kmalu obrnile. Prišlo je znamenitega kominforma, ki je usodno posegel tudi v tržaško politično življenje. Dokazovanje o tem, kdo ima za seboj večje množice meščanov ni več potekalo na črti Jugoslavija-Italija, ampak na prelomnici titovci-kominformisti. Ta politični spor je tako usodno posegel tudi v vrste slovenskih Primorcev na južni strani tedanje demarkacijske črte, da je mogoče določene posledice občutiti še prav do danes. Zato ni čudno, da je prišlo do razbitja do tedanje enotnosti tudi v vrstah športnikov in ker je imel bolj protitalijansko usmerjeni del kominformistov veliko številčno premoč je projugoslovanski del levica-jev stal v manjšini, čeprav so tedaj politični aktivisti govorili drugače. Ena najvidnejših posledic tega razbitja je bila konec enotnih prvomajskih nastopov na občinskem stadionu. Tega so se polastili ob tej priložnosti kominformisti, druga stran pa se je znašla brez možnosti za izpeljavo te manifestacije v svoji režiji.

Ker pa so bili prav ti množični telovadni nastopi ena najmočnejših postavk pri dokazovanju lastne politične moči je na »titovski strani, kot so tedaj splošno imenovali levicaško gibanje, ki je nasprotoval kominformu in v katerem so bili v veliki večini zbrani le Slovenci, je kmalu padla odločitev: zgradili si bomo lastni stadion in ne bomo več odvisni od nikogar.

Ker v tistem prvem povojnem obdobju za take manifestacije namenjeni denar na nobeni strani ni predstavljal omembe vredne ovire, saj je za vsako politično skupino stala v ozadju ta ali ona država, je bila pred pobudniki za gradnjo novega stadiona najtežja naloga dobiti primeren prostor, kjer bi zgradili ta objekt, ki naj bi obenem ne bil preveč oddaljen od središča mesta. Danes, po tolikih letih, je sicer težko natančno ugotoviti, kako je potekalo iskanje primernega zemljišča, saj so praktično vsi tisti, ki so se ubadali s tem problemom, že mrtvi. Vsekakor pa so nekateri zavedni Svetovanci, ki so imeli svoja zemljišča za svetoivansko šolo na Lonjerski cesti ponudili v odkup teren, ki bi površinsko odgovarjal dimenzijam velikega športnega objekta.

Za razmeroma malo denarja je bilo tedaj mogoče odkupiti tudi zemljišče, kjer je nekoč stala stara tovarna desno od sedanjega vhoda na stadion in kjer danes stojijo stanovanjski bloki. Kljub posegom nekaterih bolj daljnovidnih članov odbora, ki se je ukvarjal s temi odkupi, se odborniki za to niso odločili, kar je seveda velika škoda, saj bi lahko danes imeli športni objekt, ki bi segal vse do Rotonde in bi lahko postavili na njem tudi veliko športno dvorano.

Odbor se je torej odločil za nakup le zemljišča ob potoku pod Bošketom, ki je bilo last slovenskih svetoivanskih kmetovlancev, pri katerem je bilo nerodno le to, da je bil to hrib, ki se je spuščal od šolskega dvorišča in više od občinskih stanovanjskih hiš proti potoku pod Bošketom, torej strmina, katero bi bilo treba zravnati, kar ni bila lahka naloga. Investitorji se je vsekakor niso ustrašili, leta 1958 so odkupili teren (kar zaradi ne razpoloženja mestnih oblasti do slovenskih inštitucij tudi ni bilo ne lahko, ne enostavno) in začeli s pripravami za postavitev tega velikega športnega objekta. Zarohneli so stroji, rineži, nakladači, kopači, tovornjaki in kdo ve še kaj vse. Strmine nasproti Bošketa je bilo vsak dan manj. Pustili so le brežino, kjer je kasneje zrasla lesena tribuna, katere pa danes ni več. Z odvečno zemljo so delno zasipali spodnji, južni del bodočega nogometnega zemljišča, delno pa so jo odvadiali drugam.

Spominjam se, da so tedaj izdelali tudi maketo novega objekta. Na maketi je bilo jasno videti, da so predvidene tudi tribune za več tisoč gledalcev nad potokom, tako da bi jih zgradili enostavno na spodnjem delu Bošketa, pod cesto, ki vodi na Katinaro. Kdo in zakaj je tedaj izdelal ta megalomanski načrt ne vem, vsekakor pa smo tisti, ki smo celotno dogajanje okrog tega stadiona ocenjevali leskozi to maketo še nekaj let živel v utvari, da se bo to res zgodilo. Pa se ni. Kaj-

ti to so bili računi brez krčmarja, t.j. brez vednosti mestnih oblasti.

Tedaj so bili pač taki časi, da so bile - kot je reklo slovenski predsednik Kučan - sanje dovoljene. Niso bile realne, biele so pa lepe.

V zadnjih aprilskih dneh leta 1949 je vse kazalo, da del ne bo mogoče dokončati do prvega maja, do datuma, ki je postal tudi uradno in simbolično ime celotnega objekta. Za zamude je bilo delno krijo slab vreme, saj je skoraj vsak dan deževalo. delno pa tudi slab časovni izračun projektantov. In tako je padla odločitev, naj bodo dograjeni do 1. maja samo tisti deli stadiona, ki so nujno potrebni za izpeljavo te manifestacije. Dela so potekala tudi ponoči ob svetlobi žarometov, pomagali pa so številni (premočeni in blatni) prostovoljci, ki so s samokolnicami razvajali presejanjo zemljo na površino vsega zemljišča in jo z grabljami ravnali, da je ustvarjala vtič ravne plošče, na kateri, kajpak, ni rasla nobena trava. V to blatno površino so telovadci-prostovoljci še na sam dan prvega maja zjutraj pribijali »krožnike« (večinoma iz trde lepenke), s katerimi so označevali stojna mesta za nastopajoče telovadce in telovadke. Na brežini za šolo in občinskim hišam so mizarji klub dejžu mrzlično zbijali skupaj deske za leseno tribuno in ko so postavili še govorniški oder, na dvorišču »čoške« za jedajo in pičajoč, dvignili drogove za zastave in napeljali ozvočenje je bil novi stadion, čeprav še ne v celoti dokončan, praktično pripravljen za sprejem gostov in nastopajočih. Slednji so v utravnih urah opravili še generalko in popoldansko slavje se je začelo.

Stadion 1. maj je bil rojen.

Vzopredno z gradnjo stadiona so potekale v raznih predelih mesta, v glavnem tam, kjer so imeli svoj sedež naše prosvetne ustanove, vaje telovadcev. V mestnem središču so se telovadci zbirali največ v dijaskem domu, kjer so vaditelji »pilih« njihove gibe in utrjevali poznavanje sestave vaj. Posebna ekipa je skrbela za drese in jih vse do zadnjega dne razdeljevala nastopajočim. Vse to pa je potekalo v vzdu-

šju neusmiljenega »boja« med obema frakcijama razbitega delavskega gibanja, med babičevci in vidaljevcji. Slednji so napadali, tudi v svojem tisku, zlasti slovenski dijaški dom, ki jim je bil pravi trn v peti. Od sodelovanja na tej prireditvi so skušali odvrniti ljudi tudi z drugimi budami. Tako je v zadnjih aprilskih dneh prirejal vidaljevsko usmerjeni Ljudski oder igro Gorkega Mati in še marsikaj bi lahko našteli. Da o raznih zborovanjih in kaznovalnih pohodih ne govorimo.

Klub vsemu temu in številnim težavam pa je prvega maja proslava le stečila. Bila je skromnejša, kot so načrtovali prireditelji, a novi objekt je funkcionalno vendarle začivel, saj si je nastope telovadcev ogledalo kar lepo število ljudi. Res je, da je k temu mnogo pripomogla tudi pomoč iz Ljubljane, zlasti pa tedanjega skoraj legendarnega glavnega organizatorja telovadnega nastopa Miloša Strgarja, ostaja pa dejstvo, da lahko dan prvega maja 1949 proglašimo za uradni rojstni dan tega danes največjega slovenskega športnega objekta v zamejstvu.

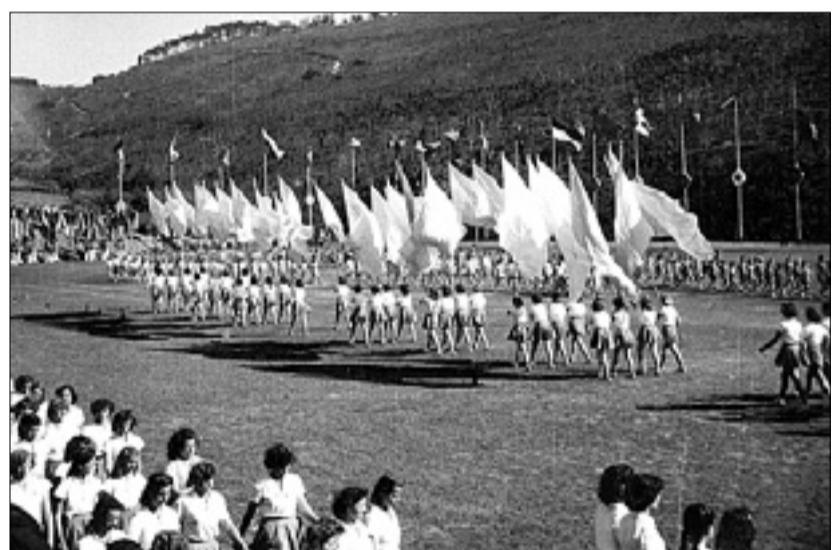
Sam sem bil tedaj del novinarske ekipe, ki je sledila dogajjanju na stadionu in sicer sva s pokojnim Egonom Krausom celotno prireditve filmala. V dežju, ki je vztrajno namakal tla in spreminal sveže nasuto zemljo v nekakšno blatno-močvirnato zmes, to delo ni bilo lahko. Kje so danes ti posnetki ne vem, vsekakor bi bilo zanimivo videti, kako je izgledal ta rojstni dan našega stadiona skozi leče filmske kamere.

V dneh ki so sledili prvomajski pravslavi je bilo treba na tem objektu storiti še marsikaj. Nadomestiti je bilo treba vse tisto, kar ni bilo dolej dokončanega. Na prostoru, kjer je danes parkirišče in zunanjé igrišče so postavili barake, ki so kasneje služile Strgarjevi telovadni vrsti za vadbo. Bile so tesne, a imele so streho, kar tedaj ni bilo malo. Barake so kasneje zgorale in čez nekaj let je bil namesto njih po-

stavljen sedanji zidani objekt, ki je bil velika pridobitev ne le za slovenske športnike, saj se je po letu 1958 v teh prostorih rodilo celotno zamejsko športno gibanje, ampak tudi za slovensko kulturo, saj je v dvorani tega objekta še vrsto let nastopal slovensko gledališče, da drugih kulturnih in družabnih prireditiv niti ne omenjamamo.

Glede na dejstvo, da prvomajska prireditve kljub naporom organizatorjev vendarle ni potekala v skladu s pričakovanim in načrti, so jo pobudniki sklenili na dokončanem stadionu ponoviti. To se je zgodilo 5. junija. V tednu prej (ko je prišel v Trst Giro, kajpak po politični odločitvi Rima in mu je Krščanska demokracija začela, da bi se vrnil tudi prihodnje leto, ko Trst ne bo več ločen z absurdnimi mejami od »madrepatrije«) seveda spet ni šlo bred udarniškega dela, pa tudi ne brez dežja. Vsekakor prireditve je tokrat potekala v bolj urejenem ozračju, organizatorji pa so to izkoristili tudi za dvojezične govorance, saj so se bližale mestne upravne volitve in lov na glasove je bil odprt. Vanj so vključili 5. junija tudi nogometno tekmo 1. jugoslovanske lige, v kateri je zagrebški Dinamo premagal tržaško Ponziano s 3:2. V skladu s tedanjim političnim stanjem je namreč Ponziana po politični odločitvi nastopala v 1. jugoslovanski ligi, Triestina pa enako v italijanski A ligi, čeprav ne ena ne druga nista bili vredni igranja niti v drugoložkem prvenstvu. Toda take so bile tedanje povoje politične razmere, ko še ni bilo znano, če bo Trst jugoslovanski ali italijanski ali pa celo prestolnica Svobodnega tržaškega ozemlja. V takih razmerah je zrasel tudi Stadion 1. maj in prav njim se moramo zahvaliti za to, da ga imamo, kajti brez kominformovskega spora bi ga gotovo ne imeli.

Hvala Josif Visarionovič Stalin.
Bojan Pavletič

KONEC APRILA - ZAČETEK MAJA - O miselnih vzorcih

Veliki načrt pranja možganov

Obletnice, ki se vrstijo od 25. (dan Osvoboditve v Italiji) preko 27. aprila (dan OF) in čez 1. maj (delavski praznik in dan Osvoboditve v naših krajih) do 9. maja (podpis kapitulacije nemškega Raja), so polne sporočil, silijo v miselne povezave in hrati opozorjajo na menjave v miselnih vzorcih (v dobrem smislu) in kalupih (v slabem smislu). Vedno bolj se oblikuje spoznanje, da veliki načrt pranja možganov uspeva v oblki revizije dogajanja pred drugo svetovno vojno, med in neposredno po njej. Ni šlo in ne gre za samodejne iskalce drugačnih, kompleksnejših razlag, temveč vsi znaki vodi v prepričanje, da obstaja dolgoročna rezija.

V tem prispevku se ne dotikam »velikih sistemov« niti vseobsegajoče sprave ali znanih pojmov, kot je (bil) projekt filma »Srce v breznu«. Omejujem se na pojavnosti, ki so ozemeljsko vezane na naš prostor, primere pa jemljem konkretno iz posoške stvarnosti.

Že dolgo se je uveljavila miselna shema, ki teorizira in terorizira, da smo imperialističen slovenski narod, da smo hoteli imeti Trst in Gorico zase. Povsem neupravičeno, povsem nezgodovinsko? Seveda, če pristajamo na ustaljeno izražanje, da so »Titovi partizani s hitrim prodiranjem hoteli prehiteti Angloameričane«. Seveda, če poznamo ali zamolčimo vrsto drugih dejstev in se omejimo na (gorenjski) Škofjeloški odred, ki je bila prva oborožena enota v Gorici, in na 29. dalmatinsko divizijo.

Malokdo zdaj še ve ali uporablja nekaj drugih dejstev, kot je podatek, da je rojak iz Ločnika Anton Veliček – Matevž že avgusta 1941 imel prvi sestanek na bregu Soče pri Pilonu in mesec kasneje na Skalnici – Sveti gori, iz česar je nastal prvi odbor OF za Gorico, iz njega pa porazdelitev mesta na kvarte z rajonskimi, pouličnimi in včasih hišnimi odbori, ki so delali v ilegalu za potrebe upora z zbiranjem oblek, hrane, sanitetnega materiala, s trošenjem letakov in tudi kakšno manjšo sabotajo. Kako naj si sicer razlagamo 120 aretiranih Slovencev iz Goriče, ki so jih gnali preko Trsta ali neposredno v Rim v zapore, če ne z dejstvom, da so bili uporniško organizirani na ožjem mestem območju? Seveda ne sovpadajo s proklamiranimi kalupi o »tigrovskih teroristih« in o »krutih hostnikih«, kar da Slovenci smo. Propagandno uspešna črna bela delitev: Slovani so podeželiani in gorjanci, Latinci so meščani in civilizirani ravninci! Tistih 120 res ni mogoče vključiti v takšna propaganda poenostavljanja. Če pa zapišemo 120 aretiranih, pomeni, da je bilo 240 drugih, ki jih niso aretirali, in nekaj tisoč simpatizerjev zraven. Za priključitev Gorice Jugoslaviji je bil tudi zelo velik odstotek Italijanov in Furlanov. Kar nekaj finih starejših gospes se s psičkom sprejha po mestu in gre na kavico, pred več kot 60 leti pa so bile obvezčevalke IX. Korpusa, ker so bile zaposlene na nemških poveljstvih. Sicer pa: kako nevšečno, da je slovenski narodni heroj doma iz Ločnika in je OF bila kapilarno prisotna v mestu že leta 1942. Saj kaj takega poznamo samo iz protikolonialistične vojne v Alžiriji ali iz filma Valter brani Sarajevo!

Io potem je tu pojav Goriške fronte. Plebiscit za Posočje in Severno Primorsko. Kateri novejši miseln kalup se ustvarja v italijanskih krogih ne glede na politično opredelitev, ko pa se tudi desnica zaradi priznanja »Salojskih fantov« dobrika 25. aprila? Prevod Goriške fronte v Battaglia di Gorizia, ki je bil še do nedavnega povsem pravilno dojet, se sedaj spreminja v nekaj povsem drugega: pojmovno se omejuje na spopad na Južni železniški postaji, kjer je padlo nekaj italijanskih borcev. 5.000 novih borcev z Dobrodobro da Predmeje in od Konstanjeve do Grgarja pa je bila množica, s katero ni štab Severnoprimskega odreda niti vedel kaj in kako početi; spopada pri Čukišču z uničenjem cele čete nemške vojske se nihče ne spomni in ne omenja, prav tako ne frontne črte pri Mirnu. Celo to je slišati, da se je prvi spopad proti Nemcem na italijanskem ozemlju začel, ko je nemška vojska bila v mestu. Lepo vas prosim! Nemška

vojska je že obstoječo Goriško fronto predprla s pomočjo oklepnikov od zunaj. Kdo pa bi upal proti že umeščeni profesionalni posadki usmeriti cevi nekaj stotin italijanskih karabink?

Potreben je vživeti v čas četrtega desetletja prejšnjega stoletja, preden celo sami težko sedaj dojamemo, da bi lahko Go-

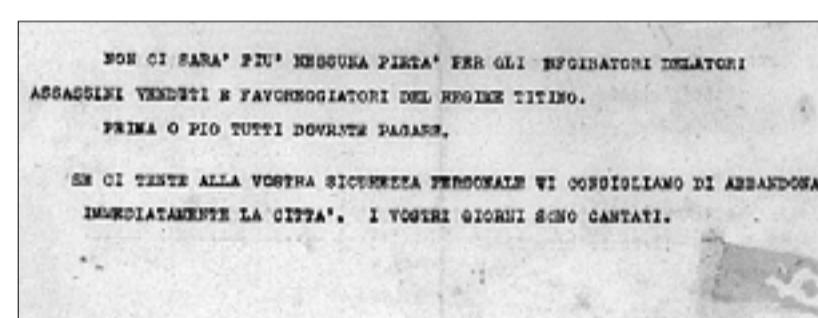
cije, ki so jih vodili in v katerih so šele iskali načine sobivanja obeh jezikov, saj ni bilo dotolej tako rekoč nobene izkušnje. Tako veremo, da so v Zvezni društvi za telesno vzgojo seje potekale pretežno v italijanščini, zapisniki pa so bili v slovenščini. In na Trgovskem domu je pisalo Ljudski dom – Casa del fascio in seveda že navedeni dvojezični napis. Nekakšno tiho pobotanje: bil je slovenski, italijanska kraljevina ga je poitaljancila, fašizem je zmetal ven arhiv in ga začgal, slavokomu-

no zadnja leta vsele spremlijajo tudi štirje fotografski posnetki: Trgovski dom z istoimenskim napisom, nato ista stavba z napisom Viva l'Italia, nato Casa del fascio in seveda že navedeni dvojezični napis. Nekakšno tiho pobotanje: bil je slovenski, italijanska kraljevina ga je poitaljancila, fašizem je zmetal ven arhiv in ga začgal, slavokomu-

600 oseb. Tu postavijo pikto. Mi pa smo si mazohistično desetletja prali možgane in nismo sposobni konkretno – ne le s splošnim govorjenjem o okupaciji – našteti najmanj 15 pobitih brez vsakršnega sojenja pred vojno (pred dvema letoma so se nekateri organizirali in začeli ovrednotiti usodo dijaka Brezavščka), ustrahovanja in pretegov po

Slike v smeri urinega kazalca:
Mimohod enote Jugoslovanske vojske 5. maja 1945 od Travnika po Ul. Roma; Slavolok pri Devetaki za Zavezniško razmejitveno komisijo; Peto obdobje - Trgovski dom brez napisa; Partizanska izkaznica; Grozilna pisma leta 1946 niso bila redkost

rica tedaj bila v Sloveniji in Jugoslaviji, če že Trst ni mogel biti. Zahteva po 7. jugoslovanski republiki je do pariske Mirovne pogodbe vsaj na papirju bila ena od možnih opcij. Zavezništvo v vojni je to opravičevalo, a dejstvo, ki ga nikoli ali malokdaj upoštevalo, a gotovo pa podcenjujemo je, da se je na tem območju Evrope hladna vojna pričela mnogo prej, kot si naivno predstavljamo. Delovala je Jalta! Jugoslovanska opcija ni mogla veljati, pa tudi če bi na čelu odpora bili četniki, ustaši ali domobranci; a enostavno niso bili.

Seveda bi bila tista dodatna republika dvojezična v predelih z narodno mešanim prebivalstvom. Da so naši predniki misli pošteno, dokazujojo mešane organiza-

nisti so si ga po vojni spet prisvojili. Ravnotežje je popolno. Zgodovinski krog je zaključen in sedaj lahko gremo na vampe. Pa ni tako!

Štirje napisni so se zvrstili v obdobju štiridesetih let in za marsikoga se zgodovina, kot vemo, prične leta 1945, za še širši krog ljudi pa se konča prav leta 1947. Zgodovina Trgovskega doma se zaključi s slikico iz leta 1947. Od tedaj je minilo 62 (dvainšestdeset) let in nihče noč tistim štirim simboličnim oznakam dodati še peto, ki pojasnjuje marsikaj, kljub temu, da imamo v vsem tem času parlamentarno demokracijo. V tistem nizu absolutno manjka peta fotografija brez vsakega napisa. Bila bi še kako zgovorna! Fašizma ni več, slavokomunizma še manj, a kljub temu ostaja Trgovski dom nedostopen moralnim dedičem tistih, ki so ga zgradili. Pika. To seveda ne jemlje verodostojnosti tistim, ki zasledujejo ta plenitni cilj.

Potem so tu deportacije. Kateri kalup so uspeli zasidrati vseh barv prilagoditelji vojnih dogajanj v mislih velikanske večine prebivalstva? Tako pravijo: mi smo jim sicer res spremenili priimke in tisto z Lojzetom Bratužem je tudi graje vredna zadeva, a oni so v svoji krvolčnosti odpeljali več kot

Brdih, zasljanj s pretepi v goriških zaporih, streljanja na Goriškem gradu, pokola Bizjakovih na Predmeji, terorja v vasi Ustje, Zdravščin, Fossalona, prevozov v Vilo Trieste v Trst, sodelovanja pri iskanju, ovajjanju in deportacijah v Nemčijo.

Kje je povod za takšno pisno in zato javno izpostavljanje sicer vedno prisotnih razglabljanj, ki pa se dopolnjujejo, ker si revolucionistično organizirana srenja vse bolj ostri svoje pronicljive besedne sklope in tudi dejanja (Lokev je le konica ledene gore)? Menim, da se je s pristankom predsednika vlade na vrednote praznika Osvoboditve (pardon Svobode – tako se je dopolnil) zaključilo dolgo poglavje, ki se je začelo v Trstu na odmevnem srečanju med Violantem in Finijem. Prihranim vam latinski izvirnik zanega reka in ga napišem neposredno v slovenščini: Bojim se Perzijcev, čeprav prinašajo darove! Niti ni pomembno, na kateri stopnji nepreračunljivosti nastaja dokaj končna verzija dogovora glede ocene fašizma in protifašizma. Tu na mejnem prepuhu bom kratek konec vrvice vsekakor vedno potegnili mi. Poznati vzroke in posledice je vsaj na miselni ravni tolaižmo. Razbremeni nas sindroma ovčje črede.

Aldo Rupel

Banke - V teku so zadnje priprave na odprtje nove, že enajste poslovalnice

Zadružna kraška banka prihaja na tržaško nabrežje

Adriano Kovacic: Mestu dajemo signal zaupanja - Slovesno odprtje 8. maja

TRST - Teden pred občnim zborom, na katerem se bodo člani seznanili z lanskimi uspešnimi poslovnimi rezultati, se Zadružna kraška banka (ZKB) pripravlja na novo širitev svoje mreže poslovalnic. V petek, 8. maja bodo namreč na Nabrežju Gulli št. 4, v bližini Trga Venezia, odprli svojo enajsto poslovalnico, če mednje štejemo tudi glavni sedež na Općinah. Nova agencija bo že tretja v mestu, po tisti, ki že leta deluje na Trgu Libertà blizu železniške postaje in po jeseni odprti podružnici v Ul. San Spiridone. Ravno ta zadnja, strogo mestna poslovalnica je s svojim uspehom spodbudila upravitelje kraške banke, da so pohiteli s širitevijo svoje mreže v mestu, kjer bodo zdaj res dobro zastopani.

»Kljub krizi, se naša politika širjenja v mestu, kjer smo bili premalo prisotni, nadaljuje. Velik uspeh poslovalnice v Ulici San Spiridone je dokaz, da je lokalna banka v središču mesta potrebna. Gospodarski krizi kljubujemo tudi tako, da odpiramo nove podružnice, da gremo naprej, kar je izraz zaupanja v prihodnost. V tem smislu je to tudi pozitiven signal, ki ga dajemo Trstu,« nam je povedal podpredsednik ZKB Adriano Kovacic.

Dela za novo poslovalnico, za katero je ZKB kupila pritlične prostore v komaj prenovljeni stavbi na nabrežju, so v zaključni fazi, v izložbi pa je že letak z znakom naše banke, ki ga marsikateri mimočutno radovedno prebere. Poslovalnica bo velika nekaj več kot sto kvadratnih metrov, v njej pa bo delala mlada tričlanska ekipa, ki ji bo na začetku pomagal izkušnejši finančni izvedenec. ZKB je za slovesno odprtje poslovalnice razdelila tisoč vabil, ki vsebujejo tudi odrezek v vrednosti pet evrov. Tega bodo povabljeni, ki se bodo odzvali vabilu, simbolično podarili v dobrodelne namene, saj bo zbrano vso to v resnici krila ZKB. Upravitelji so se namreč odločili, da bodo svoj novi razvojni korak zaradi krize proslavili nekoliko drugače, s pozornostjo za ljudi v stiski. V tem smislu bodo namenili dobrodelna prispevka kapucinskim menihom z Montuce, ki imajo menzo za reveže, in tržaškemu škofovskemu Karitasu za njegovo dobrodelno dejavnost.

Nova poslovalnica, ki bo operativna s ponedeljkom, 11. maja, bo imela ustaljen delovni čas, kakršen velja tudi v ostalih podružnicah ZKB: od ponedeljka do petka od 8.20 do 13.20 in od 15.35 do 16.05. (vb)

Teden pred odprtjem nove poslovalnice ZKB na Nabrežju Gulli obrtniki hitijo še z zadnjimi deli

KROMA

GIBANJA - V Italiji letna stopnja 1,3, v Trstu pa 1,9 odstotka

Po sedmih mesecih padanja se je aprila inflacija spet zbudila

RIM, TRST - Po sedmih mesecih upadanja se je inflacijska stopnja aprila spet zvišala, sicer zgolj za desetinko odstotka, od 1,2 odstotka v marcu na 1,3 odstotka v aprilu. Po nedokončnih podatkih zavoda Istat so se živiljenjski stroški v mesečni primerjavi zvišali za 0,3 odstotka, in to predvsem zaradi podražitev na področju gostinstva in hotelskih storitev (+1,1%), transporta (+0,9%) in komunikacij (+0,4%). Nespremenjene so v mesečni primerjavi ostale cene obleke in obutve ter stroški za izobraževanje, medtem ko so se znižali stroški za stanovanje, vodo, električno in goriva (-0,5%) ter za rekreacijo, prireditve in kulturno (-0,2%). V letni primerjavi, torej glede na lanski april, pa so se najbolj podražile alkoholne pijače in tobačni izdelki (+5,1%) ter živilski izdelki in nealkoholne pijače (+2,7%), medtem ko so se znižali stroški za transport (-2,2%) in za komunikacije (-1,2%).

Ponovno oživljjanje inflacije nekateri analitiki razumejo kot signal, pa če-

prav blag, o pojenjanju primeža gospodarske krize in recesije, medtem ko drugi govorijo o epizodnem pojavu, ki so ga spodbudili sezonski vplivi, kot je bila v aprilu velika noč. Tudi minister za gospodarski razvoj Claudio Scajola ocenjuje, da bi lahko rast inflacije označevala zasuk v krizi in prebujanje trga, ne glede na to, pa ostaja inflacija še naprej zelo nizka, kar pomaga tako potrošniki kot podjetjem.

Za študijski urad stanovskega združenja trgovcev Confcommercio so najnovejši inflacijski podatki le epizodne narave in ne predstavljajo signala o zasuku trenda, saj naj bi se v prihodnjih mesecih inflacijska krivulja še znižala. Za sorodno organizacijo Confesercenti pa bi vendorle lahko šlo za znak, da recesija začenja popuščati. Povsem drugače misijo združenja potrošnikov, za katere se je padanja cen že ustavilo, ogroža pa ga tudi živahnha špekulacija.

Inflacijske podatke za april je včeraj objavil tudi tržaški občinski statisti-

čni urad, ki je ugotovil, da se je v Trstu inflacija segrela bolj kot v državnem povprečju: v letni primerjavi se njena stopnja dvignila na 1,9 odstotka, v mesečni pa za 0,4 odstotka. Glede na marec se je najbolj zvišal inflacijski indeks stanovanje, voda, elektrika in goriva (+1,4%), sledijo pa prevoz (+0,8%), komunikacije (+0,6%), zdravstvene storitve in stroški za zdravje ter ostale dobrine in storitve (+0,5%), živilski izdelki in nealkoholne pijače (+0,4%), alkoholne pijače in tobacni izdelki (+0,3%), obleka in obutve ter pohištvo, predmeti in storitve za dom (+0,2%). Nespremenjeni so ostali stroški izobraževanja, znižala pa sta se indeksi rekreacija, prireditve in kulturne (-0,2%) ter gostinske in hotelske storitve (-0,1%). V letni primerjavi sta se najbolj zvišala indeksi alkoholne pijače in tobacni izdelki (+5,7%) ter zdravstvene storitve in stroški za zdravje (+5,0%), znižali pa so se indeksi komunikacije (-2,0%), stanovanje, voda, elektrika in goriva (-1,8%) ter prevoz (-0,4%).

GIBANJA - Analiza deželne direkcije za delo

Trg dela v FJK lani razmeroma stabilen

TRST - V Furlaniji-Julijski krajini je bila raven zaposlenosti lani praktično stabilna, s 522 tisoč zaposlenimi, kar je le desetinko odstotka manj kot v letu 2007. Analizo o gibanju trga dela so na osnovi Istovih podatkov in podatkov Deželne agencije za delo izdelali v pristojnih uradih deželne uprave.

Ponudba delovne sile (sestevek zaposlenih in iskalcev dela) je konec lanskega leta štela 545 tisoč enot, kar je za 4000 ali za 0,7 odstotka več kot leta prej. Podatek je sicer pozitiven, a je nižji od državnega povprečja (+1,5%) in tudi od povprečja severovzhodne Italije (+1,8%).

Analiza po pokrajinalah kaže, da se je ponudba delovne sile najbolj povečala v Pordenonu, za 2,2 odstotka, sledi mu Gorica z 1,4 odstotka in Videm z 1,1 odstotka, medtem ko se je v Trstu zmanjšala za 2,2 odstotka ali 2000 enot. Dokaj ugodno gibanje zaposlenosti v deželi gre predvsem na račun žensk, katerih število se je od predlanskih 218 tisoč lani povečalo na 219 tisoč, medtem ko se je zaposlena moška delovna sila zmanjšala za 0,3 odstotka.

V dveh letih 2007-2008 se je število iskalcev dela povečalo od 18 na 23 tisoč enot (+26,4%), največ pa so jih našeli v Gorici (2000) in Vidmu (1500). Stopnja delovne aktivnosti v starostnem pasu od 15 do 64 let pa se je glede na leto 2007 povečala od 67,9 na 68,2 odstotka. Edina pokrajina, ki je ohranila stabilno stopnjo, je bila portugalska (67,1%), v videmski je zrasla (+0,3%), v Trstu in Gorici pa padla (-1,2%).

Stopnja brezposelnosti se je od 3,4 odstotka v letu 2007 lani zvišala na 4,3 odstotka, pri čemer je bila rast še posebno izrazita pri ženskem spolu: od 4,8 na 6,4 odstotka. Stopnja brezposelnosti je bila v naši deželi višja kot v severovzhodni Italiji (3,4%), vendar nižja od državnega povprečja (6,7%). Pordenon (3,9%) in Videm (4,0%) sta bila pod državnim povprečjem, Trst (4,5%) in Gorica (5,8%) pa nad njim.

Po sektorjih se je najbolj zmanjšalo število zaposlenih v industriji (-1,1%), največjo rast pa je zabeležil storitveni sektor. V gradbeništvu (38.000 zaposlenih) in kmetijstvu (13.000) se položaj glede na leto 2007 ni spremenil.

Mediocredito FJK s pozitivnim lanskim obračunom

VIDEM - Poslovni obračun 2008 se je za deželni kreditni zavod Mediocredito FVG končal z 11,4 milijona čistega dobička, kar je za 11,5 odstotka manj kot leto prej. Zaključne račune je včeraj v Vidmu odobrila skupščina delničarjev pod predsedstvom Massima Paniccie. Mediocredito FVG je lani odobril za 796,3 milijona evrov posojil (leta 2007 jih je bilo za 959,1 milijona), od tega jih je izplačal za 609,8 milijona evrov. Skupna kreditna dejavnost je bila vredna 2,4 milijarde evrov (predlani 2,09 milijarde), skupno zbrana sredstva pa so dosegla 1,7 milijarde vrednosti (predlani 1,3 milijarde).

Informest z 10 milijoni evrov za evropske projekte

GORICA - Financiranje, ki ga je goriška razvojna agencija Informest prejela za podjetniški sistem iz evropskih skladov, presega deset milijonov evrov. Gre za sredstva po programih Cilj 3 in za ozemeljsko kooperacijo na območju Južnogorodne Evrope. Kot je povedal predsednik goriške agencije za mednarodno sodelovanje Pierluigi Bolla, je bilo za program sodelovanja z državami JV Evrope namenjeno več kot 50 milijonov evrov, za katere je kandidiralo čez tisoč projektov iz različnih evropskih držav, prvo selekcijo pa jih je prestalo le 95. Od teh je bilo financiranih 42 projektov, med katerimi jih je pet v vrednosti več kot 10 milijonov evrov, predstavil Informest. »Zagotovili smo si torej več kot petino vseh razpoložljivih evropskih sredstev, kar potrjuje našo pozitivno sposobnost,« je zadovoljno komentiral Bolla.

Autovie Venete: od danes višje cestnine

TRST - Na avtocestah, ki jih upravlja družba Autovie Venete (Trst-Videm, Trst-Benetke in Videm-Benetke) se bodo z današnjim dnem rahlo, za 10 centov, podražile cestnine. Kot so sporočili iz koncesijske družbe, je zvišanje cestnin posledica uveljavljivte tretje t.m. dodatka Anas, računanega v tisočinch na kilometr, ki ga je vladu svojčas zamrznila do 30. aprila. Celoten znesek tega zvišanja bo torej šel v blagajne podjetja Anas in ne družbe Autovie Venete.

EVRO

1,3275 \$

+0,07

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

30. aprila 2009

evro (povprečni tečaj)

valute	30.4.	29.4.
ameriški dolar	1,3275	1,3266
japonski jen	130,34	128,53
kitski juan	9,0575	9,0547
ruski rubel	43,8630	43,9300
indijska rupija	66,2620	66,3760
danska krona	7,4484	7,4483
britanski funt	0,89335	0,89875
švedska krona	10,6915	10,7597
norveška krona	8,7245	8,7320
češka krona	26,701	26,690
švicarski frank	1,5066	1,5064
estonska kruna	15,6466	15,6466
madžarski forint	289,73	289,20
poljski zlot	4,3993	4,4140
kanadski dolar	1,5786	1,5942
avstralski dolar	1,8146	1,8434
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,1892	4,1883
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7093	0,7092
brazilski real	2,8850	2,8973
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,1145	2,1182
hrvaška kuna	7,4101	7,4225

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

30. aprila 2009

1 meseč 3 meseč 6 mesečev 12 mesečev

	1 meseč	3 meseč	6 mesečev	12 mesečev
LIBOR (USD)	-	-	-	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	-	-	-	-
EURIBOR (EUR)	0,944	1,365	1,562	1,728

ZLATO

(99,99 %) za kg

21.577,85 € -233,09

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

30. aprila 2009

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr.v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr.v %

<tbl_r cells="3" ix="4" maxcspan="1" maxrspan="1" used

ZDA - Razplet včeraj na tiskovni konferenci napovedal predsednik Barack Obama

Chrysler gre v prisilno poravnavo in vzporedno v združitev s Fiatom

Fiat bo Chryslerju predal tehnologijo za proizvodnjo energetsko učinkovitejših vozil in ščasom postal njegov večinski lastnik

**MARCHIONNE
»Zgodovinski trenutek za Italijo«**

SERGIO MARCHIONNE

WASHINGTON - »Mislim, da predstavlja operacija, za katero smo se pravkar dogovorili, zgodovinski trenutek za vso italijansko industrijo. To predstavlja pomemben korak v prizadevanjih za postavitev trdnih temeljev bodočega razvoja.« Tako je izjavil pooblaščeni upravitelj Fiata Sergio Marchionne, takoj potem ko je ameriški predsednik Barack Obama včeraj napovedal, da bo Chrysler šel v prisilni stečaj in hkrati na pot zdržištev z italijanskim avtomobilskim proizvajalcem.

»Dogovor med Fiatom in Chryslerjem bo omogočil razvoj močne avtomobilske hiše in bo pomagal ohraniti poleg delovnih mest tudi predelovalno industrijo ključnega pomena za ameriško in kanadsko gospodarstvo,« je še povedal Marchionne, ki je po splošnem priznanju resnično oče tega projekta. »Odkar smo pred skoraj letom dni pričeli pogajanja s Chryslerjem, je bil naš cilj vedno ta, da bi ovrednotili prednosti obeh podjetij in na tak način ustvarili dva močnejša proizvajalca, ki bosta v stanju učinkovito konkurrirati na globalni ravni. Sedaj sklenjeni dogovor predstavlja pomemben korak za dosego tega cilja. Naše pravo delo se šele pričenja. Fiat bo na tak način tudi ponovno pripeljal na ameriško tržišče nekatere izmed svojih najbolj znanih znamk, kot sta Alfa Romeo in Cinquecento, ki sta zmagali številne nagrade,« je zaključil Marchionne.

WASHINGTON - Tretji največji ameriški avtomobilski proizvajalec Chrysler gre v postopek prisilne poravnave oz., kot temu rečejo v ZDA, stečaj po 11. počlavi, je na novinarski konferenci v Washingtonu napovedal ameriški predsednik Barack Obama. Poudaril je, da to ni konec Chryslera, ampak nadaljevanje poti do oživitve.

Posebna delovna skupina za avtomobilsko industrijo v okviru ameriškega finančnega ministra je marca v skladu z dogovorom z Obama dala Chryslerju dodatnih 30 dni časa, da predloži izvedljiv načrt prestrukturiranja, vključno z združitvijo z italijanskim podjetjem Fiat. Chrysler se preživila s pomočjo štirih milijard dolarjev vladnega posojila, načrt za prestrukturiranje, ki ga je predložil pred mesecem dni, pa za Obamovo administracijo ni bil sprejemljiv.

Chrysler bi moral do včeraj doseči dogovor s sindikatom avtomobilske industrije (UAW) o zmanjšanju stroškov dela in zmanjšanju obveznosti do skладa za zdravstveno zavarovanje upokojencev. Sindikat je sprejemljiv dogovor potrdil v sredo, pogajanja s Fiatom pa so prav tako na dobrati poti. Administracija se je dogovorila tudi s štirimi največjimi bankami upnicami o zmanjšanju 6,9 milijarde dolarjev vrednega dolga podjetja na dve milijardi dolarjev.

Zaustavilo pa se je pri prepričevanju drugih upnikov, med njimi hedge skladov, ki imajo v lasti okrog 30 odstotkov Chryslerevega dolga. Ti so dogovor zavrnili in že zelo več denarja, tako da je vlad v sredo zvečer ponudila dodatnih 250 milijonov dolarjev, kar pa ni zadoščalo. Obama je bil včeraj do teh upnikov neizprosen in jim prispeval krivdo za stečaj, obenem pa namignil, da zaradi tega ne bodo dobili nič več denarja. Zagotovil je, da se bodo vsi dogovori spoštovati.

Vendar pa to ni odvisno od Obame, ampak od stečajnega sodišča v New Yorku, ki bo odločalo o tem, koliko bo kdo dobil, postopek pa bi lahko bil končan v mesecu ali dveh. Upniki so sicer računali, da bi v primeru pravega stečaja in razprodaje premoženja Chryslera iztržili več, vendar pa se to ne bo zgodilo. Chrysler bo v času prisilne poravnave posloval naprej, odpuščanjem naj ne bi bilo, prav tako ne zapiranjem tovarn, kupci pa imajo vladna jamstva, da bodo dobili svoje avtomobile, kar tudi rezervne dele in druge storitve.

Delo bo najverjetneje izgubil le generalni direktor Robert Nardelli skupaj s celotnim upravnim odborom. Tega bosta imenovala vladu in Fiat, ki bo sprva dobil 20-odstotni delež v Chryslerju. Italijani bodo s časom postali večinski lastniki ame-

riške družbe, a šele potem, ko bo vlad dobita vrnjen ves denar, ki ga je vložila v Chrysler. Ta bo lahko v času prisilne poravnave računal na do osem milijard dolarjev dodatne vladne pomoči.

V času prisilne poravnave se bo dokončal načrt partnerstva oz. združitve s Fiatom, ki bo Chryslerju predal tehnologijo za proizvodnjo energetsko učinkovitejših vozil, v ZDA pa naj bi odprl tudi najmanj eno tovarno. Ščasoma se bodo po ameriških cestah tako vozili tudi nekoč v Evropi zelo popularni "fički", česar nihče ni pričakoval, kakor tudi ne tega, da bodo Italijani reševali Američane.

Obama je povedal, da se dogovarjajo za pomoč tudi s kanadsko vladno, kjer ima Chrysler tovarne, pred dnevi pa je svoje prispeval tudi nemški Daimler, ki se je odpovedal svojemu skoraj 20-odstotnemu deležu v Chryslerju in pristal, da plača nekaj denarja v sklad za upokojence podjetja. Obama je poudaril, da so se žrtvovali vsi vpletjeni iz izjemne nekaj vlagateljev. »Naj bo povsem jasno, da nisem na njihovi strani,« je povedal.

Za normalno poslovanje oz. pravljajo izdelanih avtomobilov bo posojil kupcem dajalo novo finančno podjetje. Združili bodo tovrstno Chryslerevo finančno vejo Chrysler Financial s pod-

jetjem GMAC, ki je dajalo posojila kupcem avtomobilov General Motors. Ta novi GMAC bo imel vladno finančno podporo.

Sindikat UAW je v sredo potrdil koncesije, ki predvidevajo manjše ugodnosti za zaposlene, odpuščene in upokojence. Dogovor je predvideval, da postane sindikat 55-odstotni lastnik prestrukturiranega Chryslera. Sindikat je večinski lastnik skladu z zdravstveno zavarovanje upokojencev, ki je bil največji upnik podjetja, ki ni imelo dovolj denarja za poravnavo obveznosti. Sindikat je stecajno sodišče že zapisal, naj spoštuje dogovor.

Obama je zagotovil, da stečaj oz. prisilna poravnava ne pomeni propada podjetja, ampak le korak na poti do oživitve oz. prestrukturiranja v živahno podjetje, ki bo brez vladne pomoči sposobno iti v konkurenčni boj s tujimi proizvajalci. Chrysler, ki je bil ustanovljen leta 1925, naj bi po združitvi skupaj s Fiatom na leto lahko prodal 4,16 milijona avtomobilov, kar bo približno na ravni pravljajočega Hyundai. (STA)

PRAŠIČJA GRIPA - WHO včeraj naštela 236 primerov po svetu Prvi sum v Sloveniji, v Italiji karantena za potnike iz Mehike

BRUSELJ - Prašičja gripe v svetu še naprej straši. Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) je v sredo povišala stopnjo nevarnosti pandemije prašičje gripe na peto od skupaj šestih stopenj, ni pa se še odločila za razglasitev pandemije. V Evropi sobolezen dokončno potrdili v šestih državah, v Sloveniji pa so včeraj za beležili nov sum prašičje gripe.

WHO je v sredo povišala stopnjo nevarnosti pandemije prašičje gripe na peto stopnjo, kar pomeni, da se virus trajno širi s človeka na človeka v najmanj dveh državah. Generalna direktorica WHO Margaret Chan je v Ženevi ob tem priznala, da bo v primeru pandemije oziroma šeste stopnje ogroženo celo človeštvo. Namestnik generalne direktorice WHO Keiji Fukuda pa je včeraj sporočil, da ni dokazov, ki bi WHO narekovali po višanje stopnje nevarnosti pandemije prašičje gripe na šesto stopnjo. Cepivo proti prašičji gripi še razvijajo.

WHO je število potrjenih primerov prašičje gripe po svetu včeraj sicer zvišala na 236. Večina primerov prihaja iz Me-

hike, žarišča bolezni, kjer je število potrjenih primerov bolezni narastlo iz 26 na 97. Mehika vlada ob tem zatrjuje, da je za prašičjo gripo zbolelo 99 ljudi. Zaradi virusa H1N1 je verjetno umrlo že 84 ljudi, osem primerov pa so potrdili.

V Evropi je doslej zbolelo 28 ljudi: 13 v Španiji, osem v Veliki Britaniji, trije v Nemčiji in po eden v Avstriji, Švici, na Nizozemskem in v Franciji. Primer prašičje gripe v Franciji sicer še ni dokončno potrjen. V Švici in na Nizozemskem so prvi primer prašičje gripe potrdili včeraj. V Švici so bolnika, ki se je nedavno vrnil iz Mehike, v sredo odpustili iz bolnišnice, potem ko je bil negativen prvi, hitri test, ki so ga opravili v Ženevi. Po drugem, pozitivnem testu, pa so ga zadržali v bolnišnici. Švicarske oblasti sicer še preiskujejo 26 primerov morebitne okužbe z virusom prašičje gripe.

Nizozemsko ministrstvo za zdravje pa je sporočilo, da so pri triletnem otroku potrdili prvi primer prašičje gripe v državi. Okuženega otroka, čigar spola ne želijo razkriti, po navedbah nizozemske-

ga ministra za zdravje Aba Klinka že zdravijo in lepo okreva. Otrok je na Nizozemsko prišel iz Mehike, kjer je bil s starši 27. aprila na družinskom srečanju. Starši okuženega otroka niso kazali nobenih simptomov gripe.

Nova sum na prašičjo gripo se je pojavil tudi v Sloveniji. Na Inštitutu za zdravstveno zdravje (IVZ) je trenutno v laboratorijski preiskavi vzorec osebe, ki ima znake vročinske bolezni in se je v preteklih dneh vrnila iz ZDA, je sporočila predstojnica centra za naležljive bolezni na IVZ Alenka Kraigher. Ali bo sum na prašičjo gripo potrjen ali ne, bo znano danes ob 10. uri.

Evropska komisarka za zdravje Andruša Vasiliu pa je ob prihodu na izredno zasedanje ministrov Evropske unije za zdravje o prašičji gripi včeraj poudarila, da dvig stopnje nevarnosti pandemije prašičje gripe s štiri na pet od šestih možnih ni razlog za paniko. »Biti moramo previdni in v pripravljenosti, a ne smemo paničariti,« je komisarka pozvala Evropece ob prihodu na zasedanje v Luksemburgu.

V ZDA so po navedbah zdravstvenih oblasti doslej potrdili 111 primerov prašičje gripe v 13 zveznih državah. V Kanadi so potrdili 19 primerov prašičje gripe, na Novi Zelandiji 14, dva v Izraelu in na Kostariki, enega pa tudi v Periju. Razen v ZDA in Mehiki drugje še niso potrdili smrtnih primerov. Za prašičjo gripo je zbolel tudi uslužbenec Svetovne banke, ki pa je že popolnoma okreval. To je bil prvi primer prašičje gripe v ameriški prestolnici Washington. Sum prašičje gripe preiskujejo tudi na Japonskem.

Slovenska vlada je medtem ustanovila koordinacijsko komisijo, ki bo spremljala in vodila ukrepe, povezane s prašičjo gripo, je na novinarski konferenci povedal direktor direktorata za zdravstveno varstvo Janez Remškar in dodal, da bo komisijo vodil minister za zdravje Borut Miklavčič. V njej bodo sodelovali tudi vsi državni sekretarji. IVZ glede na izbruh novega virusa gripe vsem, ki so na potovanju ali po vrnitvi zboleli z vročino in znaki okužbe dihal, svetuje, da se s svojim zdravnikom posvetujejo po telefonu. Dežurne zdravnike v urgentnih ambulantah naj obiščejo le v primeru resnejših težav z zdravjem.

V Italiji pa so ukazali enotensko karanteno vseh ljudi, ki bi prišli iz Mehike, žarišča bolezni. Podsekretar za zdravstvo Ferruccio Fazio je včeraj iz Luksemburga povabil vse, ki bi prišli iz Mehike, naj ostanejo doma 7 dni. (STA)

EVROPA - Dan potem, ko je med stranema prišlo do formalne obnovitve dialoga

Gruzija v središču novih zapletov v odnosih med zvezo Nato in Rusijo

MOSKVA/BRUSELJ - Po sredini po novni vzpostavitvi formalnega dialoga med Natom in Rusijo je četrtek prinesel nov zaplet v njunih odnosih. Nato sta namreč vzemirili pogodbi, s katerima je Rusija včeraj prevzela odgovornost za obrambo meja gruzijskih pokrajin Abhazije in Južne Osetije, Moskva pa je razjezik izgon dveh ruskih diplomata s sedeža Nata v Bruslju.

Ruski predsednik Dmitrij Medvedjev je včeraj v Kremelu z abhazjskim in južnoosetijskim voditeljem, Sergejem Bagapšem in Edvardom Kokotijem, podpisal pogodbi, s katerima Rusija uradno prevzema odgovornost za obrambo meja Južne Osetije in Abhazije z Gruzijo. Pogodbi, ki vključuje tudi varovanje ozemeljskih voda Abhazije v Črnem morju, bosta veljala naslednjih pet let. Obe pokrajini sta bili v središču rusko-gruzijske vojne avgusta lani, ki se je končala s podpisom dogovora o prekiniti ognja. Dogovor v šestih točkah, ki je bil dosežen ob posredovanju EU, med drugim sicer določa tudi umik vojsk obeh držav na položaje, ki sta jih zasedali pred vojno.

Da sta pogodbi, ki ju je Medvedjev

podpisal z Bagapšem in Kokotijem "jasna kršitev" tega dogovora, je menila zveza Nato. Podpis pogodb pa je obsodil tudi gruzijski predsednik Mihail Sakašvili, ki je menil, da Rusija s tem poskuša legalizirati nekaj, kar je v osnovi nezakonito. "To je zelo nevarno za vse, vključno z Rusijo," je dejal Sakašvili.

Tiskovni predstavnik zveze Nato James Appathurai je še dodal, da se ruska retorika in realnost vse manj skladata, sploh kar se tiče ruske kritike Natovih načrtovanih vojaških vaj v Gruziji. Medvedjev je namreč za maj napovedane vojaške vaje zveze Nato v Gruziji, ki jim Rusija že ves čas nasprotuje, po podpisu pogodb ponovno označil za "očitno provokacijo".

"Vsako dejanje, ki bi ga Tbilisi lahko dojemal kot spodbudo k svoji ponovni militarizaciji, je za nas v nasprotju s šestimi načeli dogovora, s katerim se je končal konflikt avgusta lani," je še dejal Medvedjev. Dodaj je, da bodo odgovornost za posledice vaj nosili "tisti, ki so sprejeli odločitev o njihovi izvedbi".

Vojške vaje v Gruziji, predvidene v obdobju med 6. majem in 1. junijem, naj bi

odevile v okviru Natovega Partnerstva za mir, katerega članica je tudi Gruzija. Severoatlantsko zaveznštvo ob tem na kritike Rusije, ki zahteva odgovor vaj, odgovarja s pojasnili, da so te vaje načrtovane že leto dni ter da je bila Moskva o njih obveščena.

Za dodatne napetosti v odnosih med Natom in Rusijo je poleg tega včeraj poskrbela tudi odredba Nata o izgonu dveh ruskih diplomatov, Viktorja Korčakova in Valentina Čižova - slednji je sin ruskega veleposlanika pri EU Vladimira Čižova. Diplomata naj bi po pisanku britanskega časnika Financial Times delovala kot obveščevalna agenta. Odločitev je bila sprejeta v povezavi z nedavnini vohunskim škandalom, v katerega je bil vpletен visok predstavnik estonske obveščevalne službe Herman Simm, ki je bil zaradi vohunjenja za Rusijo februarja obsojen na 12 let zapora.

Ruski veleposlanik pri Nato Dmitrij Rogozin je najnovejši zaplet označil za "zelo provokativno dejanje", ki ne bo ostalo brez odziva. Dejal je tudi, da diplomata nimata "nikakršne povezave z vohunskim škandalom", dejanje Nata pa po njegovih

besedah pomeni maščevanje za vohunjene. Kljub temu pa je novinarjem v Bruslju dejal, da Rusija ne bo reagirala preveč jeno, saj bi s tem spodkopala želje ruskega in ameriškega predsednika o dobroih odnosih med državama.

Na napoved izgona ruskih diplomatov se je odzvalo tudi rusko zunanjino ministarstvo. Nato hoče uslužbenca ruskega stalnega predstavništva izgnati s "popolnoma izmišljenim izgovorom in brez jasne obrazložitve", so sporocili z ministarstvom in ocenili, da gre za "veliko provokacijo". Kot so še dejali na ruskem zunanjem ministarstvu, Moskva sedaj preučuje okoliščine izgona, nato pa se bo odločila o morebitnih protiukrepah. Ministrstvo je še dodalo, da "to nezaščiteno dejanje" popolnoma nasprotuje našemu vodstvu Nata o prizadevanjih za normalizacijo odnosov z Rusijo.

Do novih napetostih v odnosih med Rusijo in Natom je prišlo dan potem, ko sta obe strani v sredo s srečanjem Sveta Nata in Rusije ponovno vzpostavili formalni dialog, ki je bil zamrznjen zaradi vojne v Gruziji avgusta lani. (STA)

Intervju s Federico Pellegrini in z Nicolo Cassiom

Plavalec vs. plavalka

Glede na vremenske ujme, ki so razsajale po Italiji v preteklih dneh, smo pri Klopom pomisili, da bi bilo za vsakega koristno, da se nauči plavati. Iz tega razloga smo se odločili, da se pogovorimo z dvema italijanskima zvezdama plavanja: Nicolo Cassio in Federico Pellegrini. Cassia smo izbrali, ker je Tržačan in član italijanske reprezentance plavanja. Kot član štafete 4x200m prosto žanje uspehe na svetovnem nivoju (v Pekingu je dosegla štafeta četrto mesto). Pellegrinjevo pa smo izbrali, ker je olimpijska prvakinja, svetovna rekorderka na razdalji 200 metrov prosto, skratka italijanska first lady plavanja. Dragi bralci, pomislite: Pellegrinjeva blešči tako visoko na italijanskem športnem Olimpu, da smo se morali Klopovalci za intervju posvetiti kar z njenim menedžerjem ...

Nicola Cassio

Nicola Cassio

Najprej bi lepo prosili, da se predstaviš. Kje in pri kolikih letih si začel plavati, kje plavaš trenutno in kako je oblikovan tvoj športni vsakdan?

Začel sem zelo mlad, pri treh letih, v Trstu pri društvu Centro FIN. Pozneje sem svojo pot nadaljeval pri društvu Triestina nuoto, kjer sem v zadnjem obdobju imel za trenerja Fulvia Zetta. Od osemnajstega leta dalje pa sem se preselil v Rim, kjer treniram pri plavalnem klubu Aniene. Leta 2002 sem bil sprejet v italijansko mladinsko reprezentanco, od leta 2005 pa sem član italijanske državne reprezentance.

Letos poleti se bo v Rimu odvijalo svetovno prvenstvo v plavanju. Kaj pričakujes od te priložnosti? Imaš že kake cilje?

Moj prvi in najblizuji cilj ostaja kvalifikacija za svetovno prvenstvo, tekmovanja se bodo odvijala konec maja meseca. Kar pa se tiče prvenstva samega, naj takole rečem: sanje so dovoljene, cilji so najvišji.

Navezali bi se na prejšnje vprašanje: Rim in Italija se letos predstavlja kot svetovni prestolnici plavanja. Kako vrednotiš sedanjo infrastrukturno in promocijsko organizacijo plavanja v Italiji?

Na promocijskem nivoju je svetovno prvenstvo že zelo koristno tako za Rim kot za Italijo, saj se je veliko ljudi približalo svetu plavanja, na organizacijskem kot tudi na športnem nivoju. Tudi iz vidika infrastrukture je svetovno prvenstvo nedvomno velika priložnost. Zgradili so veliko objektov, Aniene, društvo za katerega treniram

gradi na primer dva bazena, enega 50-metrskega, drugega pa 25-metrskega. Organizacija svetovnega prvenstva je sprožila v italijanskem svetu plavanja pravi prepih in upam, da bo predstavljala odskočno desko za razvoj plavanja v Italiji.

Če postavimo v tem sklopu še eno vprašanje: včasih se zdi, da ti omogoča status športnika normalno življenje v Italiji, le če si nogometaš.

Res, se strinjam s trditvijo, da če v Italiji nisi nogometaš, si športnik druge lige. To velja zlasti za moške, saj ženska nogometna prva liga ni tako popularna. Moškim športom je izredno težko se uveljavljati v primerjavi z nogometom. Sam sprejemam to resnico težkega srca. Z ene strani sem prepričan, da je nogomet res zabaven šport, ki prikliče veliko

lahko vodilni kadri posvetili veliko več pozornosti drugim resnim športom, ki so manj ukoreninjeni v zavesti italijanske družbe.

V Sloveniji dobivajo uspešni športniki, ki se odločijo študirati, posebne štipendije in sam študij je prilagojen njihovemu statusu. V Združenih državah Amerike je možnost treniranja in študiranja hkrati povsem možna. Trenutno se nahaja slovenska prvakinja Sara Isakovič v Berkeleyju. Kako pa s tabo in na splošno v Italiji?

Ko sem vstopil v svet profesionalnega športa mi je bilo takoj rečeno, da če se zaprišem športu, se moram avtomatično odpovedati študiju. Italijanska resnica je ta: profesionalni šport in študij ne gresta skupaj, eno izključuje drugo, kar je sramotno, zlasti glede na sisteme drugih držav. Poznam namreč precej slovenskih in hrvaških športnikov, katerim je dana možnost prilagoditi študij športnemu življenu ali celo možnost študiranja in treniranja v Združenih državah Amerike. Italija s tega vidika polnoma zaostaja.

Plavanje slovi kot šport žrtvovanja, marsikdaj pa celotno delo športnika lahko postavijo v dvom majhni dogodki, s tem pa mislimo na primer Michaela Phelpsa, ki je bil kaznovan, ker je v javnost prišel posnetek, v katerem kadi znani ameriški plavalec joint. Kaj meniš o tem?

Ustvaril sem si sledče mnenje glede dogodka samega: Michaela Phelpsa so izdali prijatelji oz. osebe, ki jih je imel za prijatelje in katerim je zaupal. Ti so posredovali posnetek javnosti. Sicer ga ne obsojam, saj je vsakemu dana pravica svobode dejanj. Med drugim se mi zdi vredno poudarka, da ni njegovo dejanje na noben način pogojevalo športne rezultate, tako da res nima smisla mu soditi ne osebno in ne v funkciji športnika. Z druge strani pa je le treba priznati, da je Micheal Phelps s svojimi dosežki postal zelo popularna in medijsko izpostavljena osebnost, ki je v marsičem

vredna občudovanja. Iz tega vidika je s svojim dejanjem podal javnosti vse prej kot dober zgled. Ostajam pa mnenja, da ga ne smemo obsojati, ker je kadil joint, tudi ker, ponavljam, to dejanje ni pogojevalo njegovih rezultatov.

Federica Pellegrini

Federica Pellegrini

Najprej bi lepo prosili, da predstaviš sebe in svojo pot do uspeha?

Od vedno je bila voda moj element! Že od malih nog sem na tekmovanjih zmagovala in doživljala mnoga zadoščenja. To mi je seveda vilo veliko zaupanja vase in v svoje sposobnosti ter me navdalo z željo, da bi se stalno izboljševala. Ko sem bila starata komaj 16 let, sem prejela srebrno kolajno na OI v Atenah in od takrat se je moje življenje zelo spremenilo. Zavedala sem se, da v representanci verjamemo vame, da računajo name in razumela, da bom res lahko postala šampionka. Preselila sem se v Verono in začela resno trenirati z reprezentanco. Stalno sem se izboljševala. Višek pa sem dosegla, ko sem postavila novo svetovni rekord in zmagała svoje prvo olimpijsko zlato v Pekingu.

Kako je oblikovan tvoj športni vsakdan?

Če seštejemo dopoldanske in popoldanske treninge, treniram približno 5-6 ur dnevno. Seveda pa je vse odvisno tudi od obdobja. Poleg treningov zaham trikrat tedensko v fitness.

Letos poleti se bo v Rimu odvijalo svetovno prvenstvo v plavanju. Kaj pričakujes od te priložnosti? Kateri so tvoji cilji?

Najprej ciljam na to, da bom s svojim nastopom navdušila publiko! Hočem se izkazati in ponuditi svojim navijačem odličen rezultat. Želim si, da bi bil na stop primeren tolikšnemu navdušenju in pozornosti, ki so mi jih le-ti posvetili. Potrudila se bom, da dosežem čim več ...

Navezali bi se na prejšnje vprašanje: Rim in Italija se letos predstavlja kot svetovni prestolnici plavanja. Zaupaš uspešni organizaciji?

To je prava priložnost, da Italija dokaže, da je med najboljšimi ne le v plavanju temveč tudi v ostalih športih. Imamo namreč številne odlične športnike, ki bodo napeli vse moči, da bodo lahko dokazali koliko veljajo. Italijanska publika rada sledi športu in od vedno z velikim

navdušenjem sledi vsem »azzurrom«. Trenutno se nahaja pričakovani uspeh v rokah organizacije. Prepričana sem, da bomo vse izpeljali kot po olju in da se bo Italija lepo odrezala.

Če postavimo v tem sklopu še eno vprašanje: včasih se zdi, da ti omogoča status športnika normalno življenje v Italiji, le če si nogometaš.

Sama sodim med zelo populare športnike kljub temu, da nisem nogometnička, tako da mi pot do sponzorjev ni pretirano težka. Sponzorji so v športu zelo važni, saj ti omogočajo, da se koncentriras samo nase, da nimaš drugih skrbi, da se mirno posvečaš svoji panagi. Zavedam pa se, da biti vrhunski športnik v panogah, ki niso tako popularni, je zelo težko. Tak športnik veliko tvega in če mu ne gre od rok, če mu spodsne, bo potem ostal praznih rok in njegova bodočnost bo dokaj negotova.

V Sloveniji dobivajo uspešni športniki, ki se odločijo študirati, posebne štipendije in sam študij je prilagojen njihovemu statusu. V Združenih državah Amerike je možnost treniranja in študiranja hkrati povsem možna. Trenutno se nahaja slovenska prvakinja Sara Isakovič v Berkeleyju. Kako pa s tabo in na splošno v Italiji?

To je v Italiji nerešen problem. Vsak športnik si pomaga, kakor pač more. Resno treniranje pa je vselej preobremenjujoče, da bi se športnik lahko resno posvetil študiju. Zelo koristno je, če najprej izbereš posebne tečaje, ki te usmerjajo. Nato pa odločno izbereš, kar ti najbolj ustreza. Jaz sem na srečo sledila tečaju angleščine preko European School of Economics. Septembra se bom spet srečala s svojim »academic coachem« ter analizirala različne izbire, ki mi jih bo leta nakazal. Nato pa bom odločila, kako in kaj.

Plavanje slovi kot šport žrtvovanja, marsikdaj pa celotno delo športnika lahko postavijo v dvom majhni dogodki, s tem pa mislimo na primer Michaela Phelpsa, ki je bil kaznovan, ker je v javnost prišel posnetek, v katerem kadi znani ameriški plavalec joint. Kaj meniš o tem?

Phelpsa ne bi ne obtoževala ne opravičevala. Osebno mislim, da je bil le spodrlsjaj, ki pa ga popularna oseba, ki je vedno pod žarometom, draga plača. To so novičke, ki zelo pritegnejo medijs in publiko.

Prvi maj!

Prvi maj praznujemo na naših krajinah iz mnogokaterih razlogov: praznik dela, vaška praznovanja, dviganje mlajev, kresovanja itd. Iz zgodovinskega vidika pa ne smemo pozabiti, da so prvega maja 1945 enote IX korpusa slovenske NOVJ iztrgale Trst iz rok nemške vojske. V breških vaseh (Boljuncu, Borštu, Rimanjih, Prebenegu) in Lonjerju bodo mimoidoči opazili »majce«, ki so jih danes ponoči in včeraj zvečer ponosno postavili vaščani, medtem ko so postavili v Dolini topol v pričakovanju na Majenco. Po večini kraških vaseh pa so nas danes zjutraj med plapolanjem rdečih zastav zbudile budnice. Pravzaprav sicer ni konec. Klop je bralcem pripravil krajši pregled prvomajskega dogajanja v naših krajih:

Danes zjutraj se bodo odvijali tri sprevodi: v Trstu (sprevod ob 9.00 iz Sv. Jakoba - glavni shod ob 10.30 na Velikem trgu), v Miljah (sprevod ob 10.00 iz območja Giardini Europa - shod ob 11. na Marconijevem trgu) in v Nabrežini (sprevod ob 9.45 iz Križa - shod ob 11.00 na nabrežinskem trgu). Društvo Promemoria pa bo danes priredilo krajšo slovesnost ob dnevu osvoboditve Trsta ob 12.00 v Rižarni. SKP prireja vsakoletno prvomajsko slavje na Opčinah za Prosvetnim domom. Danes bodo kioski odprtvi od 17.00 dalje, pravzaprav z bogatim kulturno-razvedrilnim programom pa se bo nadaljevalo tudi jutri in v nedeljo popoldan ter zvečer. Praznično bo le danes tudi v Lonjerju, v Ljudskem domu G. Cianciani od 13.00 dalje. V Zabrežcu, na Hribenci pa se je program začel včeraj zvečer, nadaljeval pa se bo jutri in v nedeljo (danes pavza). Fantovska in Dekliška Boršt-Zabrežec sta pripravili kioske in bogat program. V Števerjanu na Bukovju od 20.30 dalje bo jutri večer z skupinami Live killers, Grinders in Kočani orkestar. Duštvor Fran Venturini iz Domuja priepla na svojem sedežu tradicionalno priredebit Glas harmonike. Danes bo na vrsti ob 14.00 dalje netekmovalno srečanje godcev na diatonično harmoniko, jutri pa ob 17.00 večer ljudskih in folklornih pesmi. Na trgu v Repnu bo pod velikim šotorom praznično danes z Natalijo Verboten, jutri in v nedeljo pa s Kraškim kvintetom in z Bračom Korenom. Skupina Charge bo imela jutri v Novi Gorici, v balonu v športnem centru, koncert ob 21.30.

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

KOŠARKA - Sergio Tavčar o zaključnem turnirju evrolige, ki se pričenja danes v Berlinu

»Zdaj, žal, zmaguje, kdor je boljši pod košem«

Za 1. mesto Barcelona in Panathinaikos! - Veličković novo ime v Evropi

Košarkarski trener, novinar in slovenski televizijski komentator Sergio Tavčar je naravnost navdušen nad letošnjim evroligo, ki bo od jutri do nedelje doživela veliko sklepno dejanje v Berlinu.

»Pravo košarko kot kolektivno igro se igra v Evropi. To tekmovanje raste iz leta v leto, v tej sezoni smo menda priča najboljši evroligi doslej. Tudi eurocup, po kakovosti drugi pokal, je zelo dober, na nivoju evrolige izpred petih let. Ekonomski krizi navkljub je denarja veliko. Prednajčijo seveda grške, španske in ruske ekipe, v katerih velika tuja imena krepijo zasedbe s številnimi odličnimi domačimi igralci, kar je zanimivo,« je uvodoma ugotavljal Tavčar.

Veliki finale bo...

»Že po koncu Top 16 sem napovedoval obračun za naslov Barcelona – Panathinaikos. S to izjavo sem se v uvozu četrtnfinala nato skoraj osmešil, danes pa je to spet najbolj verjeten finale. Sicer so vsi štirje polfinalisti izjemno močne in enakovredne ekipe, pač v skladu s kvaliteto vsega tekmovanja. Barcelona in Panathinaikos sta korak pred ostalimi, ker imata pač več moč pod košem, kar velja še zlasti za Barcelono. To rečem s smrtno v srcu, vendar odločilni so visoki igralci. Peković, Fran Vazquez, Santiago, Andersen...«

CSKA torej ne bo ponovil lanškega uspeha?

»Prav CSKA je morda stopničko pod ostalimi udeleženci finala četverice, ker mu primanjkuje še vedno ključna os play-maker – center. Planinič me namreč še naprej ne prepriča, pod košem pa Smodiš sam ne more delati čudežev. Sicer si bo stari maček Messina nedvomno kaj izmisnil, tako da bo tekma Barcelona – CSKA strateško izredno zanimiva. Ivanović je na primer zelo dobro vodil ekipo v četrtnfinalu proti TAU. Problem Barcelone pa je, da je preveč odvisna od Lakoviča, ki je edini play-maker. Basile zna biti v takih tekmaščih vedno mož odločitve z meti od daleč,

Marconato pa letos ne igra. V prvem polfinalu bo sploh zelo pomemben dež Slovencev, saj ne smemo pozabiti, da je poleg Lakoviča in Smodiša tudi Lorbek, ki je v teknu sezone zelo napredoval.«

Kako si razlagate tendenco do slednega igranja z vsemi desetimi igralci?

»V gverili zmagajo komandosi, v veliki bitki pa križarke. Najlepši del evrolige, košarkarsko najbolj fascinanten, je četrtnačna na izpadanje, ko se igra vsaka dva dni in je preprosto treba igrati z desetimi možmi. Final Four pa je druga stvar, je spektakel, loterija. Bistvene so hierarhije v ekipi.«

Zakaj Italija ni zastopana v finalu četverice?

»Ker je bil Panathinaikos enostavno boljši od Siene, v košarki pa močnejši prevlada. Siena ni prišla v pravi formi v četrtnačnu, sploh pa je potrdila, da v odločilnih srečanjih na tej ravni odpove, tako kot lani, ko bi bila moralna osvojiti evroligo. Montepaschi je sicer edina ekipa, dovolj dobro organizirana za igranje v mednarodnih tekmovanjih. Drugače je Italija zelo daleč od evropskega vrha.«

Kakšen je po vašem obračun Olimpije v letošnji evroligi?

»Startali so z ekipo, ki na papirju niti ni bila slaba. Počasi pa se je razcefalala. Džikić je dober trener, ni pa krotilec divjih zveri, tudi Zdovcu pa ni uspelo moštva spraviti v določen red. Igrali so začeli prihajati in odhajati, rezultat pa je bil polom, očiten tudi v Jadranski ligi.«

Se je v letošnji evroligaški sezoni posebej uveljavil kak mlad koškar?

»Uvrstitev Partizana med osmerico je pravi čudež v taki konkurenčni. Prvo ime je nedvomno Novica Veličković, izreden igralec, moderen. Visok 206 centimetrov, inteligenten, zadene ko je potrebno, brani, skače. Tako kot se je zgodilo letos s Pekovićem, bo klub, ki ga bo poleti najel, sklenil odlično kupčijo. Všeč sta mi tudi člana Maccabija Casspi in Eliyahu, vendar je to lahka konjenica. Prava novica pa je vključitev, po enem letu in tri četrti, ko je bil v ekipi pravi tutek, Jasikevičiusa v igro Panathinaikosa. Velika zasluga gre tu Obradoviću, ki je odličen trener in je znal uskladiti številne primadone v uspešen kolektiv.« (ns)

Spored zaključnega četverobroja evrolige

Danes: 18.00 CSKA Moskva - Barcelona; 21.00 Panathinaikos - Olympiacos

V nedeljo: ob 17.00 za 3. mesto; 20.00 finale

Član Barcelone Gianluca Basile (levo) je edini Italijan na zaključnem turnirju, Slovenija pa ima Smodiša, Lorbka (oba CSKA) in Lakoviča (Barcelona)

ANSA

BAVISELA - Na nabrežju KO sprint v skirollu

Danes tekma Mladine

Tekma šteje tudi za državni pokal - Rudi Balzano in Niki Hrovatin na zboru »azzurrov«

Lani je rolkarski sprint ŠD Mladina na nabrežju oviral močan dež, kar pa našemu Davidu Bogatu ni preprečilo, da bi zmagal med moškimi

KROMA

»azzurrov« prvič povabil tudi 16-letnega Rudija Balzana in 15-letnega Nikija Hrovatina, poleg njiju bosta z representantom vadili tudi Bogatčeva in Ana Košuta.

TOP RUNNER - Pet Kenijcev bo letos skušalo izboljšati rekord proge, ki ga je leta 2005 postavil Migidio Bourifa. David Maiyo, Justus Kirpono, Philip Kanda, Chepkwony David Kiptanui in Jakob Rotich bodo skušali preteči 42 km dolgo progo v manj kot 2 urah 10 minutah in 48 sekundah. Lani je bil David Maiyo drugi v Trstu s časom 2.11,02; Chepkwony David Kiptanui pa je na maratonu v Capriju zmagal s časom 2.10,57. Najzmagaj najboljši! Letos ne bo tako imenovanih »zajcev«, ki diktrira ritem.

DOBRODELNOST - Nedeljskega 10. evropskega maratona se bo udeležil tudi Salvatore Antibo, sreben na olimpijskih igrah v Seulu. Nekdanji član italijanske izbrane vrste, ki je epileptičen, bo vodil promocijo ob dnevnu epilepsijo. Ob priložnosti bodo zbirali tudi prispevke za Center epilepsije v mestu l'Aquila.

ABC TEKOV - Tekaci lahko dvignijo startne številke in tekaški paket na Pomorski postaji (urnik: od 10.00 do 21.00). Odhodi avtobusov v nedeljo na start: za 42 km ob 7.00, za 21 km ob 8.00, za netekmovalni ob 9.00 iz trga Libertà. Za rolkarje in rollerje bo organiziran prevoz z vlakom. Štartna številka velja kot vstopnica za javne prevoze. Po tekmovanjih se bodo tekači lahko tuširali v televadnicu na ul. della Valle, od 12.00 dalje pa bo na Pomorski postaji Pasta party.

BAVIFESTIVA - Danes od 15. do 18. ure bo na nabrežju koncert »Fabio Jegher & Windy Games, od 18. do 23. ure pa koncert

Danes

10.00 11. Bavisela Bike
9.30 2. moto miting La Bavisela
9.30 3. trofeja Waterthon
14.00 5. Skri Roll Mesta Trst

Jutri

9.30 3. trofeja Waterthon
Nedelja, 3. maj
9.15 1. štafetni maraton
9.30 2. Bavisela In-line skating
9.30 7. Bavivela
10.30 14. mali maraton Dveh gradov
11.00 16. netekmovalna Bavisela
2. Bavisela Inline Skating

NOGOMET - Prevrat velikih klubov v združenju Lega calcio

A-liga se bo odcepila od B-lige Stefano Fantinel: »Cilj je superliga«

Sedanji organizaciji grozi komisarska uprava - Triestina jutri ob 16. uri na »Roccu« proti Piacenzi

RIM - Devetnajst klubov nogometne A-lige, vsi razen Lecceja, je dokončno zaloputnilo vrata pred drugoligaši, prekinlo krhko solidarnost in napovedalo začetek postopka za ustavitev lastnega Združenja, morda po vzoru angleškega prvenstva premier league. Združenja Lega calcio, kot smo ga poznali doslej, je konec. Novo organizacijo bo za zdaj vodil Maurizio Beretta sedanjem Lega po najbrž čaka komisarska uprava.

Predsedniki drugoligašev so besni, med njimi tudi prvi mož Triestine Stefano Fantinel. »Hočejo uničiti B-ligo, naslednja faza pa bo uničenje majhnih klubov A-lige in ustavitev superlige«, je odločitev velikih klubov komentiral Fantinel. Čeprav je izjavil, da v novi organizaciji »velikih« ne bo imel nobene vloge, mnogi vidijo v prevratu roko Milanovega pooblaščenega upravitelja Adriana Gallianija, ki je v preteklosti že večkrat dejal, da italijanski klubov prav zaradi obstoječega sistema niso enakovredni angleškim prvoligaškim klubom, ki so se od druge, tretje in četrtoligaških klubov odcepili leta 1992.

Triestina bo medtem jutri ob 16. uri na Roccu igrala proti Piacenzi. Do konca manjka še pet krogov in z dvanajstimi osvojenimi točkami bi si lahko Tržačani še zagotovili šesto mesto. Triestina pa mora še na dve težki gostovanji. Osvojiti tri domača srečanja ni nemogoče, a zmagati v Livornu oziroma v Empoliu, to je druga zgodba.

Piacenza ima na lestvici pet točk manj od Tržačanov, moštvo iz Emilije pa bo odigralo zadnji del prvenstva brez pritiskov, saj je obstanek skoraj zagotovljen. Ni izključeno, da bosta v napadu igrala oba »bijiva Tržačana« Mattia Graffredi in Davide Moscardelli. Za Triestino bo dokaj huda odsotnost Gorgoneja v vezni vrsti.

Verjetno postava Triestine Agazzi, Cacciatore, Cottafava, Mirelli, Rullo, Tabbiani, Allegretti, Princivali, Cia, Testini, Della Rocca (Granoche). V prvem delu je Triestina v Piacenzi slavila z 2:0, a bili so drugi časi... (I.F.)

A-LIGA: jutri ob 18.00 Bologna - Reggina; 20.30 Inter - Lazio.

ROKOMET

Tržačani jutri za uvrstitev v polfinale

Rokometni tržačani društvo Pallamanto Trieste bodo jutri ob 18.30, v dvorani na Čarboli, na drugi polfinalni tekmi končnice za napredovanje v elitno ligo proti Nociju, branili gol prednosti s prve tekme. Za uvrstitev v finale (v drugem polfinalu je Ancona na prvi tekmi premagala Bocen z 39:31) jutri torej zastoste jutri že neodločen izid. Dobra novica za tržački tabor je, da si poškodovani Tokič na prvi tekmi ni zlomil nobene kosti na roki, ni pa še znano, ali bo lahko igral že jutri.

V okviru Bavisel bo kriško Športno društvo Mladina danes na tržaškem nabrežju že 5. leto zapored organiziralo šprintersko tekmo v skirollu za Pokal Trsta. Na preizkušnji, ki bo hkrati štela kot 1. tekma za državni pokal, bo nastopilo več kot 100 tekmovalcev in tekmovalk vseh starosti iz Italije in Slovenije ter s Hrvaške, zastopali pa bodo 19 društev. Med vpisanimi sta tudi lanska zmagovalca, Hrvatica Nina Broznič in Mladinin dolgoletni državni reprezentant David Bogatec. Slednji sicer zaradi bolečin v hrbtni, ki so posledica padca med treningom, ni v formi, vprašanje je, ali bo sploh nastopil. Brozničeva pa bo zagotovo morala računati na našo Matijo Bogatec, ki ji je zmago lani preprečil naliv, v katerem se ni znašla. Za danes so vremenske napovedi, k sreči, boljše. Tekma na 135 metrov dolgi progi, se bo pričela ob 15.30, trajala pa bo predvidoma do 18.30 ali celo 19. ure.

Na tekmi, ki že dolgo časa zapošluje člane kriškega društva (vsake leto pa so deležni pohvale organizatorjev Bavisel), bo nastopila tudi kompletna garnitura italijanske rolkarske reprezentance, ki bo pri nas trenirala do nedelje, ko bodo njeni tekmovalci nastopili tudi na rolkarskem polmaratonu. Razveseljivo je, da je selektor Papa na zbor

Živel 1. maj!

Slavita ga tudi banki tržaškega
in goriškega teritorija, ki sta vselej
na strani delavcev in vseh občanov.

